בשטח / ארלוזורוב לאחר הרצח

פוחדים להסתובב בלילה

הדיירים ברחוב ארלוזורוב 194 ו־196 ממשיכים לצאת מידי כמה דקות אל המרפסת, מתכופפים ובוהים לעבר המידשאה המשותפת. הסוכה בה התגלתה גופתה של שכנתם מרים וילקומבסקי פורקה מהר ככל שניתן היה.

המשטרה עושה את שלה. ראש העיר ביקר ושמע. עכשיו נשארו שם רק זכרונות על שכנה פעילה בהווי החיים המקומי, והרבה פחדים. שינה שקטה היא מיצרך מבוקש כאן ב־48 השעות האחרונות. שכונה בעלת ריכוז גבוה של קשישים, שמאלתרת כעת דרכים להתמודדות עם החיים שפורצים מידי לילה אל בין הבניינים, לחדרי האשפה והגגות. טריקת דלתות, מירדפים, מאבקים על טריטוריות וסגירת עיסקאות על רגע של הנאה בעמידה.

שכונה שמתעוררת בבוקר ורואה שהיא מרוצפת בקונדומים משומשים.

הצעות להגברת הבטיחות לא חסרים. הגברת התאורה, דילול הצמחייה, חברת שמירה פרטית. בינתיים מתקינים על הגג של בית מספר 194 אנטנה נוספת לערוץ השני. פיתרון זמני שמתנדנד בין שביתה ברשות השידור לבין פחד לצאת החוצה בלילות. התקנת האנטנה על הגג מגלה לדיירי מס' 194 עובדות חדשות על החיים בבניין. הזונות טיפסה אל הגג ופלשה לחדר הכביסה וקבעה לה שם בסיס: מיטה, סדין צהוב, שהיה פעם לבן, ודוכון צמר, הנישען אל הקיר.

במרחק מספר בתים עומדת יפה קוטלר על המרפסת, ומסתכלת על הבניין שממול. הרצח הדליק זכרונות על בני הזוג לוינסון שנרצחו שם לפני שנה וחצי. „מצב הרוח קשה. אנחנו פה ארבע שנים בודדות. לא נעים. התקנו דלת, עכשיו גם היא פרוצה... יציאה מהבית בלילה זה ללכת בפחד... דפיקה על הדלת זה פחד... עברתי

אחד השכנים מצביע על מקום הירצחה של מרים וילקומנסקי

כאן גם פריצה. הזונות מבקרות בחדר האשפה שלנו, יש שם ברז מים... אומרים שהקן העיקרי הוא בפינת „כ"ט בנובמבר", אבל גם בגינה שלנו לא חסר... מה אני יכולה לעשות, ללכת למשמר האזרחי?"

ידון זליג

„על המשמר"

„שטיפת־מוח"/חלום

הקדוש ינוח בשלום

פרג' אל עטייקה התעורר שטוף־זיעה. הוא חלם שמישהו מחלל את קיברו של הקדוש הבדואי המת אבו סחנה. למחרת שב החלום, ביתר פירוט. „הכביש החדש שסוללים עכשיו לירוחם" — שח אבו סחנה לפרג' אל עטייקה — „מפריע לי מאוד".

קבר אבו סחנה הקדוש במקומו החדש

אל עטייקה, אחד מקשישי שבט אל עוזמה, נרעש — „אבל אבו סחנה", ניסה להפיס את דעתו של הקדוש, „אבו סחנה, הלוא הכביש לירוחם מרוחק כמה מאות מטרים מקברך." „לא חשוב", ענה אבו סחנה. „גם כך זה מפריע לי לנוח על משכבי בשלום." מה אתה רוצה שנעשה," שאל אל־עטייקה. אבו סחנה ביקש להעביר את עצמותיו למקום אחר, שקט יותר, תוך שהוא נוקב בנקודת־ציון מדויקת.

אל עטייקה ידע מייד על איזה מקום מדבר הקדוש, והקשה: „במקום שאתה קבור בו עכשיו יש מים, והמקום שאתה מבקש לעבור אליו — יבש וחרב". „אל תדאג", הרגיע אותו אבו סחנה. „מקום שתעבירו אותי אליו — כבר יהיו בו מים."

אבו סחנה ניקבר לפני כמאה שנה. הוא היה שייח', ויצאו לו מוניטין של איש ישר וחכם. במותו הפך קדוש. לפני שבועות ספורים — במחזה שאין לו תקדים אצל הבדואים — הלכו אנשי אל עוזמה, הוציאו את עצמותיו מקברו, וטמנו אותן בבית קברות אחר. על הקבר הקימו מצבה מפוארת, עטורה רגלים וכפיות. עכשיו צריך לחכות שיתגלה שם אגם תת־קרקעי.

שלי יחימוביץ'

ציורמצב

תמונת־מצב/מופע בהרצה

סוף סוף סאטירה

טום לרר, סאטיריקן אמריקני ששיגע את אזרחי ארה"ב בשנות ה־60, לא תורגם עדיין לשפה זרה. קובי לוריא, סאטיריקן ישראלי (עם אחד, ממשלה אחת — זוכרים?) תרגם את לרר ל„ישראלית". זהו אינו תרגום אלא הפנמה של לרר למציאות העכשווית שלנו. יום ד',

ערב החג, קיבוץ שפיים. חזרה גנראלית והופעה ראשונה בפני קהל — חברים מוזמנים ואנשי הקיבוץ.

דומה, שמאז ימי „ביקור ראש", לא הועלתה בארץ סאטירה אמיתית, להוציא כמה הופעות טלוויזיוניות של טוביה צפיר. מאולם בית הארחה בשפיים יצאתי בתחושה של „סוף סוף סאטירה".

נקודה לזכותם של לרר את לוריא: הורגלנו בשנים האחרונות לנסיונות דמויי סאטירה שעסקו, ברובן, בנושא אחד ויחיד — העימות הישראלי־פלשתיני והמצב בשטחים. המופע החדש — „פצצת טום" — יורד על הבעיות השוטפות של חיינו: איימת ה„איידס", הטינופת בת"א, מערכת החינוך, דתיים־חילונים, מין

טנגו מזוכיסטים: רינת עמנואל ואיקה זוהר

ואהבה, ואנונו והפחד ממלחמת עולם שלישית־אטומית.

הטקסט המבריק של קובי לוריא מוגש ומושר על־ידי רודי בן־זאב, איקה זוהר, נתן נתנזון ורינת עמנואל, יוצאי להקת הנח"ל, המהווה את הפתעת הערב.

אם תגובת קהל בחזרה גנראלית יכולה להוות מדד אמין, הרי ש„פצצת טום" צפוי לרוץ זמן רב על הבמות.

אפי לנדאו

רק רקע/ארץ הבסקים

הטרור סופג מכה

אחרי עשרות שנים של מאבק טרור אלים בשלטונות ספרד, נראה שהכף נוטה לרעת ארגון E.T.A., הזרוע הצבאית של התנועה הבאסקית הבדלנית. בשבועיים האחרונים הוכה הארגון מכה קשה, כאשר משטרת צרפת החלה לעצור בשיטתיות את אנשיו שמצאו מיקלט בשטחה.

הבסקים מתגוררים בחוף האוקיאנוס האטלנטי, בצפון־מערב ספרד ודרום־מערב צרפת. הם דוברים שפה עתיקה, שאינה דומה לאף לשון אירופית אחרת, וטוענים שהם הקדום בעמי אירופה. תחת שלטון פרנקו דוכא כל רגש לאומי בסקי. מאז מותו ב־1975, זכו הבסקים בספרד לאוטונומיה מסוימת, אבל זו לא השביעה את רצונם של המיליטנטים המקומיים, שהוסיפו לדרוש עצמאות מלאה. הדרישה לוותה במסע טרור נרחב, בו מצאו את מותם עשרות שוטרים, קצינים, אנשי ממשל וכלכלה ספרדיים. משטרת ספרד התקשתה להילחם בטרוריסטים, שנהגו למצוא מקלט נוח מעבר לגבול, באיזור הבסקי בצרפת.

המתח סביב הנושא דירדר את יחסי המדינות לשפל, למרות שבראש שתיהן עומדים מדינאים סוציאליסטים.

בשבועיים האחרונים השתנתה התמונה. משטרת צרפת עצרה ארבעה מהטרוריסטים המבוקשים ביותר. עשרות אחרים גורשו לספרד. מסמכים שנתפסו עזרו לסכל התנקשויות מתוכננות באישי ציבור ספרדים. הסיבה לשינוי הפתאומי: צחוק חרש לחימה בפשע שהעבירה ממשלת הימין בפאריס, מותו של שוטר צרפתי בפיגוע בסקי וסיכום שהושג בפגישת מיטראן־גונזאלס בחודש אוגוסט האחרון.

ירון אמיתי

מדף/סיפורת־מקיף

סופרים וההיסטוריונים

אדרון מגן, „פויגלמן" הוצאת עם עובד, אוקטובר 1987; 261 עמודים

פרופ' ארכל, היסטוריון, חוקר פרעות פטרולה בעיר ומושץ שבפולין, מתוודע — התוודעות שהינו רואה בדיעבד כגורלית — לפויגלמן, משורר יידי ניצול שואה, החי בפאריס. ארכל הינו כהיסטוריון הצופה מן הצד בהשתלשלות חייו. סיפורו — כמו גם סיפור העיירה זמושץ — שזור בחוסר שליטה מרכרך.

מורכבותו ברבדים האישיים וההיסטוריים עושה אותו למרתק, אם כי הרמויות, שהתפתחותן מובאת כעור מהלך היסטורי, שטוחות משהו. הכניסה העמוקה לנבכי ההיסטוריה מייגעת עבור הקורא המצפה לרומן, שבמרכזו דמויות ועלילת חייהן.

נראה כי המספר־ההיסטוריון מודע לבעייתיות שלו: „לכאורה צריך להיות להיפך. שהרי אנו, ההיסטוריונים, המתעמקים בחקר העבר... היינו צריכים לחזות, יותר מכל אדם אחר... את העתיד לקרות מחר, מחרתיים. אך כאמור, הסופרים הגדולים, כותבי הרומנים, מעמיקים ומרחיקים לראות מאיתנו. והסיבה לכך היא, שהם — בניגוד לנו — מרכז עניינם הוא לא במאורעות, אלא בבני האדם... והעתיד, עתיד האנושות, הלוא הוא תלוי בתהפוכות נפש האדם".

מסר זה ראוי שישמש חומר למחשבה לנו, שאת לקחינו ההיסטוריים טרם למדנו, ולכל מי מאיתנו — מגדולי עד קטני אומתנו — ששכח את מקומו של האדם בהיסטוריה האנושית.

מדים שה

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש נמיר

הארכת המועד להגשת מועמדים

בהתחשב בפניות שונות הוחלט להאריך המועד האחרון להגשת מועמדים לפרס ולקובעו ליום:

10.11.87

מועצות פועלים, איגודים מקצועיים, מוסדות ומפעלים ארציים מתבקשים להעביר לועדת הפרס, בהקדם האפשרי, את ההמלצות שהגיעו אליהם עד כה.

המועד שלהלן הוא סופי ולא תתקבלנה כל פניות לאחר מכן.

עוזי בלוך

יו"ר ועדת פרס העבודה

לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', כ"ו בתשרי תשמ"ח, 19 באוקטובר 1987 / שנת מ"ח מס' 13472 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

שיא טוטו: מיליון ו־170 אלף ש"ח

מאת כתב „על־המשמר"

אלקטרונאי־מחשבים בן 30 מכפר־סבא, שבר את „שיא הטוטו", כאשר ניחש יחידי בשבת את כל 14 תוצאות משחקי הליגה הלאומית והארצית בכדורגל. הוא יקבל מיליון ו־170 אלף שקל.

המנחש־השיאן שלח טופס רב־טורי בן 160 טורים בהשקעה של 72 שקל. הוא הודה כי נעזר לעתים במחשב למילוי הטפסים. (פרטים – במדור הספורט).

ארבעה נהרגו וחמישה נעדרים בסופות ושטפונות באיזור הדרום

בין הנעדרים — קצין צה"ל ■ עשרות נסחפו וחולצו ■ שכונה הוצפה בב"ש ■ אילת מנותקת ■ פקקי תנועה והפסקות חשמל בגוש דן

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר" ובצלאל רובין, כתבנו באילת וירון זליג, כתבנו בת"א

שטפונות שלא היו כמותם שנים רבות — היו אתמול בנגב. ארבעה אנשים נהרגו אתמול וחמישה עדיין נעדרים, בגלל פגעי מזג אוויר, ועשרות בני אדם וכלי רכב נסחפו בזרמי השטפונות. הם חולצו בעזרת מסוקים ורכב אמפיבי של צה"ל. בעת מסירת ידיעה זו מתנהלים חיפושים נרחבים אחר שתי נשים, קצין צה"ל אזרח וילד, הנעדרים בשטפונות.

בסופת רעמים וברקים נהרגו שני בני אדם לאחר שנפגעו מברק. ארבעה נערים מחאן יונס עבדו בשדות מושב אוהד, בעת שהברק פגע בשלושה מהם. שניים — האחד בן 15, האחר בן 20 — נהרגו מיד. שלישי לקה בהלם ונפצע

(המשך בעמוד 2)

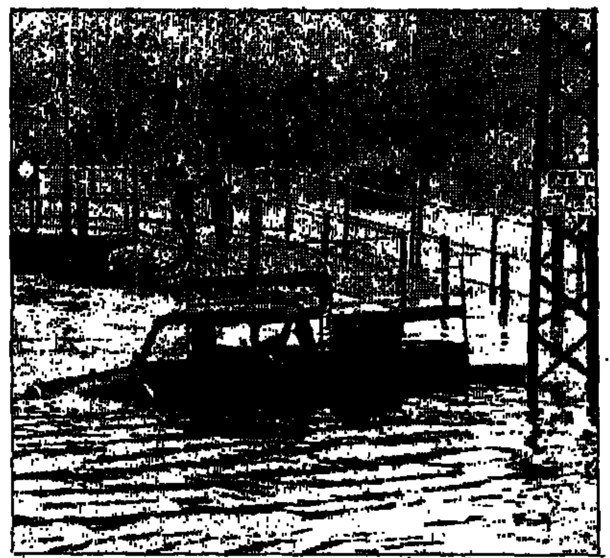

מכונית „שטח" בנמל באר־שבע (צילום: ברק / „חדשות")

צומת רמת אביב אתמול בשעות הערב (צילום: מאיר פרטוש)

הרוגים ופצועים ברעש אדמה מול נואיבה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי, וכתב עתי"ם

לפחות 20 איש ניספו, 30 נפצעו ועוד כמה עשרות מוגדרים כנעדרים, ברעידת אדמה שאירעה שלשום בלילה בפתיחת ואדי יותר באזור נואיבה בסיני.

מפקד יחידת הקישור של צה"ל, תא"ל אורן שחור, שנפגש אתמול לשיחה עם עמיתו הגנרל המצרי פרוק לביב עודכן על האסון שארע. תת אלוף שחור הציע למצרי את עזרתה של מדינת־ישראל בפינוי נפגעים ובחיפוש אחר ניצולים, אולם הגנרל פרוק דחה הצעה זו בתודה והביע תקווה כי המצרים יסתפקו בסיוע של הכוח הרב־לאומי של האו"ם חפרוש באיזור.

במשך שעות ארוכות פינו מסוקי האו"ם פצועים אל בית חולים באל־עריש.

ממקורות ישראלים נמסר, כי בין ההרוגים והפצועים ישנם תיירים רבים שטיילו באיזור נואיבה שבסיני וכן תושבים מקומיים מצריים ובדואים. לפי שעה לא ידוע על ישראלים בין הנפגעים.

רעש האדמה היה בעוצמה של 4.7 מעלות בסולם ריכטר, שמשמעותה עוצמה פחותה מבינונית. זאת מסר אתמול ד"ר אבי שפירא מהמכון למחקרי נפט וגיאופיזיקה בחולון.

בנק ישראל לא יוריד את הריבית ● עמוד 3

20 נספו בגשמי זעף במזרח־התיכון ● עמוד 5

האמר מציע כוח שלום שוודי באפגניסטן ● עמוד 4

תגבורת אמריקנית למפרץ ● עמוד 4

מטה חרום בשל המשבר במערכת הבריאות ● עמוד 15

נכשל מאמץ אחרון של שולץ לשנות עמדות רה"מ שמיר

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מזכיר המדינה של ארה"ב ג'ורג' שולץ עשה אמש, בכל הנראה, מאמץ אחרון כדי להביא לשינוי בעמדת ראש הממשלה יצחק שמיר, שהביע התנגדות לכל הצעות האמריקניות שנועדו לאפשר מסגרת בין־לאומית כמבוא למו"מ ישיר.

בשעת מסירת הידיעה, סמוך לחצות, הסתיימה הפגישה בבית ראש הממשלה. ככל הנראה ללא תוצאות מרשימות. משתתפים מן הצד הישראלי אמרו, כי עתה העמדות של כל צד ברורות יותר לצד השני.

בפגישה השתתף גם במפתיע, השר משה ארנס. פגישה זו חלה בשעה 9.30 לאחר סעודת־ערב שבה ארחו שמיר ורעייתו את שולץ ורעייתו. המאמץ האחרון שעשה שולץ,

(המשך בעמוד 4)

נבון יוזם סגירת הרדיו והטלוויזיה

תוכנית של פורת לשיקום הרשות

מאת ירון זליג ודליה שחורי, כתבי „על המשמר"

שר החינוך והתרבות יצחק נבון הודיע אתמול בישיבת הממשלה, כי בכוונתו להביא בישיבת הממשלה הקרובה הצעת חוק שתאפשר נקיטת צעדים להבראת מצבה של רשות השידור, לרבות סגירתה, במטרה לאפשר את שיקומה.

בישיבת חירום שקיימה אמש, אישרה הנהלת רשות השידור תוכנית פעולה לשיקום הרשות אותה הציג מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת. על־פי התוכנית תיחתם אמנה לשקט תעשייתי ברשות למשך שנתיים. עובדי הרשות יזכו בתוספת שכר של 25% הסכומים הדרושים לשם מימון תוספת זו יושגו באמצעות צמצום כוח האדם ברשות השידור ב־20%, שהן 320 משרות. כן מוצגת בתוכנית דרישה להפעלת ציוד ה„אי.אן.ג'י" אשר הפעלתו נמנעה עד כה בשל חוסר הסכמה בין הנהלת הרשות לבין הטכנאים. עוד מוצגת בתוכנית הדרישה להפעלת ציוד ה„סוני" בכדורי ללא עזרת טכנאי, בכל המחלקות ולא רק במחלקת החדשות כפי שנהוג כיום. הסעיף האחרון בתוכניתו של פורת מציג תנאי לפיו תוקם בתוך שנה ברשות השידור נציגות עובדים אחת, דירוג שכר וסולם שכר אחד, במקום 14 הוועדים המשתייכים לשלושה איגודים מקצועיים שונים.

(המשך בעמוד 4)

קושי תקציבי לבניית אב־טיפוס־3 של „לביא"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

התעשייה האווירית עשויה להיקלע למצב בו לא תוכל לממש את החלטה לבנות אב טיפוס שלישי של ה„לביא" לצורך פיתוח וניסוי של מערכות אוויוניות עבור חיל־האוויר.

כזכור, תקציב משרד הביטחון לתעשייה האווירית סכום של 90 מיליון דולר לארבע השנים הקרובות, לצורך בנייתו של „אב־טיפוס־3" וקבע, כי עד חודש מרץ 1988 יופשרו לצורך זה 25

(המשך בעמוד 4)

שנת הבחירות בכנסת

מושב החורף של הכנסת הנפתח היום, יעמוד ללא ספק בסימן הבחירות, שכן זו השנה האחרונה לכהונתה של הכנסת הזאת. כל הדיבורים על הקדמת הבחירות התבררו כבלתי רציניים, ועל אף המשברים הפוקדים את ממשלת האחדות הלאומית היא תמלא את כהונתה החוקית המלאה. אין לשער, כי גורם פוליטי כלשהו יוצא כעת ביוזמה של הקדמת הבחירות, אשר במקרה הטוב ביותר יקצרו את חייה של הכנסת ה־11 בחודשים ספורים בלבד.

בשנתה האחרונה לא נראה כי הכנסת תעסוק הרבה בתחיקה חדשה, שהיא מתפקידיו המרכזיים של בית המחוקקים. שר המשפטים הנוכחי, המחלק את זמנו עם משרד התיירות, אינו מגלה חריצות רבה בהספקת הצעות חוקים לדיוני הכנסת. בעבר היו שרי משפטים אשר דאגו להכנת חוקי יסוד, אשר יכלו לשמש גם כבסיס לחוקה, שמדינתנו חסרה אותה עד היום הזה.

בגלל המחלוקות הקיימות בתוך הקואליציה ובהתחשב בזמן האזול של הכנסת הנוכחית, מובטח לנו, כי במת הכנסת תיהפך יותר מבעבר לזירת תעמולת הבחירות. גם המושבים הקודמים של הכנסת הנוכחית לא היו נעדרים התכתשויות חריפות בין חברי הכנסת, ועתה קיים חשש שבימת הכנסת תדמה לאסיפות בחירות. תדמיתה של הכנסת בעיני הציבור אינה מחמיאה לנבחרי העם, ועל־כן הנשיאות ובמיוחד יושב ראש הכנסת מצווים לפעול ככל האפשר כדי שהכנסת תעסוק במלאכתה באופן ענייני, ותחסוך מאתנו הצגת הפוגעות בכבודה.

המושג „מושב בחירות" של הכנסת ייבחן בעיקר בתחום הכלכלי, בהצעת התקציב שתוגש לכנסת בעוד מספר חודשים. השאלה המכרעת היא, אם שר האוצר יעמוד בהבטחתו לא לשחרר תהליכים אינפלאציוניים חדשים בהתחשב במועד המתקרב של הבחירות. ניסיון העבר אינו מעודד, שכן הכל יודעים את כללי המשחק שלפיהם שנת הבחירות היא השנה שבה אפשר ללחוץ על הממשלה. מעניין באיזו מידה תעמוד הממשלה בלחצים בשנה הקרובה ולא תחליט „להיטיב עם העם", מתוך החנחה שלאחר הבחירות אפשר יהיה לקחת מן השכירים בחזרה את תוספות השכר של שנת הבחירות.

בגלל קיום ממשלת האחדות הלאומית, שהפכה למעשה למעין כנסת זוטא" (של אנשי הקואליציה בלבד) הכנסת איבדה הרבה מחיוניותה והשפעתה. קשה להניח, כי השנה האחרונה שלה, שהיא שנת הבחירות, תשפר באופן משמעותי את מאזנה הדל.

מחלקת הבנייה של הקיבוץ הארצי

מודיעה על

החלפת מספרי הטלפון

החל מהיום 19.10.87

כדלהלן:

5614747

עשרים קווים

אידה נודל (מימין) בהיכל התרבות עם הרצוג ורבין (צילום: מאיר פרטוש)

המשכים

ארבעה הרוגים

(סוף מעמוד ראשון)

קל. הוא טופל ושוחרר. הנער הרביעי התעלף כשראה את חבריו ללא רוח חיים. גם הוא קיבל טיפול רפואי.

כתב עתי"ם מוסר, כי במשטרת חאן יונס התקבלה הודעה על אשה שנהרגה בעיר מפגיעת ברק. פתחיה עטאווה עטייה הג'אג' (65) הייתה בחצר ביתה, כאשר סמוך לשעה 12 בצהריים היכה בה ברק והרגה. הגופה הועברה לבית החולים בחאן יונס ולאחר שרופאים קבעו את מותה נמסר לבני המשפחה שהם יוכלו לקבל את הגופה לקבורה.

ילד בן 8

משך מספר שעות חיפשו כוחות צה"ל ילד בן שמונה משבט אל עזזמה שמשפחתו הודיעה כי הוא נעדר. החיפושים התרכזו בנחל בקע, שהיה מוצף כולו. הילד נמשה מן הנחל ללא רוח חיים. רשות שמורות הטבע, מד"א, צה"ל והמשטרה, עסקו משך כל יום אתמול בחיפושים אחר קבוצות מטיילים שנעדרו. במכתש הגדול אותרה וחולצה קבוצת מטיילים. בנחל דוד ובשמורת עין גדי היו שטפונות בעצמה רבה. שבילים וצמחייה נסחפו, וגם משם חולצה לאחר מאמצים קבוצת מטיילים.

נווה נוי נותקה

בבאר־שבע היה מחזה שתושבים ותיקים מעידים כי שלושים שנה לא נראה כמוהו בעיר. הגשר המוביל ממרכז העיר לשכונת נווה נוי ומשם לדימונה — הוצף כולו וזרמי מים עזים שטפו אותו. ברדיוס של כקילומטר נוצר אגם גדול, וחצי שכונת נווה נוי הוצפה. מספר כלי רכב ניסו לחצות את הגשר למרות השיטפון — ונסחפו אל הוואדי. כוחות גדולים של מכבי אש, צבא משטרה ומד"א, ניסו משך שעות ארוכות למשות את הניצולים מהמים. שבעה בני אדם נימשו באמצעות טנק אמפיבי וארבעה במסוקים. מצבם היה טוב והם לא נזקקו לטיפול רפואי.

נעדרים

בשעת מסירת ידיעה זו, מתנהלים חיפושים אחר קצין צה"ל נעדר. שלשום בלילה ניסה אורח לחצות את נחל נקרות ברכבו, למרות השיטפון. הרכב מסוג רנו 4, נסחף ונעדר. קצין צה"ל מאחד מבסיסי האזור ניסה לחלצו ובעת ניסיון החילוץ סחף אותו הזרם. למשפחתו נמסרה הודעה.

זוג מטיילים, צעיר וצעירה אבדו וסבורים, כי גם הם נלכדו בנחל נקרות. מסלול הטיול שלהם כלל את נחל נקרות פרסת נקרות ועין סהרונים. הם נעדרים מאז שלשום, ויש חשש כבר לחייהם. בני הזוג נקלעו לאחד האזורים המסוכנים בנגב בעת השיטפון. כעת יש שטפונות עזים בנחל ומאגרי מים גדולים.

קיים חשש כבד לחייה של אשה שנסחפה במי נחל הבשור סמוך לצאלים. היא ניסתה לחצות את הוואדי עם רכבה ונסחפה בשיטפון. ילד משבט בדואי סמוך לנבטים נעדר מאז אתמול. הוא לא שב לבית הספר. גם אחריו מתנהלים חיפושים נרחבים.

אילת מנותקת. אין נכנס ואין יוצא. בשעה 2.00 אחר הצהריים שוב החלה זרימה חזקה בכמה ואדיות שבכביש הערבה והמשטרה סגרה את היציאה מן העיר לכל סוגי הרכב. לרבות אוטובוסים ומשאיות.

השטפונות שוב ניתקו את העיר מאיזור המלונות ובשעת מסירת הידיעה נעשים מאמצים לשאוב את המים ולאפשר חידוש תנועת כלי הרכב.

פקקי תנועה בת"א

שיבושים באספקת החשמל, הצפות כבישים ורידות וכן פקקי־תנועה חמורים, נגרמו אמש באיזור ת"א כתוצאה מהגשם הכבד. עיקר השיבושים נגרמו באיזור צפון ת"א וביציאה מהעיר. קו מתח גבוה שמוליך מצפון העיר לכיוון רמת־גן נפגע וגרם להפסקת חשמל באיזור הצפון ובר"ג, שנמשכה כשעתיים. במהלך הערב תקנו טכנאי חברת החשמל את מרבית הקו ואולם בקטע המוליך מתח לרחובות אבא הילל וביאליק בר"ג, לא הצליחו הטכנאים להתגבר על תקלה והפסקת החשמל נמשכה במהלך הלילה כולו.

ברחוב לוי אשכול מול שדה דב נתקעו מכוניות רבות בשיטפון. בדרך חיפה וביציאה מת"א השתרכו פקקי תנועה ארוכים בשל הפסקת פעולת הרמזורים באיזור וכן בשל שלוליות — הגדולה שבהן 400 מטר צפונית לצומת הקאונטרי קלאב. בצמתים לאורך ציר זה כוונה התנועה על־ידי משטרת ת"א. פקקי תנועה היו גם בכביש גהה שהוצף בקטעים רבים.

מהשירות המטאורולוגי נמסר אמש, כי באיזור הדרום לא יירדו הבוקר גשמים ואולם בצפון הארץ ובמרכזה עשוי לרדת גשם. היום בשעות הצהריים יפסקו הגשמים בכל הארץ ומזג האוויר יהיה מעונן חלקית. ביום רביעי או חמישי אפשר שהגשם יתחדש.

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
"המשמר" עתון יומי
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חורים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבנור 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

נפתחו אירועי 30 שנה להיכל התרבות

מאת רונית מורגנשטרן, כתבת "על המשמר"

אירועי 30 שנה להיכל התרבות בתל־אביב נפתחו אמש בקונצרט חגיגי של הד תזמורת הפילהרמונית, שנערך בחסות נשיא המדינה, חיים הרצוג, ורעייתו, ובתערוכת ציורים של הצייר קלמן שמי המוצגת באכסדרה העליונה של ההיכל.

את התערוכה פתחו שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ורעיית ראש העיר ת"א, זיוה להט. נראו גם השרים רבין, שחל ויעקבי וח"כ אורה נמיר.

אורחת הכבוד של התזמורת הפילהרמונית הייתה אידה נודל, שהגיעה להיכל התרבות בלווית אחותה, אילנה פרידמן, ממנה לא נפרדה מאז נחתה בישראל לפני ארבעה ימים. נודל, בלבוש פשוט ועייפות בהבעה, אבל עם המון התרגשות וחן כובש, התקבלה במחיאות־כפיים סוערות על־ידי הקהל והתזמורת, שקמו על רגליהם לכבוד האשה הקטנה והאמיצה, שהפכה להיות "סמל אנושי של גבורה יהודית במאה ה־20", כפי שהגדיר אותה ראש העיר, שלמה להט. להט העניק לנודל מזוזה של אגם והתנצל על כך, שלא ידע שנודל קיבלה כבר מזוזה של שאגאל מידי שמיר.

אחרי כך ניגנה הפילהרמונית עם הפסנתרן מאוריציו פוליני ובניצוחו של זובין מהטה, מיצירות שריף, שומאן ומאהלר, והתקבלה בהתלהבות.

האקדמאים יתאגדו מחוץ למסגרת ההסתדרות

מאת כתב "על המשמר"

איגודים מקצועיים אקדמיים קיבלו אתמול החלטה תקדימית להקים קונפדרציה של איגודים מקצועיים שיפעלו בחוץ למסגרת ההסתדרותית.

ראשי שמונה איגודים שקיבלו את ההחלטה הודיעו, כי יכנסו את המוסדות שלהם כדי לקבל את אישורם כבר בשבועות הקרובים.

בבניין הוועד הפועל של ההסתדרות הופתעו מההחלטה והובע חשש, כי מימושה של החלטה זו עלול לפגוע באחדותה של ההסתדרות.

בשמונת האיגודים חברים כ־100 אלף איש וההחלטות שתקבל הקונפדרציה יחייבו אותם. ד"ר רם ישי, המשמש יו"ר ההסתדרות הרפואית, נבחר לשמש בתפקיד יו"ר הקונפדרציה.

בכינוס ישתתפו נציגי הסתדרות המהנדסים, ההסתדרות הרפואית, המורים העל־יסודיים, איגוד הטייסים, עובדי מדעי החברה והרוח, עובדי המחקר במערכת הביטחון, הסגל האקדמי והעובדים הסוציאליים.

משתתפי הכינוס הכינו אתמול טיוטת תקנון של הקונפדרציה, שתועבר בימים הקרובים לגיבוש לידי יועצים משפטיים.

אונס בחוף הילטון בת"א

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

תיירת אנגליה נאנסה אמש על־ידי אלמוני בחוף הילטון בתל־אביב.

התיירת, צעירה בת 23, נסעה אתמול סמוך לשעה 22.00 באוטובוס "דן" מספר 4. בהיותה באוטובוס פגשה צעיר אלמוני שירד יחד איתה בתחנה ברחוב בן־יהודה בעיר. לדבריה של הצעירה, משירדו השניים מהאוטובוס הכריח אותה הצעיר באיומים לבוא עימו לחוף הילטון, שם אנס אותה ועזבה.

פקודת מטכ"ל חדשה בעקבות פרשת פולארד

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

צה"ל יפרסם בקרוב פקודת מטכ"ל חדשה הקובעת כללים חדשים לאישור השתלמויות של קצינים וחיילים בחו"ל ובמפעלים אזרחיים. הפקודה החדשה נוסחה לאחר בחינת היבטים שונים בשולי פרשת פולארד.

בעיקרה נועדה הפקודה החדשה להבהיר לקצין המועמד ליציאה לחו"ל, את האיסורים החלים עליו מכוח הדין ומכוח פקודות הצבא ולקבוע הסדרים שימנעו היווצרות מצב של ניגודי עניינים במהלך תפקידים צבאיים שיבצע הקצין בעתיד.

כך למשל, מתחייב על־פי הפקודה הקצין או החייל, להודיע בכל תפקיד שימלא בעתיד על קשרים שיצר במפעל או במוסד בו השתלם והתמחה בארץ או בחו"ל ועל סמכותו להעניק טובות־הנאה.

פקודת המטכ"ל החדשה אמורה למנוע, בין היתר, מקרים בהם יעדיפו קצינים בכירים מפעלים וחברות במכרזים ובמתן עבודות בתחום אחריותם, בשל הכרות קודמת.

עיצומים במשרד הרווחה; המנכ"ל סטר ליו"ר הוועד

עובדי משרד העבודה והרווחה במשרדים בכל הארץ פתחו אתמול בעיצומים. במסגרת העיצומים לא ייענו העובדים לטלפונים ולא יקבלו ויוציאו דברי דואר. כך מסר יו"ר הוועד הארצי של עובדי המשרד, שלמה נחמה, לכתב עתי"ם.

לדברי נחמה, סיבת העיצומים נעוצה באי־קיום הבטחות להטבות בתנאים ובשכר, אותן הבטיח לטענתו לעובדים מנכ"ל משרד העבודה הקודם, אינג' צבי צילקר, ואשר המנכ"ל הנוכחי, יהושע דוידוביץ, אף שאינו מתכחש להם, אינו מקיימן. סיבה נוספת היא: טענתם של העובדים על מינויים שרירותיים במשרד.

העובדים מוחים על מינויו של אלי פז, סמנכ"ל בכיר במשרד העבודה, למשרת סמנכ"ל לפיתוח כוח־אדם. לדבריהם מונה פז ללא מיכרז ובאופן שרירותי. מינויו של פז נכנס לתוקפו ערב סוכות, ויו"ר ועד העובדים, שלמה נחמה, הורה לכל לעובדי המשרד בארץ, לא לשתף עימו פעולה.

אתמול ערכו עובדי המשרד בכל הארץ אסיפות, בהן הכריזו על סיכסוך העבודה. באסיפה שנערכה ברחבת משרד העבודה בירושלים אף התפתחה תקרית אלימה, כשאלי פז סטר בסוף האסיפה על פניו של יו"ר ועד העובדים, שלמה נחמה.

פז אמר לכתב עתי"ם שהוא מתנצל על שנגרר לפרובוקציה וטען, שהסטירה היא תוצאה של הכפשת שמו על־ידי העובדים ולהטרדות טלפוניות יום יומיות המתקבלות באחרונה בביתו. הוא טען שבסיומה של אסיפת העובדים, ביקש סגן היועץ המשפטי של המשרד להבהיר לעובדים את המשמעות שבנקיטת צעדיהם. לאחר שיו"ר ועד העובדים, שלמה נחמה, סירב לתת לו לדבר, התערב פז וביקש ממנו לאפשר לסגן היועץ לדבר.

לאחר פנייתו זו, טען פז, העלה נחמה טענה שקרית לפיה, קיבל פז החזר כספי על יום מחשבותיו במגזר הציבורי, שנערכה לפני כשלושה חודשים. בעקבות הכפשת שמו, טען פז, הוא סטר על פניו של נחמה. בסיום האסיפות שכינסו אתמול, החליטו עובדי משרד העבודה שאם לא יתקבלו תביעותיהם - יחריפו את העיצומים בימים הקרובים, כשבשבוע הבא יפסיקו לקבל קהל במשרדים. (עתי"ם)

הפתעה מוחלטת בצרפת מההפיכה בבורקינה פאסו

מאת ארנון ימה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — הפיכת החצר בבורקינה פאסו, במהלכה נרצח הנשיא תומס סנקרה בן ה־37 ו־100 משומרי ראשו, נתקבלה בהפתעה מוחלטת בצרפת, "מדינת־האם" שלה.

היועצים לענייני אפריקה באליזה ובמטיניון אינם יודעים מאומה על השליט החדש קפיטן בליזה קמפאורה.

קמפאורה היה מספר־שנים בשלטון המהפכני, אך לא השמיע דעות. הוא פעל בצילו של סנקרה, שתיאר את יחסיהם כ"חברים בנפש", ארבעה ימים לפני ההפיכה.

השליט החדש נחשב כאיש חשאי, מנוגד לשובבותו של סנקרה, שאהב להדהים את כלי התקשורת. אכזריותו שהתגלתה ברצח חברו מן המארב אינה מבשרת טובות. סנקרה אמר בראיון לפני הרצח: "איש לא יוכל להגן עלי מפני בליזה קמפאורה. הוא יודע כל כך הרבה עלי. יש בידו נשק נגדי, אך אין סכנה ממנו. טוב שיש חבר שאפשר לספר לו הכל."

אך קמפאורה נתגלה כברוטוס אכזרי. בפאריס סבורים, כי הוא הקדים פעולה של סנקרה לחיסול מתנגדיו בכת הצבאית.

חרף השלטון המהפכני, המקורב לקדאפי, מגישה צרפת סיוע ניכר לבורקינה פאסו, לשעבר וולטה־עילית, המדינה העניה ביותר באפריקה.

סנקרה הוקע כבוגד במהפכה שהוא חולל, אך הוא נהנה מפופולריות והיה גיבור לאומי. בארבע שנות שלטון לא עלה בידו לתקן כמעט מאומה ולהבטיח מזון לכל. הכלכלה ומערכת השיווק והיצור שותקות. העשירים הם כה מעטים בבורקינה־פאסו, שלא היה למהפכנים ממי ליטול.

אך סנקרה היה יוצא־דופן בין השליטים האפריקנים מסוגו, בכך שלא חטא בשחיתות אלא שמר על אורח־חיים צנוע.

מדינה ולס — מנכ"לי משרדי האוצר והבריאות

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

הממשלה מינתה אתמול, לפי המלצת שר האוצר, את ויקטור מדינה למנכ"ל משרד האוצר. ההחלטה התקבלה בהתנגדות השר יגאל הורביץ שטען, כי מדינה הוא אדם מוכשר, אך הוא מייצג את הריבית הקטלנית שבנק ישראל הנהיג במשק, שגרמה נזקים כבדים.

כן מינתה הממשלה, לפי המלצת שרת הבריאות, את פרופ' יורם לס למנכ"ל משרד הבריאות.

ביום שלישי, כ"ו תשרי תשמ"ח, 20.10.87, בשעה 3.30 אחה"צ
נעלה לקברו של חברנו היקר
שוצה (הייבריך) מרצל
המשפחה וקיבוץ זיקים

ביום השנה לפטירתו של חברנו היקר
אברהם פודורובסקי (פוד)
נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום רביעי, 21.10.87, בשעה 15.00
בשעה 21.00 תתקיים אזכרה בחדר האוכל
המשפחה וקיבוץ גלאון

בנק ישראל לא יוריד הריבית

פקידים ממשלתיים: תידרש התערבות הדרג הפוליטי להורדת הריבית – הבנק אינו מעוניין ליטול האחריות ● אכזבה מתוצאות המכרז על ההלוואה המונטארית שהציע בנק ישראל לבנקים המסחריים

מאת כתבנו הכלכלי ב"ים

בנק ישראל מתכוון להמשיך במדיניות של ריבית גבוהה גם בחודשים הקרובים. לאחר דיונים רבים של דיונים על מדיניות מונטארית חדשה, עומד בנק ישראל להודיע בקרוב על מדת שינויים במדיניות זו, אך ראשי הבנק מתכוונים לשמור על הריביות הגבוהות השוררות כיום במשק.

זה חודשים אחדים שבנק ישראל נתון בתהליך של בדיקה וביקורת עצמית, תוך חיפוש מדיניות מונטארית חדשה, לאחר שהתברר שהמדיניות שנקט עד 1986 חדלה להיות יעילה. ההתלבטויות הממושכות של הבנק גרמו מבוכה במערכת, ולדברי פקידים ממשלתיים, הביאו ביקורת רבה על ראשי הבנק.

המדיניות החדשה תתבסס על קביעת יעד אשראי, אך היעד יהיה של נפח אשראי נמוך יחסית, והדבר יחייב המשך הריבית הגבוהה. לדברי פקידים ממשלתיים, בנק ישראל אינו מעוניין ליטול אחריות על הורדת הריבית במשק, וייתכן שיהיה צורך בהתערבות הדרג הפוליטי כדי לחייבו להוריד את הריבית.

אתמול פירסם הבנק את תוצאות המכרז על ההלוואה המונטארית בסך 300 מיליון שקל שהציע לבנקים המסחריים לתקופה של 13 יום. הבנק הודיע כי קיבל בקשות בסכום של 720 מיליון שקל. בסופו של דבר, היקצה בנק ישראל את 300 מיליון השקלים בשער ריבית של 23 אחוזים, מעט נמוך מהשער המקסימלי המשולם על־ידי הבנקים על הלוואות מונטאריות, בשיטה הרגילה.

מקורות במערכת הבנקאית הגיבו באכזבה על תוצאות המכרז. הם אמרו שרוב הסכומים זרמו דווקא לבנקים הקטנים והבנקים הגדולים עדיין מתחבטים בבעיית הנזילות כבעבר. הם ציינו, כי אילו רצה בנק ישראל לפתור את הבעיה, היתה דרושה הצעת־הלוואה גדולה בהרבה.

פקידים בבנק ישראל אמרו אתמול, כי הסכום המצומצם, יחסית, שהציע בנק ישראל, נבע מ"שיקולים מונטאריים". פקידים אחרים הודו, כי למעשה, הבנק המרכזי רצה לשמור על הריבית הגבוהה ולכן לא הסכים להזרים למערכת הבנקאית סכומים נוספים. מקורות במערכת הבנקאית אמרו, כי במצב שנוצר יהיה צורך להמתין ולראות האם כספים מפדיון המניות הבנקאיות יגיעו בכמות מספקת למערכת הבנקאית. לדבריהם, הבנקים ימתינו עוד כמה ימים, ולמעשה, אם עד תחילת נובמבר לא ישתנה דבר — יהיה צורך להעלות את הריבית במשק.

34 שמיניסטים הצטרפו לסרבני השטחים בקריאה "קץ לכיבוש"

חותמי מכתב התמיכה בסרבני הגיוס בשטחים (צילום: מאיר פרטוש)

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

34 שמיניסטים על סף גיוס, חתמו אתמול על מכתב לשר הבטחון, יצחק רבין, ובו הודיעו לו כי אם יפקדו עליהם בצה"ל להשתתף בפעולות בשטחים יאלצו לסרב.

חותמי המכתב פנו לשר הבטחון וביקשו ממנו לאפשר להם לשרת בתחומי הקו הירוק. בצעדם זה מבקשים בני הנוער שחתמו על המכתב להביע תמי־כה בקבוצת תלמידי השמיניות שנקטו צעד דומה לפני כחודש. "גל ההסגרות, הפגיעות וההרג משני הצדדים בשבועיים האחרונים מוכיחים פעם נוספת, שיש לשים קץ לכיבוש", כותבים השמיניסטים. נציגים של בני הנוער התייצבו אתמול אחר־הצהריים בפתח משרד הבטחון ומסרו את מכתבם. לדבריהם, יחלו בימים הקרובים בהחתמה על עצומת תמיכה בצעדם. "אנו החתומים, רואים במכתב סימן־ההיכר לעצמאותנו המחשבתית. אנו תומכים בשאיפתם הכנה של כותבי המכתב הקודם לעורר את הציבור ליצירת מצב שיאפשר שלום באזורנו".

תלמידי השמיניות מסרו, כי על־פי הערכתם, יוגשו לשר הבטחון בקרוב מכתבים נוספים מתלמידים בהם יצהירו כי לא ישרתו בשטחים.

בצה"ל נערכים להתמודד עם גל מכתבי השמיניסטים בעד ונגד השירות בשטחים. בגליון האחרון של "במחנה" מתייחס קצין חינוך ראשי, תא"ל נחמיה דגן, למכתב השמיניסטים באיגרת מיוחדת ושולל עקרונית את גישתם.

ארה"ב תוסיף ללחוץ הסובייטים בתחום ההגירה – מבטיח שולץ

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר" וכתבי עתי"ם

"ממשלת ארצות־הברית תמשיך ללחוץ על מנהיגי ברית־המועצות ליישם את מחויבותם בנושא זכויות האדם, בהתאם להסכמים שהם חתומים עליהם, כולל הגירה חופשית של יהודים הרוצים לעלות לישראל" — אמר שר החוץ שולץ לנציגי המועצה הציבורית למען יהודי ברית־המועצות ארצות־הברית, עמהם נפגש אתמול במלון "הילטון" בירושלים.

בהמשך ציין שולץ, כי הוא שמח שאידה נודל ושצ'רנסקי הגיעו לישראל, אולם ממשלתו לא תשכח את אלה מקרב המסורבים ואסירי־ציון שעדיין נשארו בברית־המועצות והיא תיאבק למען צאתם. בפגישה נכחו נציגי ועד האמהות למען חופש ובנים למען הורים ואידה נודל. תוך־כדי המפגש שוחחה אידה בטלפון עם הנשיא רייגן, בבית הלבן. היא הודתה לו ולממשלתו על מעורבותם למען עלייתה לישראל. חיים צ'סלר, מזכ"ל המועצה הציבורית, הגיש לאידה נודל את תמונתה שהיתה תלויה שנים רבות בבית המועצה הציבורית למען יהודי ברית המועצות בתל־אביב. הוא הגיש לשולץ את ספרי הבנים והאמהות הכוללים יותר מ־180 שמות של משפחות מסורבות הנמצאים בישראל. הוא הבטיח לקחת עימו את הספרים למוסקבה, שם ימסור את העצומות לאנשי־שיחו בקרמלין.

אתמול סעדה אידה נודל ארוחת־צהריים חגיגית על שולחנו של הנשיא חיים הרצוג. למשכן הנשיא הגיעו בצהריים אידה נודל, אחותה אילנה פרידמן וגיסה יעקב פרידמן.

אידה נודל הסכימה להירתם למאבק לשוויון זכויות נשים בישראל. נודל אמרה זאת בתשובה לפנייתה של מזכירת נעמ"ת מאשה לובלסקי. בפגישה אמרה לובלסקי, כי מי שניהלה מאבק כה אמיץ למען שחרורה ממסך הברזל הסובייטי, תוכל לסייע לקידום מעמדן של הנשים בישראל. לובלסקי גילתה לאידה נודל, כי תנועתה סייעה בזמנו לאחותה, אילנה פרידמן במאבק שהיא ניהלה למען שחרור אחותה.

אידה נודל משוחחת עם נשיא ארה"ב בעת הפגישה עם שולץ, אתמול (צילום: רחמים ישראלי)

אוניברסיטת חיפה הפחיתה שכה"ל ל־2156 ש"ח

מאת קובי מגדל, כתב "על המשמר" בחיפה

אוניברסיטת חיפה נענתה לפניית יושב־ראש הוועדה לתיכנון ותקצוב והחליטה כי גובה שכר הלימוד לשנת הלימודים תשמ"ח יסתכם ב־2156 ש"ח. האוניברסיטה רואה בהקצבות הממשלתיות הנוספות לשנת הלימודים, עליהן נמסר על־ידי שר החינוך והתרבות, דרך להבטיח השלמת הסכומים הנדרשים לפעילותה התקינה.

שמיר: ימשך הסטטוס־קוו בתפילות הר־הבית

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

לשאלת אחד השרים אתמול בישיבת הממשלה, אם אין מקום למנוע את כניסתם להר הבית של נאמני הר הבית כדי להתפלל, בשל המהומות שהם גורמים — השיב ראש הממשלה יצחק שמיר, כי יישמר הסטטוס קוו בנושא זה.

הממשלה שמעה אתמול, בישיבתה בוועדת שרים לענייני בטחון, סקירות על המהומות והפיגועים שהיו בשבועיים האחרונים בירושלים ובשטחים מפי שר המשטרה והמפכ"ל (בעיקר על האירועים בירושלים) וכן מפי שר הבטחון, הרמטכ"ל, אלופי הפיקודים, נציגי השב"כ ומערכת הביטחון (על האירועים בשטחים ובגבול לבנון). השרים שאלו שאלות הבהרה רבות, אך לא התקיים דיון.

בתום הסקירות הביע ראש הממשלה יצחק שמיר דברי שבח והערכה, על דעת הממשלה כולה, למשטרה, לצה"ל ולשב"כ על מאמצי האבטחה הנרחבים שעשו בימי החג ועל פעילותם לסיכול פיגועים.

קורפו: בקרוב שיפור גדירות ההפרדה בכבישים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

שר התחבורה חיים קורפו אמר אתמול בישיבת הממשלה, כי בדעתו להביא בקרוב הצעה לשיפור גדירות־ההפרדה בכבישים, בשיתוף עם מע"ץ, מתוך כוונה שהדבר יצמצם את מספר התאונות המתרחשות כתוצאה מהתנגשות חזיתית.

קורפו מסר אתמול את סיכום התאונות הקטלניות שאירעו בכבישי הארץ בשבועיים האחרונים. אירעו 27 תאונות קטלניות, שבהן נהרגו 32 איש, מהם 12 הולכי־רגל ושני רוכבי אופניים. שמונה מהתאונות היו חזיתיות ואירעו עקב סטיה מהנתיב או עקיפה בלתי זהירה.

השר זבולון המר שאל אם לדיווח הקבוע בממשלה על תאונות הדרכים, בלי הסקת מסקנות כלשהן, יש ערך מונע. ראש הממשלה יצחק שמיר השיב, כי אין כוונה להפוך את הדיווח על מצב התאונות לשיגרה.

מתחדשים הלימודים בעזה

מאת כתב "על המשמר"

הלימודים במכללה האיסלאמית בעזה התחדשו אתמול, ו־5000 הסטודנטים חזרו ללימודים לאחר השבתה של כמעט שבוע.

גם בבתי־הספר תיכוניים בערי הרצועה התחדשו הלימודים ועדיין מושבתים בחלקם בתי־ספר יסודיים.

הפרות הסדר הצטמצמו אתמול וישראלים כבר נראו ברכבם האורחי, בכבישי הרצועה. רק במקרה אחד ליד חאן־יונס הוטל בקבוק לעבר אוטובוס ישראלי. התברר כי היה זה בקבוק ריק. לא נגרם נזק.

כוכב חדש בבריה"מ ייקרא ע"ש קורצ'אק

המכון לאסטרונומיה בבריה"מ החליט לקרוא לכוכב חדש שנתגלה לא מכבר בשם "קורצ'אקה" ובכך לכבד את זכרו של המחנך היהודי יאנוש קורצ'אק שסירב לעזוב את תלמידיו והלך יחד עימם למשרפות בטרבלינקה.

בתעודה רשמית, המאשרת את קריאת הכוכב ע"ש קורצ'אק ואשר הובאה השבוע ארצה על ידי בנימין אנוליק, מזכ"ל בית לוחמי הגיטאות נאמר, כי המכון לאסטרונומיה בבריה"מ, שהאסטרופיזיקאים שלו גילו את הפלאנטה הקטנה שמספרה 2163, החליטו לקרוא לה בשם "קורצ'אקה", לזכרו של הרופא והמחנך היהודי שהושמד עם תלמידיו בטרבלינקה. (עתי"ם)

צלבי קרס נוספים על בנייני ציבור בת"א

האלמוני המצייר צלבי קרס על קירות בנייני ציבור ברחובי תל־אביב כמעט מדי לילה במשך כשבועיים, הרחיב את יעדיו.

אתמול בבוקר התגלו צלבי קרס על שני יעדים חדשים: לשכת התעסוקה ברחוב יבנה 12 ובבניין שירותי הרווחה ברחוב המלך ג'ורג' 33 בתל־אביב. גם על בניין הסוכנות היהודית ברחוב קפלן 17 בתל־אביב התגלו אתמול בבוקר צלבי קרס, בפעם השלישית בשבועיים האחרונים.

האלמוני נהג עד כה לחזור ולצייר צלבי קרס על אותם בניינים. עד כה התגלו צלבי קרס גם על בנייני הוועד הפועל של ההסתדרות, מועצת פועלי ת"א, הסוכנות היהודית, בית־המשפט ו"מבטחים". (עתי"ם)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור הקלה לתוספת אחורי בניה ברחוב באזור מס' 30, גוש 6133 חלקה 608, תיק בניין 030–6/1014, בקשה מס' 870864.
בעל קרקע או בניין המעוניין בזה שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב–יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב–יפו

המשכים

נבון יוזם סגירת

(סוף מעמוד ראשון)

בתגובה מסר אמש דובר מטה השביתה של עיתונאי רשות השידור, צבי גורן, כי ניתן להצטער על כך שהתוכנית אינה כוללת סעיף נוסף בדבר מינוי הנהלה מקצועית ויעילה לרשות. לגופו של עניין אמר גורן, כי ועד עיתונאי הרשות טרם ראה את התוכנית וכי לא ניתן להתייחס להודעות ופרסומים מבוהלים המלאים כאיומים.

במהלך סקירה שנשא על השביתה ברשות השידור ציין נבון, כי יש לאפשר למוסדות הציבוריים של רשות השידור, לשר הממונה ולממשלה, לנקוט בצעדים להבראת הרשות, לרבות סגירתה לפרק זמן מסוים, ואת כדי לאפשר לרשות להתארגן מחדש בתקופת הפסקת השידורים.

הוא גילה, כי הורה לפני מספר חודשים על הקמתה של ועדה בראשות פרופ' שמעון שטרית, שמטרתה לבדוק את התנאים מבחינת החוק בהם ניתן היה לסגור את רשות השידור אם יתבקש הדבר ולאחר מכן להפעילה מחדש.

במהלך סקירתו ציין נבון עוד, כי להערכתו, מבין מכלול הסיבות שהביאו לפריצתה של השביתה הנוכחית ברשות השידור, הרי שהנושא הפחות בעייתי ואשר לו סיכוי סביר לבוא על פתרונו במסגרת התקציב הוא נושא השכר.

בתגובה על הצעתו של השר נבון בישיבת הממשלה ציין אמש דובר מטה השביתה של עיתונאי רשות השידור, צבי גורן, כי יש להצטער על כך ששוב מועלה לסדר היום הרעיון לסגור את רשות השידור. הוא הביע דאגה ממחשבות בכיוון זה והדגיש, כי לא העובדים הם שקבעו כיצד מתנהלים העניינים ברשות. „לא העובדים קבעו דירוגים נפרדים ברשות ולא היו אלה העובדים שניהלו את הרשות בשיטות של הפרד ומשול", אמר גורן.

נכשל מאמץ אחרון

(סוף מעמוד ראשון)

כפי הנראה, אמש בא לאפשר לו להציל את שליחותו בישראל ולהציגה לא באור של כשלון. זאת לאחר שלא הצליח להשיג, ככל הנראה, כל התקדמות בדרכים לקידום מו"מ ישיר בין ישראל ומשלחת ירדנית־פלשתינית. יצויין, כי השיחות המדיניות בביקור שולץ הנוכחי התקיימו ברובן עם צוות ראש הממשלה ולא עם צוות שר החוץ, שם קיימת הסכמה לרעיונות שולץ.

אין התקדמות

במסיבת עתונאים שקיים שולץ אמש במלון „הילטון" בירושלים עם סיום ביקורו, אמר, כי אינו יכול להצביע על כל התקדמות. „איני יכול להצביע על איזשהו דבר מסויים בשלב זה כסימן גדול להתקדמות", אמר.

ג'ורג' שולץ היה כעוס ורוגז כאשר השמיע דברי ביקורת בוטים על אי הופעתם של נציגים פלשתיניים לפגישה שנועדה להם עמו אתמול אחר הצהריים במלון הילטון בירושלים — מסר כתב עתים.

איפול מלא

נראה, כי שולץ נמנע מלהציג את שליחותו בישראל ככישלון מאחר שהדבר ייחשב כפגיעה ביוקרתו, בעיקר לקראת צאתו למוסקווה.

שולץ הציג, אפוא, את שיחותיו כאן כחלק מתהליך הידברות, שיימשך — כדבריו — בשיחותיו עם הנשיא מובארק והמלך חוסיין, ולאחר מכן בחודש הבא, כאשר שמיר ייפגש (ב־20/11) עם הנשיא רייגן.

עדיין נשמר איפול מלא סביב שיחות שולץ בירושלים, אולם ההערכה היא, ששולץ ניסה לשכנע את שמיר להסכים לנוסחה כלשהי של השתתפות סובייטית במגעים שלפני המו"מ הישיר, תמורת שיפור מכריע ביחסה של ברה"מ ליהודים בתוכה וחידוש היחסים עם ישראל — תוך הבטחה אמריקנית לתמיכה מליאה בעמדת ישראל אם ברה"מ תסרב לתנאים אלה. שמיר מצדו לא הסכים לכל נוסחה הקושרת את ברה"מ לתהליך השלום.

חששות מובנים

שולץ אמר, כי חששותיו של ראש הממשלה יצחק שמיר מוועידה בין־לאומית מובנים לו, אך יש להמשיך לפעול, תוך איזון הסיכונים ותוך מחשבה כיצד לצמצם. שולץ הדגיש, עם זאת, כי אינו מנסה ללחוץ על איש להסכים עם עמדותיו. עוד אמר, בתשובה לשאלה, כי בממשלת האחדות הלאומית יש יותר אחדות משאנשים מוכנים לתת אשראי, בייחוד בשאלות השלום והמו"מ לשלום.

קושי תקציבי לבניית

(סוף מעמוד ראשון)

מיליון דולר בלבד. בתעשייה האווירית חוששים, כי סכום זה לא יספיק לפרוייקט ולפיכך נבדקת אפשרות להרכיב את המערכות האוויוניות על אחד משני מטוסי האב־טיפוס הקיימים.

החל מאתמול, החלו נציגים של משרד הביטחון לפעול לתחילת מימוש תוכנית הפיטורים בתעשייה האווירית. בראש המשא ומתן על גובה שכר הפיצויים יעמוד מנכ"ל משרד הביטחון, דוד עברי, ששב אתמול לעבודה לאחר שבעת ימי האבל על בנו הטייס שניספה בתאונת אימונים.

שר הביטחון, יצחק רבין, ושר האוצר, משה נסים, נפגשו בשבוע שעבר לדיון משותף בהיבטים השונים של סגירת פרוייקט „לביא". מקור בטחוני אמר אתמול, כי ככל הנראה ייפסקו פיצויים גבוהים מאד לתעשייה האווירית. „צריך להבין ש.סולתם' ו.סולל בונה' כבר קבעו את הנורמה לגבי פיצויים במשק ועובדי התעשייה האווירית לא יעמדו מנגד. צפוי מאבק עיקש בנושא זה, שייתכן בסופו של דבר על־ידי דרגים מדיניים בכירים" – אמר המקור.

אבא
על העיתון שלך אתה
לא מוותר.
ומה איתנו ?

שבוען צעיר
השבועון האידיאלי לגילאי 8־13
מומלץ ע"י משרד החינוך
להשיג בדוכני העתונים -
1.80 ש"ח בלבד

האמר מציע: כוח שלום שוודי יערוב להסדר באפגניסטאן

איל־הנפט היהודי־אמריקני ממשיך במסע־היחיד להשגת הסדר בין המעצמות שתסיים מלחמת גרילה בת 9 שנים

איסלמאבאד. — איל הנפט היהודי אמריקני ארמאנד האמר, אמר אתמול כי כוח שלום בינלאומי בהנהגת שוודית, ממלא תפקיד מרכזי בתוכניותיו למען הסדר שלום באפגניסטאן.

האמר אמר לאחר שנפגש באיסלאמאבד עם מנהיגים פקיסטאנים, כי סגן שר החוץ השוודי הודיע כי שוודיה עשויה להסכים לתפקיד כזה. הוא אמר זאת בשיחות מוקדמות שנערכו בלוס אנג'לס.

האמר, ראש חברת הנפט „אוקסידנטל פטרוליום" ביקר בימים האחרונים בקאבול, מוסקבה, רומא ועכשיו באיסלאמאבד, במסגרת מסעו למען סיום מלחמת הגרילה בת תשע השנים באפגניסטאן.

במרכז תוכניתו הרעיון להקים ממשלת קואליציה כדי לנהל את אפגניסטאן, לאחר יציאת 115,000 החיילים הסובייטיים שפלשו למדינה. תוכניתו כוללת קבוצת משקיפים מטעם האו"ם, כוח שלום בינלאומי, ומינוי חתנו של המלך האפגאני הגולה, זאהיר שאה, לראש־ממשלה.

האמר, בן ה־89, מסר בראיון טלפוני כי הוא סבור שהתוכנית תוכל להתקבל על דעתן של ממשלות ברית־המועצות, אפגניסטאן ופקיסטאן, וגם על דעת המלך לשעבר. כאשר נשאל אם שליט אפגניסטאן נאג'יבוללה יכהן כנשיא, דבר שנחשב על־ידי משקיפים רבים כמכשול להסכמת המורדים לתוכניתו, השיב כי יהיה צורך להכריע בשאלה זו.

סין, יחד עם מדינות מערביות וערביות שמרניות, תומכת במורדים המוסלמים שבסיסיהם בפקיסטאן, הנלחמים למען הפלת ממשלת קאבול וגירוש הכוח הסובייטי. המורדים מסרבים לחלק את השלטון עם המפלגה הדמוקרטית העממית השולטת באפגניסטאן, בה הם רואים „בובה סובייטית".

האמר אמר כי הוא סבור שאפשר יהיה לשכנעם לקבל את תוכניתו. „נשיא פקיסטאן זיאה אול־חאק, יוכל לסייע בשכנוע המורדים", להעיר. הנשיא זיאה אירח את האמר בסעודה חגיגית, יחד עם שר החוץ הפקיסטאני יעקב חאן ומנהיגים פקיסטאנים אחרים בשבת בלילה.

מציע נציגות בקאבול

מוסקווה.— מנהיג אפגניסטאן נאג'יבוללה, הציע אתמול לארגוני המורדים שבסיסיהם בחו"ל, לפתוח נציגות בקאבול, בתנאי שיפגינו את רצונם להגיע לכלל פשרה. המנהיג האפגאני הכריז, באסיפה של המפלגה הקומוניסטית השלטת, כי מפלגתו מעוניינת לכונן דו־שיח עם האופוזיציה, כולל הקואליציה של שבעת ארגוני המורדים שבסיסם בפקיסטאן.

הוא הכריז כי ממשלת אפגניסטאן שולטת ב„יותר משליש" של הכפרים המאוכלסים במדינה והודה כי יש קשיים בהגשמת המדיניות של „התפייסות לאומית".

(עיר ועי"צ)

ארבע אוניות מלחמה אמריקניות חצו תעלת סואץ בדרכן למפרץ

הולנד תשגר מחר תגבורת טילי „סטינגר" ● איראן טוענת להפלת מטוס עיראקי נוסף ● התבטאות רשמית ראשונה על נכונות איראנית להפסקת־אש דה־פאקטו

מאת כתבי סוכנויות הידיעות

איסמעיליה. — ארבע אניות־מלחמה אמריקניות חצו אתמול בבוקר את תעלת סואץ בדרכן לכוח הימי האמריקני במפרץ. כ־70 אוניות מלחמה, רובן מערביות, מרוכזות במפרץ או בקרבתו כדי להגן על הספנות המסחרית. אין יודעים אם ארבע האוניות יחליפו אוניות אחרות בכוח המשימה האמריקני, הנמצא במפרץ מאז יולי, או יתגברו אותו. מדובר במשחתות־טילים ובפריגטות־טילים.

האג. — הולנד תשגר מחר נחתים מצויידים בטילי „סטינגר" כדי להצטרף לכוח בלגי־הולנדי במפרץ, העוסק בחיפוש אחר טילים — נמסר שלשום דובר של משרד ההגנה ההולנדי.

הולנד תצייד שתי שולות־מוקשים בלגיות בכוח המשימה המשותף בטילי „סטינגר" קרקע־אוויר מתוצרת ארה"ב, משום שהספינות הבלגיות אינן מוגנות מפני התקפות־אוויר. הכוח המשותף מורכב משתי שולות־מוקשים הולנדיות ושתי בלגיות וכן אונית־סיוע בלגית.

צוותים להפעלת טילי סטינגר כבר נמצאים בשתי הספינות ההולנדיות.

איראן: הופלנו מטוס עיראקי

ניקוסיה. — הכוחות האיראניים הפילו בשבת מטוס עיראקי נוסף בשמי המפרץ, השלישי תוך יום אחד — מסרה אתמול סוכנות הידיעות האיראנית. שני המטוסים הראשונים הופלו במהלך תקיפת כפרים בקרבת העיירה הכורדית באנה בצפון־מערב איראן. עיראק הודתה כי מטוס אחד שלה הופל בשבת בעת התקפה על ריכוזי כוחות איראניים.

הפסקת אש דה־פאקטו?

סגן שר החוץ האיראני, עלי מוחמד בשאראטי אמר כי איראן תסכים להפסקת־אש בלתי־רשמית במלחמת המפרץ, אם באותו זמן יתכנס בית משפט „כדי להוקיע את עיראק כתוקפנית" — מסרה אתמול סוכנות הידיעות האיראנית.

בשאראטי אמר, כי אם מועצת הבטחון — על בסיס מסמכים קיימים — מוכנה להוקיע את עיראק כיוזמת של המלחמה, תהיה איראן מוכנה להסכים להפסקת־אש „דה פאקטו", בתנאי שבו־זמנית יתכנס בית־משפט כדי להוקיע את עיראק כתוקפנית".

ידיעות שאיראן עשויה להיות מוכנה להסכים להפסקת אש בלתי־רשמית, נפוצו כבר בחודש שעבר, כאשר מזכיר האו"ם ביקר באיראן ובעיראק. זו הפעם הראשונה שנציג איראני בכיר אישר בפומבי אפשרות זו.

(עיר ועי"צ)

למסור מפתחות לשמיר — הציע נימר חוסיין וברשויות הערביות כועסים

מאת כתב „על המשמר"

משבר מאיים על הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, ערב הכנס הארצי של ראשי הרשויות בשבת בשפרעם.

הרקע למשבר היא הצעתו של יו"ר הוועד, ראש עיריית שפרעם איברהים נימר חוסיין, למסור את מפתחות משרדי 48 הרשויות הערביות לראש הממשלה המכהן כשר הפנים בפועל, במחאה על מצוקתן הכספית של הרשויות הערביות. בהצעה תומכים כמעט כל ראשי הרשויות הערביות הבלת־מפלגתיים והמזוהים עם המערך, ועם המתנגדים נמנים כל ראשי המועצות הערביות, אנשי חד"ש ובראשם ראש עיריית נצרת, ח"כ תופיק זיאד, שגינה את הצעתו של יו"ר הוועד כמייאשת, בלתי אחראית ולא מהפכנית. הדברים הרגיזו מאוד את יו"ר הוועד הארצי וחלק גדול מראשי הרשויות הערביות.

נימר חוסיין אמר אתמול כי הוא עומד מאחורי ההצעה למסור את המפתחות למשרד הפנים ואף יילחם בכנס הארצי כדי להעביר אותה. לדבריו, הוא הפסיק להאמין בהפגנות ובשביתות ומרגיש שכבודם של ראשי המועצות הערביות נרמס על־ידי הפקידים אפילו הזוטרים מביניהם, ועל כן לדעתו, הפתרון היחיד הוא החזרת המפתחות.

לאור הפילוג בוועד הארצי מנסים עתה מספר אנשי ציבור מן הצפון והמשולש, לגשר בין שני המחנות.

מדינת ישראל
משרד החקלאות
הנהלת משרד החקלאות מתכבדת להזמינך
לטקס האזכרה וחלוקת הפרסים
ע"ש דן ויוסי ספיר ז"ל
הטקס יתקיים ביום רביעי כ"ח תשרי תשמ"ח 21 באוקטובר 1987
בשעה 15.00 בבית הקיבוץ הארצי רח' ליאונרדו דה וינצ'י 19 תל־אביב
ישא דברים: שר החקלאות אריק נחמקין
ידידי האחים ומוקיריהם, המשפחה ועובדי משרד החקלאות מוזמנים
בטקס יחולקו פרסים לחקלאי ולמדריך חקלאי מצטיינים

גשם קטלני במזרח־התיכון: כעשרים נספו; נזקים ליבולים

ניקוסיה. — כעשרים בני־אדם נספו, העיר דמשק וכפרים רבים נותקו, ונזקים חמורים נגרמו ליבולים ולבתים, בשני ימים של גשמי זעף שפקדו מספר מדינות לחופי האגן המזרחי של הים־התיכון.

בסוריה נותקו קשרי־הטלקס והרדיו בעקבות גשמי־עוז, שניתקו את בירת סוריה. 53 מ"מ גשם ירדו שם תוך יממה.

אולם במצרים היו לגל הגשמים התוצאות הקטלניות ביותר, עשרה הרוגים ושמונה פצועים בנואייבה שבסיני.

הגשמים העזים, שהיו מלווים סערות, ניתקו את כביש החוף של סיני, לכדו כ־30 כלי־רכב, ביניהם אוטובוסים, ובהם כ־200 נוסעים. כ־100 מנוסעים אלה חולצו בשבת בלילה בידי צוותי הצלה, שהמשיכו ביום ראשון במאמציהם לחלץ את האחרים, שהוקפו מים אשר הגיעו במקומות מסויימים לגובה של מטר.

הגשמים גם ניתקו את העיר אסואן, כ־1,000 ק"מ מדרום לקהיר, והרסו מספר בתים. בלוקסור, 750 ק"מ מדרום לקהיר, גרמו הגשמים נזקים חמורים לחקלאות.

בירדן ניספו בשבת 4 אנשים, ניפצעו 27 ושלושה אחרים נעדרים, מחמת גשמי־העוז. האזור שנפגע בצורה הקשה ביותר הוא איזור זארקה, 20 ק"מ מצפון־מזרח לרבת־עמון, שם ניזוק מספר רב של מוסדות, בתי תרושה וחנויות. הנזקים נאמדים ביותר מחצי מיליון דולר.

השטפונות פקדו גם את העיר ג'רש, 40 ק"מ מצפון לרבת־עמון, וגרמו נזקים חמורים.

בלבנון נספו 4 אנשים בשטפונות בצפון הביקעה, שבמרכז המדינה. המים ניתקו כפרים רבים באזור בעל־בק, פלשו לחוצות העיר וגם הציפו רחובות בביירות. (עי"צ)

תלמיד ירדני מנסה להיחלץ מן השיטפון (צילום: אי. פי)

ההוריקן החזיר את הבריטים אל עידן האבן: בישול על אש בחושך

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — באזורים הכפריים של דרום־בריטניה מקשים רוחות וגשמי זעף על המסירות לתקן את נזקי ההוריקן של סוף השבוע. בתים רבים עדיין לא חוברו בחזרה לרשת החשמל ויושביהם נאלצים לבלות את הערבים בחשיכה ולבשל באמצעים פרימיטיביים, זה היום השלישי.

אלה שימשיכו לסבול את נזקי הסופה עוד זמן רב יהיו חברות הביטוח, אשר הרגיעו את לקוחותיהם כי כל פוליסה סטנדרטית מכסה אותם לנזקי סופה. מניותיהן של חברות הביטוח היו בין היחידות שנסחרו בבורסה הלונדונית, והראו ירידה משמעותית לאור ההפסדים הצפויים להם לאחר שיפצו את כל הנפגעים. משקיפים מעריכים, כי נזקים אלה יסתכמו במאות מיליוני לירות שטרלינג.

במרכז לונדון כבר תוקן חלק מגדול מהנזקים אך רבים מהתושבים עדיין לא נהנים מאספקת חשמל סדירה, או משרות טלפונים תקין. רבים מהקוים עדיין מנותקים. ואנשי חברת הטלפונים צופים שיידרשו עוד שלושה — ארבעה ימים עד שיחזירו את השרות לתקינותו.

חברי הממשלה הבריטית דורשים הקמת וועדת חקירה, שתחקור מה בדיוק היה הגורם לכך שאנשי השרות המטאורולוגי לא עמדו בציפיות, ולא נתנו לשרותי החרום אתרעה מוקדמת על הסופה המתקרבת. רשתות הטלוויזיה חוזרות ומקרינות ראיון עם אשה, אשר פנתה אל השרות המטאורולוגי וטענה שסופת הוריקן עומדת לפגוע בבריטניה. ואנשי השרות פטרו אותה בטענה שאין לה מה לדאוג... עיתוני יום ראשון מלאים בהשערות המסבירות את העניין, אך, ה„אובזרבר", מציין כי חזאי מהולנד צפה את הסופה המתקרבת כבר ביום רביעי, והזהיר את שומעיו בתחנת „רדיו וורוניקה". כאשר אמר שזו תהיה הגרועה ביותר מזה 300 שנה. גם חזאים צרפתים הקדימו את הבריטים בהרבה וחזו את הסופה המתקרבת כבר ביום חמישי בבקר. כולם התבססו על אותם מקורות מידע, אך הבריטים לא לקחו אותם ברצינות. אפילו לא אותו חזאי בריטי, שאמר לצופי הטלוויזיה שהגיעו לאוזניו השמועות על ההוריקן המתקרב. אך שמועות אלה הן חסרות בסיס...

בין המקומות אשר סבלו קשות מהסופה, אך לפחות לא גרמו לנזקים בנפש, היה אחד ממגרשי הגולף המפורסמים של בריטניה, „שבעת האלונים", אשר ככל הנראה יצטרך לשנות את שמו, שכן שישה מתוך שבעת עצי האלון שנתנו לו את שמו, קרסו בזמן ההוריקן, ולאחר שוך הסופה נותר רק אלון אחד...

ביוכימאי מספרד נבחר למנכ"ל אונסק"ו; ארה"ב: לא נשוב לארגון

פדריקו מאיור בן ה־53 גבר על יריבו מ'באו בהצבעה שנערכה לאחר ישיבת־לילה סוערת

פאריס. — הביוכימאי הספרדי פדריקו מאיור ניצח אתמול במאבק על הנהגת אונסק"ו, בתום ישיבת־לילה סוערת של מועצת הארגון.

מאיור, שנתמך על־ידי מדינות המערב, זכה כ־30 קולות מתוך 50 חברי המועצה. 20 התנגדו. ההצבעה שנערכה אחרי 11 שעות דיון סוער במטה הארגון בפאריס, היתה בעד או נגד מאיור, והיא טעונה עתה אישור ישיבת מליאה של 158 החברים של ארגון האו"ם לחינוך, מדע ותרבות. ישיבה זו תתקיים בחודש הבא.

המועצה בחרה במאיור לאחר שיריבו היחיד, המנכ"ל הנוכחי, אמאדו מחטאר מ'באו, פרש בשבת בערב כאשר התחיל סיבוב ההצבעה השלישי. הסנגאלי בן ה־66, שנתמך על־ידי מדינות אפריקניות וערביות לתקופת כהונה שלישית ותומרת, ויתר על נסיונו להיבחר מחדש בראש אונסק"ו, לאחר שהתברר כי יובס בעימות ישיר עם מאיור. פרישתו לא פישטה את המערכה אלא גרמה לתוהו־ובוהו במועצה, שכן תומכיו מתחו בנאומים בלתי־פורמליים, בנסיון למנוע הצבעה סופית.

קודם לכן, מסרו מספר מדינות, כולל יפאן ומערב גרמניה, כי הן עשויות לפרוש מאונסק"ו אם ייבחר מחדש לתפקידו, במשכורת של 159,000 דולר לשנה. ארה"ב ובריטניה כבר פרשו מאונסק"ו ב־1984 וב־1985, במחאה על ניהול לקוי ומגמתיות אנטי־מערבית, במהלך 13 שנות כהונתו של מ'באו.

מ'באו, מורה לשעבר בסנגל שבמערב־אפריקה, שירת כסמל בחיל־האוויר הצרפתי במלחמת העולם השניה, הנהיג סטודנטים בימי לימודיו בפאריס אחרי המלחמה, וכיהן שלוש פעמים כשר בממשלות סנגאל. ב־1974 היה לאפריקאי הראשון שנבחר לעמוד בראש ארגון של האו"ם, והוא נתמך אישית על־ידי ראש אונסק"ו דאז, רנה מאהו מצרפת. בכהונתו הראשונה בת שש השנים, הוא כונן במהירות קואליציה ערבית־אפריקנית, שתמכה בו מאז. עיתונים תקפו את אורח חייו הבזבזני ואת מסעותיו הרבים. ב־1984 החליט ממשל רייגן להוציא את ארצות־הברית מאונסק"ו, לאחר שנמאס לו לשמש מטרה לביקורת מצד הארגון. בריטניה הלכה בעקבותיו שנה לאחר מכן וגם סינגפור פרשה. בעקבות כך נשללו מהארגון 30 אחוז מתקציבו, ומאז מכבים בבנייני הארגון את מחצית האורות כדי לחסוך בהוצאות חשמל.

פדריקו מאיור (צילום: אי. פי)

פדריקו מאיור הספרדי, שנבחר למנכ"ל החדש של אונסק"ו, הוא ביוכימאי בן 53, שהיה לפוליטיקאי. וכיהן מ־1978 עד 1981 כסגן מנכ"ל אונסק"ו. מאיור הציג עצמו כמועמד „בלתי תלוי" שנתמך על־ידי עשרות מדענים ואנשי־רוח בינלאומיים ידועי־שם, ביניהם שמונה זוכי פרס נובל. מדריד העניקה לו את ברכתה הרשמית ברגע האחרון, מכיוון שהססה לתמוך במועמד שהיה בעבר שר מטעם האופוזיציה. הוא נכנס לפוליטיקה לפני 10 שנים, כיהן כשר החינוך של ספרד מ־1981 עד 1982. וכיום הוא חבר בפרלמנט האירופי, בגוש של המרכז והימין.

ארה"ב: לא נשוב

ארה"ב הודיעה אתמול בירושלים, כי אין היא רואה סיבה לשקול את הצטרפותה מחדש לאונסק"ו, ארגון האו"ם שממנו פרשה ב־1984, למרות מינויו של מנכ"ל חדש. „אין לנו סיבה לשקול מחדש. מעולם לא אמרנו כי מ'באו הוא הבעיה הספציפית", אמר דובר משרד החוץ, צ'ארלס רדמן, שנלווה אל שר החוץ שולץ בביקורו בישראל.

בפאריס אמר המנכ"ל של ארגון האו"ם לחינוך, מדע ותרבות, כי יפעל למען שיבתן של ארה"ב ובריטניה לארגון.

מקורות בממשלת בריטניה אמרו בשבת, לאחר פרישתו של מ'באו מהמירוץ, כי בריטניה תשקול את הצטרפותה מחדש לאונסק"ו רק אם יוכנסו שינויים משמעותיים בתפקוד הארגון. (עי"ר)

פעילי שמאל באיטליה חוסמים העברת גנרטורים לכורים האיראנים

מאת אהרן ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — פעילים מהמפלגה השמאלנית „דמוקרטיה פרולטרית" הקימו חומה מול שער המפעל התרמו־מכני הגדול „אנסלדו" ליד מילנו, כדי למנוע העברת גנרטורים ל־2 כורים אטומיים באיראן.

עיסקת הגנרטורים נחתמה עוד ב־1976, כאשר באיראן שלט השאח וממשלת חומייני אישרה את ההזמנה. 8 הגנרטורים מורכבים מאז 1980 במחסני „אנסלדו". מפלגת „דמוקרטיה פרולטרית" העלתה סברה, שהם מיועדים לא לסתם לכורים אטומיים לשימוש אזרחי, אלא לבנית פצצה אטומית. המפעל „אנסלדו" מכחיש השערה זו.

הנהלת המפעל והשלטונות האיטלקיים לוחצים למען ביצוע המשלוח לאיראן, בטענה שהגנרטורים הוזמנו לא על־ידי איראן, אלא על־ידי החברה הממשלתית הגרמנית לאנרגיה „ק.וו.יו". הנהלת „אנסלדו" טוענת, שאין לה קשרים עם איראן. פעילי „דמוקרטיה פרולטרית" יארגנו משמרות גם בעיר הנמל קרמונה, שם עומדים להעמיס את הגנרטורים על דוברות ענקיות.

אשת מסורב עליה פותחת בשביתת־רעב

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

אניה (27), רעייתו של אסיר־ציון לשעבר אלכסנדר חולמיאנסקי, אם לתינוקת דורית בת חמישה חודשים, פתחה אתמול בשביתת־רעב, לאחר שאביה מסרב בעקשנות לחתום על טופס הבקשה לעלייתה ארצה — סיפר בעלה אלכסנדר חולמיאנסקי בשיחה טלפונית ממוסקבה עם שמואל בן־צבי מפעילי המועצה הציבורית למען יהודי ברית־המועצות בתל־אביב.

חולמיאנסקי סיפר, כי רעייתו שיגרה מברקים לנשיאות הסובייט העליון ולגורבצ'וב, בהם היא תובעת לבטל את הסעיף בחוק ההגירה, המתנה מתן אישור יציאה, בהסכמת ההורים.

עוד מסר, כי 15 נציגות מועד הנשים להגנת מסורבי העליה יצטרפו ביום שני בבוקר בביתם שברחוב גגרל ביה בילובה 33 במוסקבה וישבתו יחד עם אניה יום שביתת רעב, לאות הזדהות עם מאבקה.

חולמיאנסקי הזהיר את השלטונות כי „אם רוצים לחגוג את יום המהפכה ב־7 בנובמבר בצורה שקטה, רצוי לתת לנו אישור יציאה לישראל".

הלקח: לא לעמוד מול אויב עם האמצעים של המלחמה שהיתה

מאת כתב „על המשמר"

„עשינו כמיטב יכולתנו ליישם את הלקחים של טיבוע של אח"י „אילת". אם יש לקח שלמדנו הוא לא לעמוד מול אויב עם אמצעים של המלחמה שהיתה, אלא להיות מצויידים היטב ולהיות נכונים לקרב" — אמר אתמול מפקד חיל־הים אלוף אברהם בן־שושן בטקס ההכרזה וההנצחה למשחתת „אילת" שטובעה לפני עשרים שנה מול חופי צפון־סיני על־ידי טיל מצרי.

מתוך 168 אנשי ציוותה נהרגו 47, ביניהם 16 נערים. אתמול היה זה המפגש הראשון בין הניצולים לבין משפחות החללים של האוניה לאחר 20 שנה. בן־שושן אמר, כי הלקחים הופקו וכמומקרים על הזירה הימית עושים אנשי חיל־הים כמיטב יכולתם לשמור על גבולות המדינה.

אושר קנס מנהלי בצה"ל במקום דין משמעתי

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר הבטחון יצחק רבין אישר למימוש פקודת מטכ"ל הקובעת כי ניתן להטיל ברירת קנס מינהלי במקום דין משמעתי לגבי עבירות קלות „שהעובדות בהם פשוטות ואינן נתונות במחלוקת". על פי הפקודה יאפשר הפרקליט הצבאי הראשי להטיל קנסות כספיים מוגבלים לגבי עבירות קלות בתחומי התנועה והמשמעת המינהלתית.

כ־30 איש באזכרה לדיין

מאת שלמה גלור

במזג אוויר סגרירי נערכה אתמול בבית הקברות של נהלל על גבעת „שימרון" אזכרה למשה דיין, מי שהיה הרמטכ"ל, שר החקלאות, שר הביטחון ושר החוץ בממשלות ישראל.

כ־30 איש, בהם אלמנתו רחל, שר החקלאות אריק נחמקין והשרים יגאל הורביץ ועזר וייצמן, חבר הכנסת לשעבר מרדכי בן־פורת, זלמן שובל, מתילדה גז ועמוס הדר וקומץ ידידים ותיקים. ותיקי נהלל חלקו כבוד לזיכרו.

מפגש לזכר אליהו דניאל

מאת ניצה רייסמן

היום בשעה 16.30 יתקיים מפגש במועדון החבר בקיבוץ מעברות להעלאת זיכרו של אליהו דניאל, שמת לפני חודש ימים. אליהו דניאל היה ממייסדי „על המשמר" ו„השבוע בקיבוץ הארצי". במפגש ישתתפו בין השאר, ויקטור שם־טוב, חבר־הכנסת של מפ"ם, מזכירי מפ"ם והקיבוץ הארצי ומזכירי הקיבוצים שאליהו דניאל היה בין מייסדם גיור־יצחק, והבדרים ויד־מרדכי.

על היום

19.10.87

אונסק"ו מתאושש?

חילופי מנכ"לים באונסק"ו ייפתחו ככל הנראה, עידן חדש בארגון ■ אם כי יחלוף זמן רב עד שהשחיתות והביזבוז יחוסלו והפורשות כמו ארה"ב ובריטניה ישובו לתרום

מאת ירון אמיתי

חדשות טובות מפאריס: אחרי שתים־עשרה שנים של רקיבה והתפוררות, יש לארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם (אונסק"ו) מנכ"ל חדש, פדריקו מאיור מספרד. החדשות הטובות עוד יותר הן, שהמנכ"ל הישן, אמאדו מכתאר מ'באו מסנגל, מסיים סוף סוף את תפקידו.

ההחלטה, שהתקבלה אתמול אחרי הצבעה לילית מורטת עצבים, טעונה עדיין את אישור מליאת אונסק"ו, אולם ספק אם יצליחו מדינות העולם השלישי לשנותה. מ'באו עצמו הודיע מספר שעות קודם להצבעה על הסרת מועמדותו.

אונסק"ו זכה להערכה רבה, גם בשנים בהן פיקפקו רבים בעצם זכות הקיום של האו"ם. הישגיו בתחום החינוך והתרבות הגיעו לשיאם המרשים, בעת הקמת סכר אסואן, כאשר הועתקו מקדשי אבו־סימבל במצרים, מאתרם המקורי על גדת הנילוס לאתר חדש על שפת אגם נאצר.

הבעיות התחילו ב־1974, כאשר מ'באו נבחר לעמוד בראש הארגון. בשתי תקופות כהונתו נאו הפך אונסק"ו לאחוזתם הפרטית של המנכ"ל ושל תומכיו מהארצות המתפתחות. במקום לעסוק בחינוך ובביעור הבערות עסק הארגון ברטוריקה אנטי־מערבית בהשראת גוש העולם השלישי ומדינות ערב. ישראל זכתה ממנו ל"תרומה" בצורת גינוי לחפירות הארכאולוגיות בירושלים.

לאחר שנבחר מ'באו לכהונתו השניה ב־1980, נואשו מדינות המערב באונסק"ו. ב־1984 פרשה ממנו ארה"ב, ושנה אחר־כך הצטרפה אליה בריטניה. הארגון איבד את אמינותו ושלושים אחוזים מתקציבו. מהנותר, אומרות הערכות, הוקדשו 75% למימון המנגנון הבירוקרטי המנופח בפאריס, רבים ממקבלי המשכורות הפטורות־ממס, שם הם ידידיו ומלחכי פינכתו של המנכ"ל היוצא.

לפרוייקטים שעל הפרק, כמו הצלת ונציה משקיעה ושיקום העיר העתיקה של פז במרוקו, לא נשאר כמעט מימון לאחר שהלחץ הבינלאומי לרפורמה מקיפה לא הביא לתוצאות, עזבה גם סינגפור העשירה את הארגון. יפאן ומערב גרמניה, התורמות הגדולות, איימו השנה בפרישה. בשלב זה נמאס המשחק גם על ברית־המועצות, שרמזה כי היא פוזלת לעבר דלת היציאה. לקראת סוף כהונתו השניה של מ'באו הועלו שמות מועמדים חדשים, כמו יעקוב חאן, שר החוץ של פקיסטאן (שעברו הצבאי ונטיותיו הפרו־אמריקניות שימשו נגדו), פדריקו מאיור, מומחה חינוך מספרד, ואחרים מאינדונסיה ויוגוסלביה.

א. מבאו, מנכ"ל אונסק"ו לשעבר – משרות־מפתח לאנשי שלומו

מזימה לבנה

המכשול העיקרי בדרך להצלת אונסק"ו מחורבן מוחלט היה הארגון לאחדות אפריקה, היו"ר הנוכחי של הארגון, הנשיא קנת קאונדה מזמביה, תמך בכהונה שלישית של מ'באו: לדעתו הניסיון להחליפו אינו אלא מזימה לבנה־מערבית־ימנית נגד העולם השלישי. עוד כשבוע שעבר היה נדמה, כי מדינות אפריקה, להן כמחצית הקולות במועצת המנהלים של הארגון, יצליחו לכפות את האיש שלהם (מ'באו הוא מסנגל) לשש שנים נוספות. אולם פעילות דיפלומטית נמרצת, ובעיקר שיתוף הפעולה של המזרח והמערב, הביאו לתוצאת ההצבעה אתמול.

שינוי האישים בראשות הארגון אינו מבטיח תורה מיידית לשפיות. במשך שנותיו הארוכות בפאריס דאג המנכ"ל היוצא לאייש את מישרות המפתח באנשי שלומו. שנים אחרות יידרשו לטיהור הארגון מהביזבוז והשחיתות הנוכחיים. קשה גם להאמין, כי ארה"ב ובריטניה ישובו ויתרמו לתקציבו לפני שתראה ההנהלה החדשה שיפור של אמת. אולם ההצבעה ותוצאותיה מחזקות את התזוזה מערבה, המסתמנת לאחרונה באפריקה: טנזניה ומוזמביק הפשירו את הקו המרכסיסטי שלהן לטובת כלכלה חופשית, אנגולה הודיעה, כי תבקש סיוע אמריקני: בבורקינה פאסו (וולטה־עילית) הופלה לפני מספר ימים כת צבאית שמאלנית. המגמות החדשות בעולם השלישי, בסין ובברית־המועצות משנות בהתמדה את חוקי המשחק הפוליטי העולמי. אתמול באונסק"ו, ומחר, מי יודע, אולי במזרח התיכון.

המניות עולות, המוניטין יורד

מנהלי חברת המשקאות גיניס מואשמים כי עזרו לדכוש את הון החברה. לשערוריה המאיימת על "הסיטי" היבט יהודי — רוב המעורבים הם יהודים. גיניס הפכה בינתיים לחברת־המשקאות הגדולה בעולם

מאת דפנה ורדי, לונדון

שורה של מעצרים זיעזעה בשבוע שעבר את המימסד הכלכלי הבריטי המכונה ה"סיטי", ואישרה לאלה שאינם מקורבים למימסד זה הצצה אל הדרך בה מתבצעות חלק מאותן עיסקאות ענק של מאות מיליוני דולרים.

העצורים היו אנשי השורה הראשונה של עולם־העסקים הבריטי. ההאשמות היו בסדר־גודל של מיליוני דולרים, והמונחים לא ברור אלו המוכרים לנו, לדוגמא אלה שהואשמו בגניבה, לא היו כאלה שלקחו כסף לא להם לשימושם הפרטי, אלא כאלה שלקחו כסף של חברה כדי להגן על האינטרסים שלה ולא ראו במעשיהם גניבה — גם אם המשטרה חושבת אחרת...

הכל החל כאשר לפני כשנה וחצי הצליחה יצרנית הבירה "גיניס", לקנות את חברת־

שערוריה ב"סיטי" (1)

המשקאות "דיסטילרס." למנהלים חשוב היה להראות, שמעמדה של "גיניס" בשוק־המניות איתן. בנוסף, היות והעיסקה היתה במניות ולא בסכומים כספיים, ככל שעלה ערכן של מניות "גיניס" בבורסה, כך עלה שווי־העיסקה. לכן, פנו המנהלים אל מספר אנשי־עסקים כדי שאלה יתמכו במניות "גיניס" בבורסה, וכמובן את כל ההוצאות והפסדים שנגרמו לקונים. היות ומדובר היה בעיסקה של 2.7 מיליון לירות שטרלינג, היה מיבצע קניית המניות בקנה מידה רומה — בערך של מיליוני לירות שטרלינג, ו"שכר ההצלחה" חושב באופן יחסי.

הבעיה היחידה היא שהחוק הבריטי אוסר על חברה לקנות את מניותיה. או לשלם לאחרים שיעשו זאת עבורה. בפועל הדבר נעשה כל הזמן — אולי בקנה מידה יותר קטן, אבל, התוצאה היא זהה — כל חברה תפעל כמעט בכל דרך אפשרית כדי להגן על מעמדה בבורסה. מבחינה חוקית אין מניעה שהחברה תפנה אל ידידיה כדי שאלה יקנו את מניותיה. החוק מתערב רק כאשר כספי החברה משמשים להבטחת הקונים נגד הפסדים, שאזי זו עבירה על החוק.

המעורבים בשערוריה הנוכחית אינם פקידים קטנים אלא דמויות בולטות בצמרת הכלכלית הבריטית, שמעצרם גרם לפירסום פרטי הפרשה, והמשטרה מבטיחה ש"זו רק ההתחלה..."

כמו כל שערוריה "טובה" גם הנוכחית לא מתחילה ונגמרת בבריטניה. למרות שהאירועים המרכזיים התרחשו בבורסה הלונדונית, החקירה החלה בארצות־הברית, ואחד העצורים בפרשה עדיין ממתין בבית־כלא אמריקני עד שהבריטים יסיימו להכין את בקשת ההסגרה שלהם.

הכל החל כאשר האמריקנים קיבלו במאי 1985 מכתב אנונימי מקראקס שבוונצואלה, ובו מידע על עיסקות לא כשרות בבורסה. חודש מאוחר יותר, חברת הענק הפיננסית "מריל לינץ'" דרשה חקירה בענין, כמעט שנה לאחר מכן, שמה זרוע החוק הפדרלית את ידה על דניס לווין, אשר טען שיותר איתו פעל אחר מענקי וול סטריט — איוואן בוסקי, כאשר התגלתה הרשת של בוסקי שפעלה לקניית מניות באמצעות מידע "מבפנים", החליט בוסקי "לגלות את הקלפים" ובין היתר סיפר גם על עיסקת "גיניס", בה הוא עצמו היה מעורב בסכום של כמאה מיליון לירות שטרלינג.

בחודש דצמבר התחיל משרד המיסחר והתעשיה הבריטי בחקירתו. מהר מאד נכנסו לתמונה התובע הכללי, והסקוטלאנד־יארד אשר מפעיל היום צוות של 7 חוקרים בראשו של החוקר ריצ'ארד בוטרייט, אשר מבטיח שצפויים עוד מעצרים רבים. עבור מחלקת הרמאויות של הסקוטלנד־יארד, זו החקירה הגדולה ביותר, מבחינת היקפה והסכומים המעורבים בה.

מי שהיה יושב־ראש מועצת המנהלים של "גיניס", ארנסט סונדר, נעצר ראשון בשרשרת המעצרים של הסקוטלאנד־יארד, רבים ב"סיטי" חשבו שהמדובר ב"תרגיל בחירות" והניחו שלאחריהן תניח הממשלה הבריטית לענין להירגע. אבל, מסתבר שהם טעו. לפני כעשרה ימים כאשר סונדרס הופיע בפני בית דין לונדוני, הוגשו נגדו 37 סעיפי אישום נוספים.

במסיבת־עיתונאים שקיים כשבוע שעבר — הראשונה מאז הואשם, ניסה סונדרס לפנות אל ליבם של העיתונאים בטענה שהפכו אותו לשעיר־לעזאזל, והרסו את משפחתו. לדבריו, השתמש בכל הכסף שכביכול גנב מהחברה כדי להגן על האינטרסים שלה. אבל, אותם עיתונאים לא מצאו הסבר לכמה מיליוני לירות שטרלינג שעברו בחשבונותיו הפרטיים בשווייץ. העיתונאים לא השתכנעו בכל הנוגע למצבו הכספי הנואש כביכול, כאשר גילו שמה שהוא תיאר כ"דירת חדר צנועה באיזור לא אופנתי בשווייץ" התגלה כדירת חמישה חדרים באחד האזורים המרשימים באלפים השווייצים.

בשבוע האחרון נעצרו בבריטניה שלושה אנשים נוספים: סיר ג'ק ליונס, ג'ראלד רונסון ורוג'ר סיליג, בעיקרון, כאותן האשמות: גניבת הכספים אשר שימשו לתמיכה במניות "גיניס" בימים שלפני השתלטותה על חברת "דיסטילרס".

השלכותיה של הפרשה חורגות הרבה מעבר לעיסקת רכישת המניות. היות וחלק גדול מהמעורבים הם יהודים כבר מתחילים להיראות בעיתונות הבריטית סימנים להתייחסות אל ה"מאפיה היהודית". בינתיים מי שנהנים מהענין הם עורכי־הדין המגינים על הנאשמים, וחברת "גיניס" שאחרי קניית "דיסטילרס", היא אחת מחברות־המשקאות המצליחות בעולם.

על הפרק

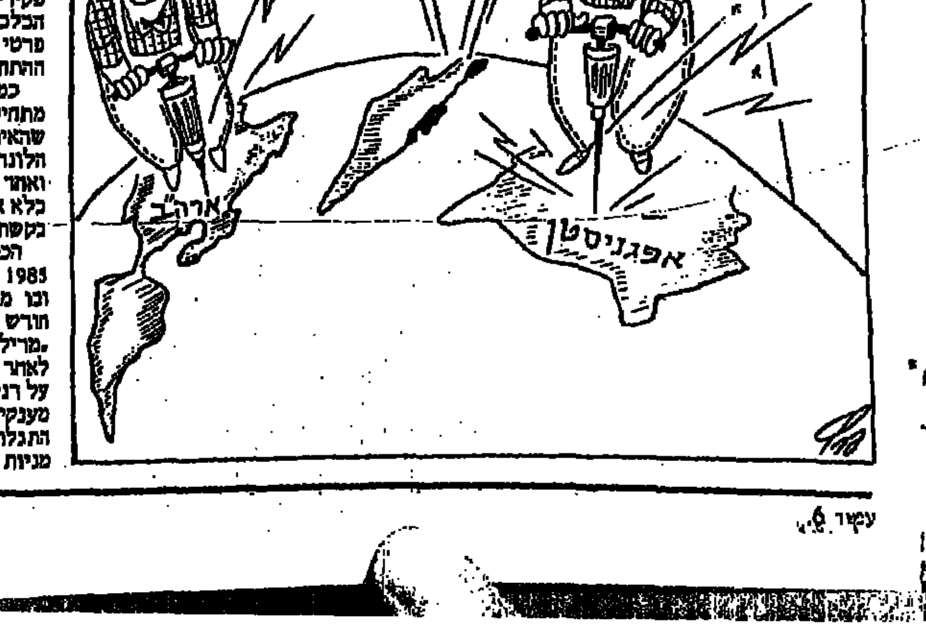

טיפ

מה שהורידו העננים … רשלשום — אחרי חום ה… והתקוות לקצת קרירות … — אינו ראוי בדיוק ל… ממבט ראשון.

הגשם הראשון שוטף, … הקיץ, סוג הרבה אבק, … ואין זאת אומרת שכעבור חודש … לגמרי נקי. עדיין לא … במעברה. אמי המנוחה לא … ממהרת לאסוף את הסדינים … הכביסה בהגיע הגשם. להיפך, … היתה משאירה אותם בחוץ … היה מזמן, בעידן הטכנולוגי של … לא הייתי ממליצה על … חטיפות רוזיות מזהמים. … שנרטבו, בוודאי ייזקקו לכביסה נוספת, ובכלל לא בטוח ש… יירדו.

הגשם — ראשון, שני, … ובעצם כל גשם — לא תמיד … ברכה לגינה הקטנה שבחצר. … הצמחים הקטנים, … הילדים שחזרו הביתה מהגן או … הספר, העדיפו לעבור בתוך השלולית … ולא ביניהן? לא נורא. הורידו … הנעליים, יבשו את הרגליים … את הנעליים רפדו בהרבה נייר … והעמידו אותן על קרש במקום … יבש. בשום אופן לא לפני תנור … אש פתוחה. אחרי הייבוש … למרוח במרגרינה, כדי שהעור … ייסדק.

בגדים רטובים מציפים, לאחר … מה, ריח לא־נעים. כדאי לאוורר … במרפסת או בחדר מאוורר. … לגהצם - רק לאחר שהתייבשו.

שיער שנרטב בגשם מקבל, … כלל, רכות נחרדת, אבל אחרי … הראשונים מומלץ לחזור … הרגילה של שמפו ומי ברז. … לפנים — טיול בגשם מוסיף … רעננות. … בעיצומה של עונת הגשמים … בראשיתה. אז הטיפות מכילות … מים ופחות פיח.

הסופה המשתוללת בחוץ … סימנים בתוך הבית? … הבניין הקרובה … למשקופי החלונות. … הרוח … מלאו גרבי ניילון … בצמר־גפן או סמרטוטים, … הדלת או בין תרלת …

כשיורד גשם, … התיאבון מתגבר. … חמות בימים גשומים: … לחם שחור.

גשם, אל תשכחו, לא … טמפרטורות נמוכות. … שכבות כבר. … טיול בגשם. … לקלקל את … בוץ משלולית … מתחשב. … המדרכות. וכשאתם … ועל גלגלים — …

חיה …

ראש דסק לעניני היום: … עורכת אחראית של עמוד …

מים לחץ

סוערת, רועדת וחסומה

נזקים כבדים באילת: שבר־ענן הוריד בחצי שעה מה שיורד בדרך־כלל בשנה שלימה. על זה נוספו 2 רעידות־אדמה ■ העירייה לא עמדה במבחן והוסיפה מחדלים על פגעי הטבע

מאת בצלאל רובין

זה היה השבוע של אילת. העיר הדרומית "השתוללה" בכותרות. הסערה המערבית העזה, המלווה סופת הברד, שירדה על אילת ביום שישי לפנות ערב גרמה לנזקים כבדים הנאמדים במאות אלפי שקלים.

נחשולי המים, שירדו מן ההרים ניתקו וחסמו את כביש הערבה בשפך זוהר, בנחל צין ובפרן והקשר היבשתי אל אילת וממנה נותק למשך כ־18 שעות. הכביש שבין אילת לטאבה נותק למשך שעתיים. עקב הצפת הכבישים נותק גם הקשר שבין העיר לאיזור המלונות. עיריית אילת, שהיתה צריכה להיות בעלת ניסיון במצבים שכאלה, הוכיחה הפעם אוזלת־יד מוחלטת. שום דבר לא פעם וצוותי חילוץ לא נראו כמעט בשטח. וכאשר כבר הופיעו, לא השתלטו על המצב.

בנוסף לכל "הצרות" הללו, כאילו מן השמים ירדה על אילת מכה נוספת. אור ליום א' שתי רעידות אדמה הרעידו את תושבי אילת. היו כאלו שלא הרגישו דבר והמשיכו בשינה והיו רבים, בעיקר הדיירים של הקומות העליונות שחשו היטב ברעידות האדמה. למרבה המזל איש לא נפגע וגם לא נגרמו נזקים. רעידת אדמה ראשונה היתה סמוך לשעה 3 לפנות בוקר והיא היתה בדרגה של 4.7, בסולם ריכטר. מוקד הרעש היה במפרץ אילת כ־40 ק"מ מדרום לאילת. כמה שניות לאחר מכן הורגש רעש נוסף באותו חמידה, ויש האומרים, שהיה גם רעש שלישי. מהתחנה הסייסמוגראפית, שליד אילת, נמסר שזו אכן היתה רעידה בעוצמה 4.7, בסולם ריכטר.

נחזור יומיים לאחור.

החסימה הגדולה

ביום שישי סמוך לשעה 4 אחה"צ, כשהעיר מלאה תיירים ונופשים, שבאו לאילת לבלות את החג ואת יום הגשר והשבת שלמחרתו, התפתחה כאמור, סערה מערבית פתאומית, שכמוה לא זכורה באילת. הסערה העיפה אוהלים, הרסה ביתנים, חסמה וגרפה קטעי כבישים. כמויות אדירות של אדמת סחף חסמו את הכביש לטאבה בכמה מקומות. החסימה הגדולה היתה צפונית לנמל. תוך פחות מחצי־שעה נוצרו פקקי תנועה גדולים, מכוניות נתקעו בבוץ ושיירות של כלי־רכב, באורך של כמה ק"מ, התגבשו משני צידי החסימה. עם רדת החשיכה תיירים, שנתקעו בפקקי התנועה, הדליקו מדורות והכינו את סעודת־הערב. שבר הענן שהוריד תוך חצי שעה כמות של 21 מ"מ גשם, ככמות המשקעים השנתית של אילת, גרמה לשלטונות אי־שליטה ולניתוק העיר מאיזור המלונות. מערכת הניקוז העירונית לא עמדה במבחן ולא קלטה את כמויות המים הגדולות. לפחות ב־4 מקומות, שלאורך הכביש הראשי מהעיר לאיזור המלונות, נוצרו אגמים מלאכותיים, ותנועת כלי הרכב היתה בלתי־אפשרית.

העירייה פעלה באיטיות ולמקום החסימות לא הובא ציוד מתאים. לכביש אילת טאבה, שנחסם כמה מאות מטרים צפונית לנמל, הגיע דחפור העירייה לאחר כשעתיים. יוזמה מקומית של קצין הבטחון של הנמל, אשר הפעיל טרקטור, סייע רבות בחילוץ נהגים ומכוניותיהם. כאמור, הכבישים שהוליכו לאיזור התיירות נותקו מן העיר. למקום הובאה משאבה לא תקינה. מכבי־האש, שהגיעו, לא הצליחו להתגבר על ההצפה והסתלקו מן המקום. העירייה הרימה ידיים. איש לא השגיח, איש לא פיקח, למקומות התורפה לא הובא ציוד אחר. ניתן היה לקבל בהשאלה משאבות מן הנמל, מן הצבא, מגורמים אחרים. מחדל נוסף של העירייה. במקום להציב פקחים ולמנוע מן הנהגים לעלות על המדרכות היא עודדה אותם לעשות כן. התוצאה — נזקים כבדים ביותר לטיילת ולמדרכות.

רכוש אבוד

הנזקים הכבדים ביותר נגרמו באיזור המלונות. קטעים שלמים מן הכבישים, המוליכים לאזור זה, נשטפו. נזקים בעשרות אלפי דולרים נגרמו לעשרה ביתנים, שנהרסו על הרכוש והציוד שבתוכם ואשר הוקמו ערב החג על־ידי לשכת המסחר של אילת, בחוף הצפוני של העיר.

קטעים שלמים מחוף טאבה נהרסו לחלוטין על־ידי זרמי המים, הסחף והאבנים. במקומות מסויימים הים כאילו נסוג לאחור, ובמקומות אחרים נוצרו איים ולשונות יבשה. נזק רב נגרם לרכוש המטיילים הרבים שמילאו את החוף. לפחות אדם אחד נפצע בראשו מהברד, ונזקק לטיפול רפואי.

דודו אורן, המציל של טאבה, קיבל התראה מהתחנה המטאורולוגית על פרוץ הסערה רבע שעה לפני תחילתה, והודיע ברמקול לאלפי הנופשים שבחוף על אפשרות של סערה, וביקש מהם לקפל אוהלים ולעזוב את השטח. איש מהם לא שעה להוראתו. בשבת נראו רבים מהם חוזרים לטאבה ומחפשים בתוך הסחף את רכושם האבוד.

סוחף וחושף

הגשם לא היה מרשים במיוחד ודמה לגשמים היורדים בבאר־שבע שלוש־ארבע פעמים בשנה. בשכונת נווה־נוי השוכנת לצידו הדרומי של נחל באר־שבע, המשיכו להשקות את גינות הנוי. בשעה 12 בצהריים, ללא כל סימן מוקדם, החל הוואדי הניזון ממורדותיו הדרומיים של הר חברון, להתמלא במהירות.

בתוך רבע שעה התמלא האפיק והתמלאו גם שוליו המיועדים לקליטת השיטפון. חצי שעה יותר מאוחר הוצפה חורשת־האקליפטוסים שבשולי הוואדי והאיזור שבין באר־שבע העתיקה לנווה נוי, שרוחבו כ־500 מטר, הוצף אף הוא. הגשר המחבר את השכונה עם העיר נסגר וכמה דקות אחר־כך נסגר גם הגשר החדש להולכי־הרגל העובר בגובה עשרה מטרים מעל האפיק.

הוואדי החל לעלות על גדותיו. הבתים הסמוכים לוואדי הוצפו. יעל, בת־השכנים שנתקעה בחצר, עלתה, על הגדרה, 40 ס"מ גובה והצילה את חייה עד שמישהו רץ וחילץ אותה.

בשעה אחת החלו להתערבב צפירות מכוניות־המשטרה ומכבי־האש עם שאון המסוקים. מסוק "יסעור" הוריד כבל וחילץ בזה אחר זה אנשים שהצליחו לטפס על אחרים בולטים באיזור השוק הבדואי. טנק הצליח להגיע לחוות־הסוסים של איציק, וחילץ משם נהג שנטש את מכוניתו וטיפס על עץ־אקליפטוס. מכוניתו נסחפה ונתקעה בגזע, עשרות מטרים במורד התחתון.

השיטפון גילה לנו, תושבי־השכונה, כמה דברים שלא ידענו עליהם. גילינו שהנקיקים הגדולים המוצבים לא הרחק מהשכונה מכילים חומרים כימיים מסוכנים. עכשיו, כשהוצפו, עלתה מהם צחנה נוראה. גילינו שבמגרש הסמוך שאליו הושלכו גרוטאות של מכוניות ישנות, לנים ערבים. אלו שעבדו כל הלילה במסעדות או בנקיון השוק, ישנים בתוך המכוניות ומחליפים כוח לקראת יום העבודה הבא. השיטפון מצא אותם בתוך הגרוטאות. מי שהספיק להיחלץ הוצה נבלע בקהל הסקרנים שבצד הוואדי ונעלם בחשאי. מי שנתקע בשיטפון ניסה למצוא שלד של משאית יציבה ועמד על גגה בציפייה לחילוץ.

דברים אלו נכתבים באמצע המהומה. נכון לעכשיו נשאר רק לקוות שהענין יסתיים בלי קורבנות בנפש.

זאב צחור

טיפות מקומיות

כמויות הגשמים שירדו ביממה האחרונה, היינו מוצ"ש ויום א', נשארו אפסיות ביותר. כך מסרה זהבה גלבוע, האחראית על שאילתות, בשירות המטאורולוגי בבית־דגן. לדבריה, התרכזו הגשמים באיזור ההר בעיקר, בהרי חברון וירושלים, בחבל ים־המלח בערבה. בגליל ירדו כמויות זעומות בלבד.

גלבוע גם מסרה, כי על כמויות גדולות במיוחד נמסר מאיזור השרון, הרי חברון. בקיבוץ המעפיל בעמק חפר ירדו 61 מ"מ, בהרי חברון 37 מ"מ ובירוחם 37 מ"מ. באילת ירדה הכמות היומית הגדולה ביותר, במשך 40 השנים האחרונות. באילת ירדו 21 מ"מ כמות זהה לכל כמות הגשם, שירדה שם בחורף לפני שנה. על גשמים כבדים דיווחו מקומות אחרים כמו באר־שבע ודרומה לה.

לדברי יואב מקיבוץ המעפיל הפסיק הגשם הכבד את קטיף הכותנה. אין הערכת נזקים, אף כי סביר להניח שיהיו, שכן קטיף הכותנה בעיצומו. היו גם הפסקות חשמל, אך אין נזקים קשים.

מדיווח נמסר על שטפונות במוצ"ש, הפסקות חשמל, מיספר כבישים כוסו חול וסחף. אחד התושבים אמר, כי ירד גשם "גדול", א היום (יום ראשון) יפה, והכל חזר לשלול.

ד"ר יעקב עורב, תושב באר־שבע, שמתמחה בניבוי גשמים טען, כי הגשם שירד היום אינו מהווה שום אינדיקטור. לגביו, רק הגשמים שיורדים עד 21 בדצמבר ועד 31 בדצמבר הם אינדיקטיביים, כשהוא מדגיש "אינדיקטיביים רק לאיזור באר־שבע. לכל איזור יש אמת־מידה משלו, שהוא אינו עוסק בהם". כלומר, אם עד ה־21 בדצמבר יורדים 70 אחוז מהגשמים מממוצע רב־שנתי, יש סיכוי לשנה גשומה מאוד. (עורב מדגיש, כי מדובר בממוצע רב־שנתי, שכולל שנים שונות).

אם עד ה־31 בדצמבר יורדים 80 אחוז, מממוצע רב־שנתי, גם אז יש סיכוי לשנה גשומה, במיוחד באר־שבע. עורב גם מסביר, כי לשירות המטאורולוגי יש אמת־מידה משלו, ויש להיזהר עם תחזיותיו. והוא מוסיף, שאת כמויות הגשם יש למדוד ולצפות לפי השנה האזרחית, שהם חודשי "שמש" כנגד החודשים העבריים, שהם חודשי ירח. לשמש, לדבריו, השפעה גדולה על הגשמים, מאשר לירח. וכן הגשמים בחודש אוקטובר … כמויות הגשם באוקטובר בדרך כלל אינן גדולות. גשמים כבדים יורדים בחודש נובמבר, והלוואי שכך יקרה.

חיים מרגלית

האט, סכנת החלקה!

החורף צופן בחובו סכנות לנהגים ולהולכי־הרגל. יש להכין הרכב ולהסתגל לשינויים בתנאי הכביש

מאת יוסף שמי

התופעה חוזרת על עצמה מדי שנה עם תחילת עונת־הגשמים. כבעבר פסקו רמזורים רבים לפעול ודווקא בצמתים הומים מתנועה. שוב מבצבצות שלוליות מים ובעלי־רכב מוצאים עצמם שקועים ב"אגמים", הולכי־הרגל חייבים להיזהר כאשר הם מתקרבים לשפת־המדרכה, שכן הם עלולים להירטב כשיעבור לידם כלי־רכב גדול כקטן.

על כל נהג לזכור כי הבלימה בתנאי כביש רטוב מסובכת ביותר. הדבר קריטי כל אימת שמתקרבים לצומת, למעברי־חצייה להולכי־רגל ולמקומות רגישים כגון בתי־ספר. הבלימה ברגעים הראשונים של ירידת הגשם מסוכנת, שכן על הכביש נוצרת שיכבת תערובת דקה של אבק, שמנים ומים. העצירה היא כאילו על שיכבה דקה של שמנת... לכן רצוי להאיט את הנסיעה לשמור על מרחק כדי לא לפגוע תוך כדי בלימה ברכב שלפנינו, בהולך־רגל החוצה את הכביש, בבעלי־חיים ועוד.

בעיה אחרת המתעוררת בימי גשם היא של פניות חדות. בישראל יש 8־9 חודשים "יבשים", ללא גשם. הנהגים בארץ מתרגלים לפנות ולבלום בתנאי "כביש יבש". באירופה הגשם הוא חזיון נפוץ וגם בקיץ זוכרים הנהגים שאסור לפנות פנייה חדה כשהכביש רטוב, שכן יש סכנה מוחשית של החלקה ואיבוד־שליטה ברכב. ההחלקה עלולה להסתיים בפגיעה ברכב חונה, ברכב הבא ממול, או בהולך־רגל.

בימים כתיקונם חשוב לאותת כדי שהכל ידעו מה בכוונתינו לעשות. את האות יש לתת בכל מקרה ועל ידי כך רוכש לעצמו הנהג את ההרגל לאותת במקרה של שינוי מסלול, פניה ימינה או שמאלה, או עצירה.

נהגינו נוהגים "לעצור לרגע" באמצע הדרך, בכל מקום שרק אפשר להעלות על הדעת. כתוצאה מכך נוצרים פקקי־תנועה, עורקי־התנועה נסתמים ושדה־הראיה מוסתר. מצטיינים בזה נהגי־המוניות המורידים או אוספים נוסעים, נהגי־המשאיות אינם טומנים ידם בצלחת וחוסמים אף הם יותר מנתיב אחד. בימי גשם עצירות פתאומיות וחסימות נתיבים הן מירשם בדוק לתאונות. לצערנו הרב אין לנו מישטרת־תנועה נמרצת מספיק, שתצליח לעקור את הנגע. כשאין ברירה צריך להוסיף לזהירות הרגילה הנדרשת, מנה נוספת של זהירות. היזהרו עת אתם נוסעים אחרי רכב העלול לעצור לפתע, במיוחד אמורים הדברים ביחס למוניות ולמשאיות־אספקה.

להכין רכב לחורף פירושו לבדוק את תקינות מערכת הבלמים מערכת־החשמל, האורות, אורות הבלימה ואורות־הכיוון. יש לבדוק את כשירותו של המצבר. תאמינו לי שזה יותר כדאי מאשר להישאר תקוע באמצע־הדרך משום שהמצבר מת. בדרך־כלל זה קורה כשרוצים לחזור הביתה אחרי בילוי בערב, בתיאטרון, בקולנוע או בעת הניסיון להתניע בבוקר.

שומר נפשו ידאג שהצמיגים יהיו במצב תקין. יש לבדוק את עומק החריצים שבצמיג ואת תקינות לחץ־האוויר בהם. בעיה נוספת המתעוררת עם תחילת הגשמים, קשורה ב"וישרים". בקיץ מתייבשות הגומיות של המגבים והם אינם כשרים לפעילות. הדבר פוגע בראייה, במיוחד כשיורד גשם שוטף. תקלה בפעילותם של הוישרים עלולה להיות הרת־גורל, שכן בתנאי מזג־אויר חורפי הראייה לוקה בחסר גם בלי זה. הדבר נכון במיוחד בשעות הדימדומים ובערב.

בימי גשם יש וקטעי־דרך מוצפים בבוץ, נפערים חורים וצצים מיכשולים שונים ומשונים, נדרשת זהירות, אך לא כולם זוכרים שתוך כדי נסיעה בקטע כביש בוצי מתלכלכים הצמיגים ואז קל להחליק. הדבר דומה למצב בו נמצא רכב אשר לפתע עלה על כביש מכוסה קרח. הצמיג מאבד את כושרו להיצמד לדרך.

מה לגבי רכב דו־גלגלי? כלי־רכב זה נמצא בשימוש אצל צעירים רבים, העוסקים בהעברת מישלוחים ולכן סביר שהם ימשיכו להשתמש בו גם בימים גשומים. הזהירות הנדרשת בימים כתיקונם אינה מספיקה שכן רכב דו־גלגלי פחות יציב בכביש וקשה לבלום אותו במקרה חירום. לרכב דו־גלגלי אפשרות האצה גדולה יותר, יחסית לרכב רגיל. יש בזה יתרון אפשרות "בריחה" מהתנגשות וגמישות גדולה יותר אך כל זה אינו עונה לבעיה היסודית של רכב דו־מנועי, שבו חשופים הנהג והנוסעים לפגיעות במקרים של התנגשות והתהפכות.

כל מה שנאמר לגבי רכב רגיל כוחו יפה פי כמה לגבי רכב דו־מנועי: אורות, בלמים, צמיגים ומצבר. כל נהג תלוי בהתנהגותם של אחרים — קל־וחומר נהג רכב דו־מנועי. בזמנו פורסמו על־ידי חברות־הביטוח נתונים אשר הראו, כי נהגי הרכבים הדו־מנועיים היו מעורבים בממוצע באחוז גבוה של תאונות.

רוכבי־האופניים מהווים צרה צרורה. בעוד האופנוען צריך להיות בעל רישיון־נהיגה, אין למעשה רישוי למשתמשים באופניים. כתוצר ממיעוט רוכבי־האופניים, במיוחד בימי הגשם, אך גם בהם יש רוכבי־אופניים הנוסעים בלי להתחשב בחוקי התנועה. אין זה נדיר למצוא רוכב כזה בלילה חשוך כשהוא נוהג ללא מחזיר־אור, בנתיב המנוגד לכיוון התנועה, אף כשמדובר ברחוב חד־סיטרי.

לסיכום, זיכרו כי יש להיות זהירים בחורף, להסתכן בנהיגה ביום גשם רטוב זה לא נעים.

יבואו על הברכה

מכתב השמיניסטים המסרבים לשרת בשטחים מציג לדעת הקהל שאלות בבעיות היסוד של מהות השלטון בישראל.

מאת אלקנה מרגלית

ב"על המשמר" הובאו התייחסויות סותרות למכתב השמיניסטים המסרבים לשרת בשטחים. לדעתי, יש להביע בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים ברכה לצעירים אלה, ודווקא מן הבחינה הציונית החינוכית.

בני נוער אלה קמו והכריזו שאין הם יכולים לשאת, מבחינה מוסרית־מצפונית, באחריות למעשי דיכוי של הממשלה הזאת וכי אינם יכולים לשמש מכשירי דיכוי — זו המשמעות היסודית של סירובם. נשאלת השאלה, האם אנו מוכנים לשאת באחריות המוסרית למכשיר הדיכוי של הממשלה, הפועלת כביכול בשמנו, ודווקא משום שהיא מתיימרת לפעול בשמנו.

הסירוב של בני נוער אלה מעורר שאלות יסוד גורליות באזרחות ולגבי המשטר המדיני שלנו, ועל כך הם ראויים לברכה. אולם הכרחי גם ששאלות אלה, יועמדו לבירור ציבורי וחינוכי, שבחלקן הן מוסריות ועקרוניות ובחלקן הן פוליטיות.

ראשית: נראה שעלינו לשוב ולשנן מה שלימדו אותנו תולדותינו הטראגיים בגולה, כי דיכוי מכל סוג שהוא, ובפרט דיכוי רצונו של עם אחר, הוא לא פחות גרוע ומעוות מן הדיכוי שהופעל נגדנו. הזכות להתקומם נגד דיכוי, ונגד שלטון מרכא, הוא מן הזכויות והחובות המוסריים של האדם · מכיוון שהציונות, מדינת ישראל והעם היהודי, אינם יכולים לבסס את קיומם ועתידם על דיכוי עם שני ועל השליטה בו. זה מושכל ראשון לכל ויכוח בדבר מהותן של הציונות ושל הלאומיות היהודית.

מושכל שני: במשטר דמוקראטי נתונה הזכות לאזרח להתנגד לצווי השלטון אם הם נוגדים את מצפונו המוסרי ואת עיקרונות המוסר הבסיסיים. זו לא רק זכותו, אלא חובתו של האזרח, אם אינו רוצה להיות שותף ואחראי למעשי דיכוי של השלטון.

כוחו של החוק והשלטון בדמוקראטיה אינו נובע מהיותו מייצג את רצון הרוב, אלא מתוך ההסכמה, בפועל או במוצהר, של האזרחים כולם, שאם לא כן הופך רצון הרוב לדיכוי של המיעוט. גם רוב מקפח ומעוות הוא רוב מרכא.

מושכל שלישי: במשטר הדמוקראטי אין השלטון שולט בגופו ובחיי החיים של הפרט (LIFE AND LIMB) זה עקרון קדושת החיים, אלא אם כן אותו פרט מסכן את עצם העיקרון, משום שהוא מסכן את קיומו או קיומם של אחרים. והרי משטרים דמוקראטיים קפיטליסטיים קידשו בחירות שלהם את זכות הקניין הפרטי־קולי, כל שכן הזכות לחיים.

אלה הם טיעונים מוסריים עיוניים. אולם כנגד זה הועלו טענות מעשיות כביכול, לרבות הטענה בדבר "אחדות העם" "בטחון המדינה", הנתונים בסכנה כביכול אם האזרח יפעל לפי מצפונו.

יש לתמוה על ממשלה זו, שאינה מסוגלת להבטיח את אחדותה היא, והמרבה מדנים בקרבה ומחוצה לה, שהיא מעזה להעלות על צל שפתיה את אחדות העם. אולם התשובה גם היא בשטח המעשי: הטענה שסירוב השמיניסטים מסכן את האחדות והביטחון מופרכת מיסודה. רק שלטון מבוהל ומפולג, שאינו מאמין בכוחו לשכנע את העם ואשר שולט למעשה בלי הסכמת רוב העם אלא על בסיס קנוניות בין מפלגות, והפחד מהליכה אל העם — יכול להעלות טענה זו. אם אומנם בטוח שהשלטון בתמיכתו של הרוב בעם, הרי אינו צריך לחשוש מסירובו של מיעוט קטן שמא יגרור אחריו את הרוב, ואם אמנם זה יסוד הפחד, סימן הוא לכך שמעשי הדיכוי של הממשלה בשטחים אינם מקובלים על הרוב בעם ועל הממשלה לשנות את דרכה אלא, שכאמור, הממשלה הנוכחית אין לה רוב והיא פוחדת יותר מכל לפנות אל העם, ליצור בו מצב של הסכמה ולגבש לפחות דעת רוב. היא קיימת מכוח תכבים ושלמונים למפלגות השוללות במפורש את מדינת ישראל, סמליה ותגיה, אף כי נציגי מפלגות אלה נשבעו אמונים למדינה.

בטענה בדבר האחדות יש הרבה מן הצביעות. השמיניסטים לא סירבו לשרת בצה"ל ולהגן על המדינה. הם סירבו להשתתף במעשי דיכוי מסויימים, הנוגדים את מצפונם. אולם הממשלה הזאת התירה לציבור גדול, אולי לעשרות אלפים של צעירים וצעירות, בני ישיבות ואחרים, להשתמט מחובתם למדינה, כביכול מטעמי מצפון. האם מצפונם המוסרי של השמיניסטים שווה פחות מן המצפון של החוגים הנ"ל?

צה"ל בשטחים: היטפלות ופגיעה בגוף נייטראלי

השמיניסטים אינם כופי רצונם על זולתם שאינם מסכימים לדעתם. המעשה שלהם הוא עם עצמם, עם גופם ועל גופם וחייהם. אבל אין הם פועלים כדי לפגוע באחרים ואינם נוסיתים נגד הזכויות של אחרים. הם בוודאי מודעים לכך שמעשה הסירוב עלול לגרור נגדם עונשים מצד השלטון וכו' עליהם יהיה לסבול למען עמדתם, ולא על האחרים. אין הם כופים על השלטון, או על כל גורם אחר, מעשה כלשהו.

וכבר נאמר, כי אין השלטון צריך לחשוש מתגובת הרוב של האזרחים אם הוא אכן בטוח בהסכמתם, ואם אין הוא בטוח בכך, הרי הוא שלטון של עריצות ואפליה בכסות של דמוקרטיה.

אכן, סירוב השמיניסטים מעורר שאלות יסוד לגבי השלטון בישראל, המשטר וזכויות הפרט, שדווקא הצעירים, הנושאים בעול הגנת המדינה, ידונו באופן יסודי בשאלות אלה. לאחר מלחמת לבנון לא יכול עוד להיות ספק שיש גנראלים וביורוקראטים במדינה הרואים את המדינה ואת אזרחיה כקניינם הפרטי. המסוכן בדבר הוא, שבידיהם נתון הכוח להכריע בין חיים ומוות — בידם נתונים גורלות של מאות אלפי צעירים. בסירובם זה הציגו שוב השמיניסטים את הבעיות הכאובות האלה לפני דעת הקהל, ועל כך יבואו על הברכה.

מאבק — בדרכים המקובלות

בעניין מכתב השמיניסטים נראה לי כי אין כאן ראייה כוללת של הבעיה, מי שהולך עד הסוף מטעמי מצפון, פותר את בעייתו האישית, וזאת כמובן זכותו. אולם לדעתי, את המאבק לחיסול הכיבוש, ופיתרון הולם לבעיה הפלסטינית־ישראלית, יש לחפש ולקיים מחוץ למסגרת הצבאית, ולמותר לציין את הדרכים הרבות הקיימות כדי לנהל מאבקים פוליטיים כאלה.

אם חיילים אלה לא ישרתו בשטחים, ישרתו שם אחרים — אולי תומכי "כך", לכן יש לגלות רגישות לנושא זה, לא פחות מהעניין המצפוני.

קשה להתווכח עם מצפונו של אדם. אולם ברור כי מדיניות צה"ל חייבת להיות בלתי מתחשבת בעניין זה. מי יתן ונזכה לראות ולשמוע על עוד צעירים בארץ המגלים רגישות לבעיה המשותפת לנו ולפלשתינים.

דורון ספקטור, מרחביה

*

גם אנחנו רואים בשלטון הישראלי בשטחים הכבושים סכנה לדמוקרטיה ולחברה הישראלית ומחסום בפני השלום. גם אנחנו תומכים בחלוקת ארץ־ישראל כסיכוי יחיד לשלום.

אולם חברי קנייניות נכבדים, את מחאותיכם יכולים אתם להביע באמצעות עצומות והפגנות, וכן ביום הבחירות, ולא על־ידי היטפלות ופגיעה בגוף נייטראלי, שמתפקידו לבצע את החלטות הדרג המדיני.

אלדר גרנות, חיפה

ועדת השוק המשותף תבדוק יצוא חקלאי מהשטחים

בעוד כחודש תגיע לארץ משלחת מטעם השוק האירופי המשותף לדיון בפרטים טכניים בכל הקשור ליצוא חקלאי מהשטחים למדינות השוק — על כך סוכם עם קלוד שסון, נציג הקהילייה האירופית בביקורו בישראל לפני שבוע. שסון עם נציגי משרד החוץ בחקלאות ביצוא חקלאי נפרד מהשטחים לשוק המשותף.

יצחק עוורי, מנהל המחלקה הכלכלית במשרד החוץ, מסר כי שסון ביקש שהיצוא יבוצע על־ידי ארגוני מגדלים מהשטחים, וכי יסומן במותגים מיוחדים שיציינו את מקור השיווק. לדברי עוורי, הוסברו לשסון כל הקשיים הכרוכים ביצוא חקלאי שצריך לעבור בשטח המדינה לנמלים. הירקות והפירות חייבים בביקורת פיטוסניטריות, כדי למנוע פגיעת המשלוחים החקלאיים.

בדיונים בהם השתתפו נציגי גורמי השיווק, כמו אגרקסקו, המועצה לייצור ושיווק הדרים, מועצת הפירות, מועצת הירקות ונציגי מתאם הפעולות בשטחים, הוסבר לאורח כי יצוא למדינות השוק דורש היערכות מיוחדת מצד המגדלים בשטחים. המגדלים יודרכו, לפחות בשלבים הראשונים, להיעזר בבתי־אריזה ומיון ישראליים ולתאם את המשלוחים עם "אגרקסקו" כך שנושא המותגים אינו בעל חשיבות כה גדולה כפי שחשב שסון, בפגישה בחודש הבא בין משלחת השוק לבין הנציגים הישראליים וסוכמו דברים ברורים, שלאחריהם אפשר יהיה להתחיל בפעולות מעשיות ליצוא מוצרים חקלאיים מהשטחים.

בתשובה לשאלה האם השתתפו גורמים ערביים בשיחות הרשמיות עם שסון, השיב עוורי כי לא היה צורך בנציגים ערביים בשלב הנוכחי.

יש ארגוני חקלאים בשטחים העוסקים ביצוא, אומר רון קרומר ממשרד מתאם הפעולות בשטחים. לדבריו, הם בקיאים בכל הנושאים הקשורים בשיווק תוצרת חקלאית ובשמירה על טיב ואיכות, וזאת איננה הבעיה. הבעיה היא שיווק לאירופה, שכן חלק גדול מהייצור החקלאי בשטחים מיוצא למזרח ומשרד המתאם עושה הכל כדי להקל על הייצוא למדינות ערביות. לאירופה יש דרישות אחרות, יש צורך בתיאומים אחרים, ואת אלה אפשר ללמוד בנקל. הוא הדגיש, שקיימים חוקים והוראות ביחס ליצוא למערב, ולכן משרד החקלאות על שלוחותיו וחברות היצוא יצטרכו למלא את חלקם בכל הקשור ביצוא מהשטחים לאירופה. קרומר מסר, כי שסון נפגש עם נציגי חקלאים ערביים מהשטחים מבלי שמשרד מתאם הפעולות היה מעורב בהן.

ממשרד החקלאות נמסר, כי ביקור שסון הסתיים במספר הסכמות: הוסכם כי לא יוקמו חברות יצוא מיוחדות בשטחים; המגדלים הערביים יסמנו את התוצרת שלהם במותגים מיוחדים, כמו ענבי חברון, חזלי שכם, וכיו"ב. לדעתם, אין טעם להתנגד לסימונים כאלה ויש לראות את הנושא כעניין חיובי. על המגדלים יהיה להתאמץ כדי לשמור על המוניטין, ומעבר לכך הדבר יחול גם על המגדלים היהודיים. ממשרד החקלאות נמסר עוד, כי הוסכם עם שסון שכל משלוח ייצא עם מסמכי־מקור מקומיים, שיונפקו על־ידי לשכת המסחר בשכם, למשל, תייצג את המגדלים המקומיים. כן סוכם, שהמיון והבקרה ייעשו על־ידי הארגונים הישראליים, וכן תהיה ביקורת על המוצרים. לדבריהם, המשלחת שתבוא בחודש הבא תעסוק רק בנושאים טכניים.

חיים מרגלית

בריסל מחזרת אחר טוקיו, הנשואה לוושינגטון

אירופה רוצה להדק את קשריה עם יפאן, אך היחסים ההדוקים שהושלו בין ארה"ב ליפאן בתום מלחה"ע השנייה ובתקופת השיקום מפריעים לה במכך ביותר. הקהילייה האירופית, שמרכזה בבריסל, סבורה שבפתח ניצבת המאה הפאציפית. עם זאת חוששים האירופים, כי היחסים ההסטוריים בין טוקיו לוושינגטון ימנעו ממנה את הברכה הפוליטית והכלכלית שהמאה הזאת תביא עימה.

אין ספק שההכרה בעובדה כי הצמיחה הכלכלית, המהירה יותר במזרח־אסיה מאשר בכל מקום אחר בעולם, עשויה לשרת את האינטרס העצמי הנאור של מערב־אירופה, אומר שגריר השוק האירופי המשותף ביפאן.

כאשר נציגים מן הקהילייה האירופית ומיפאן התכנסו להחלפת הדעות השנתית הבלתי־רשמית הראשונה ביניהם, בבית ההארחה שביער לרגלי הר פוג'י, לא היה שם אף אמריקאי אחד. אולם צילה של ארה"ב רבץ על שולחן הדיונים. יושיו קוריסאקה, יועץ של קבוצת העסקים היפאנית הגדולה "קיידאנרן", שאירחה את הכינוס, סיכם לאור נסיונו האישי את היחסים המיוחדים שאירופה חוששת מפניהם, כדלקמן: "בימי המלחמה שנאתי את ההר הארור הזה", אמר בהפנותו את מבטו מבעד לחלון לעבר מורדות הרוט הוולקאני המושלג של הר פוג'י. "אפילו כאשר עננים הסתירו ברחמים רבים את יפאן חרגה בהם פיסגת הר פוג'י, והמפציצים האמריקאיים ניצלוה כתמרור דרכים: 'עלה אל הפוג'י ומשם פנה ימינה לטוקיו ושמאלה לנגויה'. אחרי המלחמה נסעתי לאמריקה. הייתי בה אוייב, אך מצאתי ידידות".

בזה אחרי זה קמו דוברי הצד האירופי ואמרו ליפאנים כי עליהם להגשים עתה את יעודם ולצאת מתוך מצילה הארוך של וושינגטון: "התעשייה האירופית מודאגת מן העובדה שהיחסים בין השוק האירופי המשותף לבין יפאן רופפים יותר מאלה בין יפאן וארה"ב", אמר קארל גוסטאב ראטיין, נשיא התאחדות התעשיינים של השוק המשותף.

הסחר בין מדינות השוק ליפאן התרחב בשנתיים האחרונות במהירות, אך לדברי הקהילייה האירופית הוא עדיין נפגע על־ידי היוזמות המסחריות והמוניטאריות שהוסכמו בין יפאן לבין ארה"ב. ב־1985 הסכימו הדמוקראטיות התעשייתיות בעולם לקבוע מחדש את ערכו של היין כדי להקטין את עודף הסחר המסוכן של יפאן על־ידי ייקור מוצריה לגבי הצרכנים מעבר לים, ועל מנת לצמצם את הגרעון המסחרי של ארה"ב, המסוכן באותה מידה.

מאז ירד ערכו של הדולר לעומת היין ב־40 אחוז, בעיקר בעקבות הלחץ האמריקני על יפאן. אולם שער יחידת המטבע האירופית (אק"ו), סל המטבעות החשובים בשוק המשותף לעומת היין, כמעט לא השתנה. לדברי השוק המשותף, היצואנים היפאניים שרווחיהם בשוק המסורתי שלהם, ארה"ב, נשחקו בעקבות ירידת שער הדולר, מכוונים את יצואם עתה לאירופה במחירי היצף. לדברי בעלי העסקים מן השוק המשותף, מסיבה זו עליהם להתאמץ יותר כדי להתחרות ביפאן עם המוצרים האמריקניים הזולים.

מתחילים לראות את הנמשים

כן תוקף השוק האירופי המשותף את ההסכם היפאני־אמריקני של אשתקד, בתחום הסחר במיקרו־שבבים למחשבים, שלדבריו קבע מחירים ומיכסות בלתי הוגנים, הסותרים את הסכמי הסחר החופשי. באחרונה דרשה בריסל מטוקיו להביא בחשבון גם מוצרים אירופיים ולא רק אמריקניים, כאשר תערוך קניות ממשלתיות מיוחדות בסך מיליארד דולר כדי לצמצם עוד יותר את עודף הסחר שלה: "כל סימן של אפליה יהיה בבחינת מכה קשה לשיפור היחסים בין הקהילייה האירופית לבין יפאן", אמר בכינוס וילי דה־קלרקו, המופקד על סחר החוץ של הקהילייה.

לדעת יפאן, הקהילייה כנראה אינה רואה את העובדה שהקשרים הקרובים בין ארה"ב ליפאן, כמו אלה שבין ארה"ב לבין הקהילייה, אינם מתנהלים תמיד על מי מנוחות. סגן השר היפאני לסחר חוץ אמר, כי קשרי יפאן עם אירופה מתרחבים, אך עצם העובדה הזאת מעוררת בעיות. "זה כמו נישואין — אחרי כמה שנים אין רואים עוד רק את הזוג ומתחילים לשים לב גם לנמשים".

כל משרד ממשלתי ביפאן רואה את זיקת הביטחון לארה"ב כנקודת מוצא של המדיניות. אירופה אינה מסוגלת ואינה רוצה לקבל על עצמה את ההתחייבות האמריקנית הזאת.

"אירופה מודאגת משינוי הכיוון של תשומת הלב האמריקנית אל האיזור הפאציפי, ומפעילותה באיזור הזה. או כפי שאמרה לי אישיות אירופית חשובה — האמריקנים ואנו אוייבינו היקרים ביותר", אמר ז'אן אגס.

אריק הול, רויטר

מבזקים כלכליים

תלאות הרפורמה

■ הרשות הלאומית לאנרגיה תדון שוב בישיבתה הקרובה בהצעת שחל לרפורמה במשק הדלק. הרשות כבר דנה מספר פעמים בנושא, אך לא הגיעה לסיכומים. בישיבה האחרונה השיב השר לטענות וערעור שלוש חברות הדלק נגד הרפורמה המוצעת. הרשות לא הגיעה אז להחלטה מחייבת ודחתה אותה לישיבה הבאה. מול התנגדות חברות הדלק, ועדת הכלכלה של הכנסת, מספר שרים וחברי כנסת אין ביטחון שגם בישיבה הקרובה תיפול החלטה. לפני שנה הכריז השר כי הרפורמה תופעל בראשית 1987. לאחר מכן היא נדחתה כבר פעמים.

תיעוש המושב

■ במשרד התמ"ש תוקם יחידה לעידוד תיעוש במושבים, נוכח המצוקה הכלכלית הקשה בה נתונים מרבית חקלאי ישראל ובפרט בישובי הצפון, בבקעה, בערבה וברמת הגולן. היחידה תסייע ליישובים החקלאיים להקים תעשיות זעירות בהתיישבות שיהוו תוספת אמצעי ייצור ותוספת תעסוקה החסרים כל־כך באזורים הללו. היחידה, במסגרת משרד התעשייה והמסחר, תעמיד סיוע לחקלאים להקים תעשיות זעירות במושבים. היא תדריך, תכוון ותקשר בין המחלקות המקצועיות בתמ"ס, כך שניתן יהיה לתאם ולקצר בהליכים במידת האפשר. בעיקר תעסוק היחידה בהכוונת היזמים עד להקמת המפעל ובמעקב וליווי לאחר מכן. בראשה יעמוד אורי שני.

ירידה בצריכה

■ הצריכה הפרטית לנפש ירדה ברבע השני של 1987 באותו אחוז לערך (שיעור ירידה שנתי של 4%־5%) לעומת הרבע הראשון של 1987, לאחר עליות רצופות. רמת הצריכה הפרטית לנפש ברבע השני של 1987 דומה עדיין לרמת השיא ששררה ברבע הראשון של 1983 — נמסר מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. ההאטה בצריכה הפרטית לנפש במחצית הראשונה של 1987 לעומת המחצית השנייה של 1986 הושפעה מירידה של 5%־6% ברכישות מוצרים בני־קיימא — ריהוט, ציוד למשק הבית ומכוניות. עוד מחובר, כי הצריכה לנפש של מוצרים שאינם בני־קיימא עלתה במחצית הראשונה של 1987 לעומת המחצית השנייה של 1986 בשיעורי גידול נמוכים מאלה שנרשמו בכל אחת מהמחציות של שנת 1986. צריכת מוצרי הלבשה, הנעלה וחפצים אישיים במחצית הראשונה של 1987 עלתה ב־8% בממוצע (שיעור שנתי של 16%) עלייה ממוצעת דומה נרשמה בצריכת מוצרים לאחזקת משק הבית, תמרוקים, תרופות, ספרים ומוצרי בידור וספורט. הצריכה לנפש של דלק וחשמל עלתה ב־4% ושל "מזון משקאות וטבק" ב־3%. הצריכה לנפש של שירותים עסקיים (בתי־מלון, מסעדות, שירותי בידור, נסיעות באוטובוס ובמוניות, שירותי בידור וכד') עלתה ב־5%. הצריכה לנפש של שירותי הדיור, הנאמדת עפ"י הגידול במלאי הדירות, כמעט שלא השתנתה.

השקעה באלומות

■ אילנות דיסקונט עומדת לצאת החל מה־1 במנובמבר בחידוש בתחום ההשקעות בישראל — "אלומה" — צורת השקעה חדשנית בקרנות נאמנות, המאפשרת למשקיע השקעה משולבת במספר קרנות בפעם אחת לפי הרכב שייקבע ע"י מומחי "אילנות" מדי פעם. בכך מתאפשר למשקיע לפזר את השקעותיו תוך ניצול ההתמחויות השונות של הקרנות במסגרת אחת, עפ"י צרכיו האישיים באופן רחב ביותר בקרנות שונות. מומחי "אילנות" מצאו, כי מי שהיה משקיע באלומות (עפ"י הרכב הקרנות הנ"ל מ־1.1.87) היה מגיע עד לתשואות הבאות: אלומה מדד — 21.35%, אלומות מט"ח — 27.30%, אלומות מניות — 30.09%, אלומה מעורבת — 29.00%, וזאת כאשר באותה תקופה הדולר עלה ב־8.27% והמדד ב־11.22%.

מחפשים נפט

■ "עיסקת הנגבי" בין משרד האנרגיה ואיל הנפט היהודי ארמנד האמר תימשך עד סוף חודש מאי 1988 — נמסר ממשרד האנרגיה. בסוף השבוע שעבר נפגשו האמר ונציגיו בארץ, פרופ' חיים בן־שחר, יוסף אלמליח ואלכס הלפמן, עם ראשי משרד האנרגיה השר משה שחל, המנכ"ל ד"ר נתן ארד והממונה על חיפושי נפט במשרד משה גולדברג, לדיון בעיסקה. באיזור הר הנגב הושלם עד כה קידוח אחד, בו לא נמצא נפט. עתה מבוצע קידוח נוסף. לדברי נציגי משרד האנרגיה, לא גרונו בפגישה רעיונות חדשים ואף לא עסקו בהגדלת ההשקעות של הקבוצות המעורבות בעיסקת הנגב.

פרס האריזה

■ שני יצרנים ישראליים, בתחום אריזות קרטון למוצרי מזון זכו בפרס האריזה המעולה בתחרות "וורלדסטאר 1987" שנערכה ע"י האיגוד האירופי לאריזה. באחרונה גברה המודעות בקרב היצרנים הישראליים לצורך לעצב אריזות שיתאימו במיוחד לתקנים ולדרישות הצרכנים בשווקי אירופה וארה"ב. כתוצאה מכך נהנים גם הצרכנים בשוק המקומי ממוצרים ארוזים במיטב הטכניקה והאסתטיקה.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מחפשים מתחת לפנס

הפילוסופיה של משרד האוצר באה לידי ביטוי בשיחה של מי שהיה הממונה על אגף התקציבים, אהרון פוגל, עם רבעון התאחדות התעשיינים, "תעשיין". פוגל הוא בעל אוריינטציה ליצוא, ולדעתו אין לתמוך בתעשייה באמצעות הון מוזל והטבות מס, אלא להצטמצם בתמיכות בתעסוקה באזורי פיתוח מרוחקים ולהקצות הון סיכון להשקעות, ככל הנראה בצורת רכישת הון מניות או כל צורה אחרת המקנה למדינה רווחים מהשקעותיה. סוג נוסף של מעורבות ממשלתית שאינו נשלל הוא עידוד המו"פ. קרוב לוודאי שניתן לסווג גם את עידוד המו"פ כהשתתפות ממשלתית בהון סיכון.

פוגל סבור, כי אין לאפשר תמיכות מיוחדות לענף זה או אחר, כי שער החליפין משקף את הכדאיות למשק. משום־מה הוא סבור כי שער החליפין איננו ריאלי.

בדרך כלל, תעשייה אינה נזקקת לתמיכה כאשר היא יכולה להתחרות בתנאים שווים עם יצרנים בחו"ל. התנאים בישראל אינם שווים. רווחיות התעשייה נקבעת על־ידי עלות ההון (הריבית או הריבית האלטרנטיבית על ההון העצמי) ועלות העבודה (השכר). שתי העלויות נמדדות ביחס לתפוקה, כאשר המודד לכך הוא הפריון.

לא סובסידיה אלא השוואת תנאים

מקובל, שעל הרווח התעשייתי, בגלל הסיכון הגבוה היותר בהשקעה התעשייתית מאשר באגרות חוב ממשלתיות, להיות מכפלה של הריבית באגרות החוב. בישראל, צרכי המימון של הממשלה, בעיקר חובות הפנים והחוץ, מכתיבים ריבית גבוהה ועלות הון גבוהה לתעשייה. כלומר, אין לראות בהעמדת הון להשקעות בתעשייה בתנאים המקובלים בעולם ריבית מסובסדת אלא רק השוואת התנאים. משום־מה רואה פוגל בהקטנת הריבית לצרכי השקעות בתעשייה, בהשוואה לריבית המעוותת השוררת בשוק הכספים וההון הישראלי, תנאי סובסידיה. אולם אין בכך סובסידיה, אלא רק איזון תנאי ההתחרות בשווקים בינלאומיים.

השכר בארץ נמוך ביחס לתפוקה בכל השוואה עם ארה"ב או אירופה המערבית. כלומר, פריון העבודה ברמה מפעלית או ברמה ענפית (ברוב הענפים) אינו מפגר אחר מדינות אלו. בענפים שסגן שר האוצר הגדירם כענפים מסורתיים (כגון מזון, הלבשה) קיים פיגור מסויים, בגלל רמה נמוכה של מיכון הנובעת מהשקעת הון נמוכה מדי על כל עובד. מבנה זה של ענפים מפגרים נובע גם הוא מהמחיר הגבוה של ההון וממחיר נמוך יחסית של העבודה. ככל שהריבית גבוהה יותר, והשכר נמוך יותר, מיכון תהליכי ייצור או החלפת עבודה בהון הוא פחות כדאי. לכן, גם העלאת הפריון בענפים אלה תלויה בהוזלת ההון לשם שיקום או חידוש הענפים. הסברה כי ניתן להעלות פריון באופן משמעותי על בסיס טכנולוגיה נתונה, היא השקפה מיושנת ובלתי מציאותית.

ביחס לעלות העבודה יש לציין גם את מרכיב המיסוי — עוד תנאי בלתי שווה ביחס למתחרים בחו"ל. עלות העבודה אינה גבוהה בשל ההוצאות הנלוות, שהן נמוכות מאשר ברוב מדינות אירופה ואפילו בארה"ב. ההוצאות הנלוות להבטחת פנסיה, מחלה, תאונות עבודה וכו', הם חלק מהשכר. חוסר האיזון היחיד הקיים הוא בכך שבישראל גובים מס הכנסה כבר ברמות שכר נמוכות של פועלי ייצור, שבמדינות אחרות אינן חייבות במס. דבר זה מכביד על העלויות (כולל שירות מילואים וכו'). מתוך כך אין לראות, כפי שפוגל רואה, בביטוחי־שער סובסידיה, אלא רק ניטרול ההכבדה באמצעות המיסים והשוואת התנאים עם חו"ל, כל זה אמור כאשר ביטוח השער הוא בגבולות סבירים ואינו כולל סובסידיה. התנאים המפלים, על־פי ספר התאחדות התעשיינים, מגיעים לכ־12 אחוז מעלות התוצר.

שני מרכיבים אלה יש לנטרל באמצעות צעדי תיקון ואין לפתור אותם ע"י שער החליפין. קשה להבין מדוע סבור פוגל כי השער איננו ריאלי. מאזן התשלומים מאוזן בשער זה. המאזן המסחרי אומנם מצביע על גרעון, אך מגרעון זה יש להפחית את היבוא הבטחוני הישיר והעקיף ואז הגרעון יתבטל. סיוע החוץ נועד לכסות יבוא בטחוני ישיר של כ־2 מיליארד דולר ותשלומי ריבית לחו"ל על החוב הממשלתי בסכום שנתי של 2 מיליארד דולר. אי־אפשר להטיל את העומס הזה על התעשייה או על סקטור היצוא, בשום שחיקת שכר ובשום מניפולציה בשער. יצוא של 7־8 מיליארד דולר, ומזה ערך מוסף של 3.5־4 מיליארד דולר, אינו יכול לעמוד בנטל זה רק ע"י מיסוי גבוה שאינו רצוי. לכן ההשקפה של פוגל, המאפיין את כל החשיבה באגף התקציבים, היא ניסיון לפתור את הבעיה לא במקום שהיא נוצרה אלא במקום שנוח. כלומר יש כאן ניסיון לחפש מתחת לפנס ולא במקום החשוך בו אבד החפץ.

מרווח בנקאי גבוה מדי

בעלויות ההון הגבוהות ניתן להפריד בין מרכיב הריבית הקרדיטורית לבין הוצאות התיווך, שהן המרווח הבנקאי. גם המרווח הבנקאי גבוה מדי לגבי כלל הסקטור התעשייתי, ובמיוחד לגבי הסקטור השיתופי, המהווה גורם מרכזי בסקטור זה.

ניקח לדוגמה את הסקטור הקיבוצי, המקיים 416 מפעלי תעשייה. בשוק הכספים הרגיל, הבנקים נושאים בסיכון של כשלונות עסקיים. בכישלון עסקי במפעל קיבוצי בודד, הבנק אינו נושא בסיכון כלשהו, כי הוא מבוטח ע"י הערבות התנועתית. הקיבוצים אינם פושטים את הרגל — למרות שמכשור זה עשוי היה להסדיר את עלות ההון ולהעמידה על רמה ריאלית. למרות שמפעל קיבוצי אינו פושט רגל נהנים הבנקים ממרווח תיווך, כאילו הם נשאו בכל הסיכונים. למעשה, ערבות כזו שווה כמו ערבות בנקאית. לכן במפעלים מסוג זה היו צריכים לזכות בריבית מוקטנת. בדיעבד, על הבנקים היה להשתתף במחיקת חובות אבודים על כל כישלון במפעל כזה, ולהסכים לתהליך של מעין פירוק מרצון. מכאן שגם התנגדותו של פוגל להסדרים מסוג זה, בהשתתפות הבנקים ובהשתתפות ממשלתית, אינה מעידה על צילום נכון של המצב האמיתי במשק. פעילותו למניעת קונסולידציה מעידה כי הבסיס שלו עדיין מושפע מזווית חד־צדדית של אגף התקציבים בלבד. על כך מעידים גם מחשבותיו כפי שהובאו ב"תעשיין".

צבי טימור

חדשות המשק

מרטין פלדשטיין:

הדולר חייב לרדת ב־30 אחוז נוספים

שער הדולר צריך לרדת לפחות ב־30% בחמש השנים הבאות, כדי להבטיח מימון גרעון מאזן התשלומים של ארה"ב — אמר הכלכלן מרטין פלדשטיין, לשעבר אחד מיועציו של הנשיא ריגן, בסמינר שאורגן על־ידי השבועון הכלכלי "בילאנץ", לדבריו, ב־8 החדשים האחרונים קנו הבנקים האירופיים והאסיאניים כ־70 מיליארד דולר, על מנת לתמוך בשער המטבע האמריקני ולמנוע בהלה בשוק הכספים.

יוסף אלפרין, ז'נבה

כ־150 אלף בעלי מניות בנקאיות יחליטו בימים אלה

בבנקים מצפים בימים הקרובים ל־100־80 אלף בעלי מניות בנקאיות שיבואו ויודיעו על כוונתם לפדות את המניות שברשותם. עד סוף השבוע שעבר הודיעו כ־40 אחוז מבין 300 אלף בעלי המניות הבנקאיות על רצונם לפדות את המניות.

ההערכות בבנקים הן, שמספר הפודים יגיע לכ־70 אחוז, ואולי אף יותר מבין מחזיקי המניות. שאר בעלי המניות ימשיכו ככל הנראה להחזיק בהן. המניות הללו ירשמו למסחר בבורסה בראשית חודש נובמבר.

בבנקים סבורים, כי רוב פודי המניות ישקיעו את כספי הפדיון באפיקי ההשקעה השונים שהבנקים מציעים להם, בעיקר בתוכניות חיסכון שמבטיחות תשואות של עד 5.5 אחוזים לשנה (צמוד למדד).

בבנקים נערכים לקליטת הציבור הרב של בעלי מניות, וסניפי הבנקים יהיו פתוחים ביומיים הקרובים עד לשעות הערב: בבנק הפועלים עד 6 בערב, בבנק לאומי עד 7 בערב ובבנק דיסקונט יהיו חלק מהסניפים פתוחים עד 8 בערב.

אייל שגב

"כור" לא תרכוש את "עלית"

שמועות בדבר מו"מ המתנהל באחרונה בין משפחת פרידמן, בעלת השליטה ב"עלית", לבין חברת "ורד הגליל" מקבוצת "כור", בדבר רכישת המניות של פרדמן על־ידי "ורד הגליל", מוכחשות נמרצות על־ידי שני הצדדים.

השמועות ידעו לספר כי בשבועיים האחרונים התנהלו מגעים, לפיהם אמורה היתה "כור" לרכוש 42% ממניות "עלית" המוחזקות בידי פרדמן, כאשר במקביל ניתנה ל"כור" הבטחה שיחד עם השותף הזר בחברה, איש העסקים אימוב, תוכל "ורד הגליל" לרכוש בירידה 51 אחוז ממניות "עלית".

כאמור, הכחישו גם בקבוצת "כור" וגם בקבוצת "עלית" כי היו מגעים כאלה, או כי לפרדמן יש כוונה למכור את מניותיו ב"עלית".

א.ש.

כמה משתכר המנכ"ל

כמה באמת משתכר מנכ"ל חברת "משאבות סלע", שיצאה בימים אלה בהנפקה בבורסה?

בתשקיף שפירסמה החברה, בסעיף "שכר וטובות הנאה", נאמר כי "עד ליום 16 במאי הועסק מנכ"ל החברה על־ידי "אורדון" (החברה האם של "משאבות סלע") והוא הושאל על־ידה למנפיקה", כאשר כל התשלומים וההוצאות בגינו שולמו על־ידי המנפיקה ל"אורדון".

בתקופה שבין 1.1.85 — 30.6.87 שילמה המנפיקה ל"אורדון" בגין שירותי המנכ"ל את הסכומים הבאים, (מותאמים לשקלים של יוני 1987): 1985 — 92,504 ש"ח; 1986 — 92,712 ש"ח; 1.1.87 — 30.6.87 — 45,000 ש"ח.

פירוש הדבר, כי שכרו של המנכ"ל באותן שנים נע בין 7,500 ש"ח ל־7,726 ש"ח לחודש. אלא שבאותו תשקיף יש למנכ"ל, אברהם פסטרנק, גם שכר אחר: בפרק הון בהנפקת מניות לעובדים נאמר, כי "מספר המניות שכל עובד רשאי לרכוש נקבע בהתאם למשכורת חודש אוגוסט 1987, כך שהעובד רשאי לרכוש מניות שתמורתן שווה לגבי המנכ"ל לשלוש משכורות, כאמור".

מספר המניות המוצעות למנכ"ל הן 8400 מניות בנות 1 שקל, במחיר של 133% למניה. כלומר המנכ"ל רשאי לרכוש מניות ב־11,172 ש"ח סכום השווה לשלוש משכורות חודשיות, לפיכך, שכרו על־פי חישוב זה הוא 3,724 ש"ח בלבד...

א.ש.

משלחת עסקים לביקור ביפאן

נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, ייפגש עם שרי התעשייה, החקלאות והמדע בממשלת יפאן, בשבוע האחרון של חודש אוקטובר. לאוטמן יעמוד בראש משלחת תעשיינים ואנשי עסקים בכירים היוצאת לביקור רשמי, ראשון בסוגו ביפאן. הביקור, שיימשך כשבוע ימים, נערך על־פי הזמנה רשמית של ממשלת יפאן. המשלחת תתארח גם אצל התאחדות התעשיינים היפאנית.

בשנת 1986 הגיע היצוא הישראלי ליפאן ל־323 מיליון דולר (כולל 90 מיליון דולר יצוא תעשייתי), ובמחצית הראשונה של 1987 הסתכם היצוא ב־218 מיליון דולר.

היצוא התעשייתי ליפאן כולל: מוצרי כימיה, מזון מעובד, ובעיקר יהלומים.

במשלחת 16 איש, והיא כוללת את המנכ"לים של: טבע — אלי הורביץ, חיפה כימיקלים — צבי ולדמן, מפעלי ים המלח — אריה שחר, דנקנר והשקעות — שמואל דנקנר, בנק לאומי — ד"ר מאיר חת, בנק הפועלים — פרופ' איתן ברגלס, אלסינט — בני פלד, החברה לישראל — צבי צור, קיסריה גלנויט — יצחק שפירא, שטראוס — מיכאל שטראוס, יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית — מרדכי הוד, נציג איגוד התעשייה הקיבוצית — יהודה שי, מנכ"ל התאחדות התעשיינים — ארנון סיברג, פלסאון — אלי זמיר ומנהל המחלקה לסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים — משה נחום.

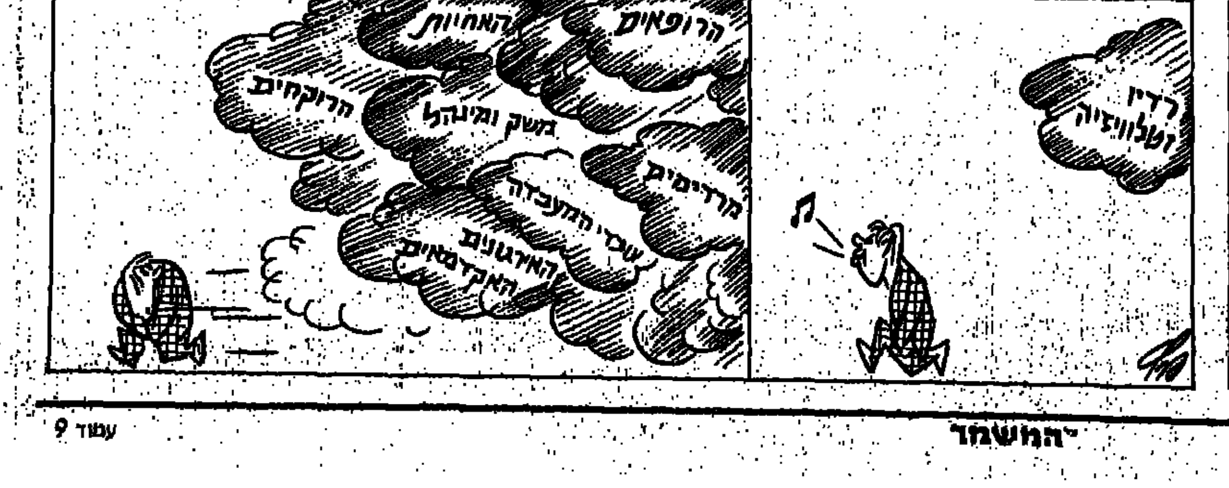

גלגלי הבורסה

בנק ישראל התערב במסחר

בניגוד לציפיות, לא הביא אתמול מדד ספטמבר לירידות בצמודות למדד ב־100%, תודות לקניות של בנק ישראל.

גם במסחר במניות ההסדר התערב בנק ישראל ומנע ירידות חלולות, שהיו צפויות בעקבות ירידת הדולר בעולם וירידות השערים החלולות בבורסת ניו־יורק בשלושת ימי המסחר האחרונים של השבוע שעבר. כתוצאה מן הגרעון הגדול במאזן המסחרי של ארה"ב, שעלה בחודש ספטמבר ל־15 מיליארד דולר — במיליארד דולר יותר מכפי שציפו בבורסת ניו־יורק.

ההיצע במניות ההסדר הגיע אתמול ל־8.1 מיליון ש"ח, בעוד הביקוש הסתכם ב־637,1 אלף ש"ח בלבד. ירדו 11 שערים, לעומת 4 שעלו ו־3 שנשארו בלי שינוי. לעומתן היה עודף ביקוש למניות החופשיות. ההיצעים בהן הסתכמו בכ־3.2 מיליון ש"ח והביקושים בכ־3.6 מיליון ש"ח. עלו 149 שערים, לעומת 138 שירדו ו־113 שנשארו בלא שינוי.

ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־0.12%, בעוד שמניות ההסדר ירדו ב־0.45% בממוצע.

הציבור השקיע אתמול בקרנות הנאמנות כ־12 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.22%, בעוד הצמודות לדולר מסוג "רמון" ירדו ב־0.35% בממוצע.

במסחר במניות בשערים משתנים לפני הצהריים עלו 20 שערים, לעומת 1 שירד ו־4 שנשארו בלי שינוי. ירדה טבע ב־1.75%. העלייה הגדולה ביותר — ב־5% — היתה בהכשרת הישוב, גם המחזור הגדול ביותר — 265 אלף ש"ח היה בהכשרת הישוב. מדד המניות עלה מ־156.46 ל־157.62 בסיבוב הראשון, ירד ל־157.51 בסיבוב השני ול־157.14 בסיבוב השלישי. במסחר אחרי הצהריים עלה מדד המניות ל־157.27.

במניות ההסדר נעו עליות השערים בין 0.1% (כללי) ל־0.8% (אי די בי אי), לעומתן נעו הירידות בין 0.4% (הפועלים ע"ש) ל־1.0% (דיסקונט ב' ואגוד רג'). תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.55% (המזרחי ע"ש) ל־12.08% (הפועלים ע"ש), הפועלים למוכ"ז — 11.73%, בל"ל — 12.06%, דיסקונט א' — 11.89%. המחזור במניות ההסדר עלה ל־8.6 מיליון ש"ח.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות (ב־%): כללי מ"ד 1 (2.0) פי בי. (0.7).

במניות החופשיות בלטו העליות ב־10%: מר לו, שלמה אנגל, ח.מ.ן, סנ־זהר. לעומתן בלטו הירידות: פריקלס אופ' (12.4), גחלת אופ' 1 (11.2), ב־10% ירדה לורדיה 1, פולק 1, גולדפרוסט 5, רוגובין 1, סברינה גבור, קדמני 1, ציקלון 1. המחזור במניות החופשיות הסתכם ב־9.3 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב השפיע מדד ספטמבר בעיקר על סוג "ברירה כפולה", שהשערים בו ירדו עד 3%. בצמודות ב־80% למדד בלטו הירידות עד 1%. בצמודות ב־100% למדד היו תנודות עד 1%. בצמודות לדולר נרשמו ירידות שערים עד 2%. המחזור בשוק אג"ח עלה ל־13.8 מיליון ש"ח, מזה 7.7 מיליון ש"ח בסוג "גליל 4.25%" ו־3.2 מיליון ש"ח בסוג "שגיא". המחזור בשוק אג"ח עלה על זה שבמניות החופשיות.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 13%־15% ל־14.95%, תוך מחזור קטן של 1.1 מיליון ש"ח.

"אלביט מחשבים" דיווחה על רווח נקי של כ־3.5 מיליון דולר בחודשים אפריל־יוני 1987, לעומת רווח נקי של כ־3.3 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

"איילון חברה לביטוח" דיווחה על רווח נקי של 89 אלף ש"ח במחצית הראשונה של 1987, לעומת כ־81 אלף ש"ח בכל שנת 1986.

"גולד פרוסט" דיווח על הפסד של כ־3.8 מיליון ש"ח בששת החודשים שנסתיימו ב־30.6.87, לעומת רווח נקי של כ־932 אלף ש"ח בשנת 1986 כולה.

"חברה ישראלית לקירור והספקה" חתמה על הסכם להמשך ייצור ושיווק משקאות קלים של שוופס.

אלחנן הורוביץ

עם אחד, לב אחד, חשבון אחד

הציבור נוטה לרכז כיום את פעילותו הפיננסית הפרטית בבנק אחד, בעוד שבעבר נטו רבים לפתוח חשבונות במספר בנקים — זהו אחד הממצאים מסקר לקוחות שנערך באחרונה על־ידי בנק לאומי.

נתוני הסקר מגלים, כי בשנים 1983 עבד כמעט כל אדם עם שני בנקים, ואילו כיום רק לרבע מכלל הציבור הישראלי יש חשבונות ביותר מבנק אחד.

עורכי הסקר סבורים, כי הסיבה לכך נעוצה בתגמולים ובהטבות שהבנקים נותנים ללקוחות, והגורמים מרמת הפעילות של הלקוח והיקף השקעותיו באותו בנק.

עוד מגלה הסקר, כי בחמש השנים האחרונות פתח כל לקוח פרטי שלישי חשבון בבנק שאיתו לא עבד בעבר. תופעה זו מאפיינת בעיקר לקוחות צעירים, אך גם בקרב בני ה־60+ פתח כל לקוח עשירי חשבון בבנק אחר.

ממצא נוסף מלמד, כי שליש מלקוחות הבנקים מנהלים חשבון בסניף בנק שאינו קרוב למקום מגוריהם או עבודתם. תופעה זו מוסברת בכך שהסיבות לעבודה עם סניף בנק מסויים אינן בהכרח נוחיות וקירבה גיאוגרפית, אלא קשרים אישיים עם עובדי הסניף, מחד, ושמירה מאידך.

הנשים בישראל נעשות מעורבות יותר בנושאי בנקאות, הן יודעות ומעורבות כמו הגברים, אבל הגברים הם עדיין המחליטים העיקריים בנושאי בנקאות, הלוואות והשקעות. בבדיקה שערך בנק לאומי מסתבר, כי ב־74% ממשקי הבית מחליטים הגברים לענייני כספים ובנקים, ב־17% האשה וב־18% שניהם במידה שווה.

כל הממצאים מבוססים על מדגמים מייצגים בהיקף ארצי ביישובים עירוניים וכפריים, גילאי 18+.

א.ש.

ארבעה משחקים מרתקים במחזור השלישי בכדורסל

נציגות ישראל בגביעי־אירופה הזיעו אמש במשחקי הליגה

הגליל־העליון סחט נצחון באולמו על הפועל ירושלים 95:99 ★ אליצור נתניה התקשתה להכניע את ויליאמס ורמלה 77:85 ★ חולון ניצחה ב„פיניש" את הפועל חיפה 71:82 ★ ברד־סלים ברוממה: מכבי חיפה – מכבי רמת־גן 100:111

● טבלה לאומית

1. הפועל חולון	3	3	—	215־259	6
2. הגליל־העליון	3	3	—	230־260	6
3. אליצור נתניה	3	2	1	246־258	5
4. הפועל ת"א	2	2	—	145־174	4
5. מכבי ת"א	2	2	—	166־183	4
6. אליצור רמלה	3	1	2	254־234	4
7. מכבי חיפה	3	1	2	287־280	4
8. הפועל ירושלים	3	1	2	280־286	4
9. בית"ר ת"א	2	1	1	175־167	3
10. הפועל חיפה	3	—	3	228־202	3
11. מכבי רמת־גן	3	—	3	314־259	3
12. מכבי נתניה	2	—	2	178־156	2

אלימלך – סוד הנצחון של חולון

הפועל חולון – הפו. חיפה 71:82 (34:42)

בחולון ישראל אלימלך הוא המלך. אתמול הוכיח את יכולתו הטובה לסחוף את הקבוצה בדקות הקשות שלה. אם אפשר לומר כי מישהו משחקני חולון אחראי ישיר לנצחון על הפועל חיפה (71:82), הרי שזה אלימלך.

אלימלך נכנס בדקה ה־31, כאשר קבוצתו איבדה יתרון של 13 נקודות — 42:55. מחליפו, שמואל זיסמן, לא יכול היה להמשיך במתקפה ואז חזר אלימלך והפעיל היטב מעמדת הרכז את חבריו דאוסן, אורנג', בורמור וטרי.

לכך לאלימלך בלט בדקות הסיום ג'ו דאוסן. על־אף ארבע העבירות האישיות שספג ידע לנצל את ידו הטובה וסיים עם 24 נקודות אישיות.

בהפועל הסיפור אחר. הקבוצה, הסובלת מחוסר שחקני־ספסל ברמה, נאלצה לשתף רק שישה שחקנים, ביניהם את רוברט יוברטס, ששיחק כמעט לאורך כל המשחק ולא קלע אף סל. הנקודות התחלקו בין ארבעה שחקנים בלבד. יוסטון וקסקי היו הבולטים בקבוצתם.

הפועל פתחה ביתרון כאשר הוליכה עד הדקה ה־11, רק אז רכשו החולונים יתרון ראשון — 17:18, שלא נשמט עד לסיום. חולון, שהיתה מויזה ובלתי מדוייקת בדקות הפתיחה ולא מצאה הפתרון לזריקות 3 הנקודות של שם־טוב וכן לרורון קסקי ולרונלד יוסטון, החלה להגיב בזריקות של בורמור ואלימלך.

אחרי שהוליכה בביסמה במחצית השניה — 40:48 ו־42:55 הצליחה הפועל חיפה לצמק ל־57:57, 59:59, אבל אז נעצרה הפועל חיפה וחולון לחצה על הדוושה — 61:62 (33), 61:68 (36) ובסיום — 71:82.

שפטו וירובניק ושגב, לעיני 700 צופים, בחולון.

● קלעו להפועל חולון: בורמור 26; דאוסן 24; אלימלך 12; אורנג' 9; טרי 5; זיסמן 4 ומאור 2.

● קלעו להפועל חיפה: יוסטון 27; קסקי 21; וולס 12 ושם־טוב 11.

אורי שטינבך

המזל של נתניה: ויליאמס התעייף

אליצור נתניה – אליצור נוה־דוד רמלה 77:85 (44:39)

ארל ויליאמס כמעט שחולל אמש הפתעה בנתניה כשקלע 23 נקודות וקלט 18 כדורים חוזרים, אך נאלץ להיכנע בדקות הסיום לעייפות ולהתעוררות של הנתנייתים לוקהט ומלוביק, שהוליכו את אליצור נתניה לנצחון על אליצור נוה־דוד רמלה — 77:85, לאחר 39:44 לרמלה במחצית.

המשחק היה צמוד ומותח בכל שלביו. אליצור רמלה פתחה בסערה וכבר לאחר 60 שניות הוליכו ויליאמס וחבריו — 0:4 ובהמשך 9:13, תוך ניצול מירבי של חולשה כללית באליצור נתניה, שסבלה משחקנים חולים ופצועים. נכרסון ששבר את זרת־ידו, שיחק, שהוא חבוש: אור גורן שיחק חולה והווה ויטמן נאלץ לעזוב את המשחק בדקה ה־10 לאחר שנתפס שריר. מאמנו, צבי שרף, העדיף לשמור ליום חמישי, במשחק נגד אוסטנד, בגומלין בגביע־קוראץ'.

היתרון עבר מקבוצה לקבוצה. יתרון־השיא של אליצור רמלה היה

ארל ויליאמס
עוד כוחו במותניו

בדקה ה־22 — 41:51. לוקהט התעורר, ובנ־8 נקודות רצופות גרם למהפך. רמלה לא נואשה ועוד הוליכה בדקה ה־28 — 55:60. מלוביק החל לצלוף והפך את הקערה־על־פיה — 68:70 לאליצור נתניה שש דקות לסיום. מכאן ועד לסיום דאגו מלוביק ולוקהט לשמור על היתרון, ואף להגדילו.

לפיל לוקהט היה משחק זה הטוב בישראל. הוא לא החטיא כמעט (סה"כ 30 נקודות), והגדיל לעשות במשחק ההגנה — 18 ריבאונדים. דקות טובות ברמלה, נוסף לארל ויליאמס, היו למורסט מקנוי, שהתגבר על שמירתו של נכרסון והיה עזר לויליאמס.

דיני ברכה, עם 12 נקודות ומשחק מבוקר, בלט בשורות אליצור נתניה. שפטו ברוך ולינגר ונמרוד בריין, לעיני 800 צופים, באולם ישורון בנתניה.

● קלעו לאליצור נתניה: לוקהט 30; גורן 14; ברכה 12; מלוביק 11; נכרסון 10; ויטמן 4 ופיר 4.

● קלעו לאליצור רמלה: מקנוי 27; ויליאמס 23; חזוז 10; גנדלמן 9; וובסטר 4; משה ניסים 2 ופולק 2.

דוד בכר

ביניון הותיר הנצחון בכרמל

מכבי חיפה – מכבי רמת־גן 100:111 (53:57)

דקות של חשש עברו אמש על כדורסלני מכבי חיפה ואוהדיהם בטרם יכלו לנשום לרווחה עם שריקת הסיום. נצחון הליגה הראשון של החיפנים בעונה זו על מכבי רמת־גן (100:111) הושג בדרך הקשה והובטח רק בדקת הסיום. ההפרש הגבוה יש בו כדי להטעות.

מכבי חיפה עדיין איננה בכושר, ובעיקר לוקה משחק הצוות שלה. למזלה יש לה את אחד הזרים הטובים בליגה, ג'ו ביניון, שהיה הגורם הישיר לנצחון עם 34 נקודות ו־19 ריבאונדים. דורון שפע, ובעיקר ארי רוזנברג עם חמישה סלי 3 נקודות, תרמו גם הם לנצחון, לעומת חולשה של השחור השני, ג'ון סלאורס.

מכבי רמת־גן הפתיעה לטובה. שני שחקניה־העור שלה, הארולד קילינג וסטן מאיו, היו יעילים, אולם את ההפתעה הנעימה היוו ניר רכליס וליאור ארדיטי שקלע 14 נקודות במחצית הראשונה. גם עמי נאווי הותיר רושם טוב.

הפתיחה היתה שייכת לרמת־גן — 0:2, 7:12 ו־11:18. ביניון קבע יתרון חיפני ראשון — 22:23 שעלה עד להפסקה ל־34:38, 40:48 ו־53:57.

במחצית השנייה כבר ברחה מכבי חיפה ל־57:67. שחקני מכבי רמת־גן לא ויתרו ורכשו יתרון נוסף — 73:74, מסל של קילינג בדקה ה־27 — 77:78 ו־78:80. מכבי חיפה, במאמץ עליון, רכשה יתרון — 81:85, 83:88, 87:94, 92:101 ו־100:111 בסיום.

שפטו, גרוע, ערן עמית ואסא קמינר, לעיני 1800 צופים, ברוממה.

● קלעו למכבי חיפה: ביניון 34; שפע 21; רוזנברג 19; גורדון 13; סלאוארס 11; שטיינהאואר 7 וברנע 6.

● קלעו למכבי ר"ג: קילינג 26; מאיו 18; ארדיטי 16; רכליס 16; בינו 12; נאווי 10 ושוורצמן 2.

יוסף גלזר

קאזרטה ניצחה והתבססה בפיסגה

אלופת אירופה בכדורסל, טרסר מילאנו, ניצחה אמש במחזור החמישי בליגה האיטלקית בכדורסל ע"י אלברטו ליבורנו — 112:96 (54:42).

תוצאות נוספות: קאנטו — בנקו רומא 78:100; פוארו — פירנצה 73:90; ונציה — בנטון טרויזו 89:91; קאזרטה (תשחק מחרתיים עם הפועל חיפה) — ברשייה 118:128; ואריזה — טורינו 85:102; בולוניה — דויד 74:86; נאפולי — אניקס ליבורנו 77:78.

קאזרטה מובילה בראש עם 10 נקודות, לפני בנקו רומא — 8; בולוניה — 8 ואריזה — 8.

נצחון לוילרבאן בליגה הצרפתית

קבוצת הכדורסל של וילרבאן, שתארח מחרתיים את מכבי חיפה בגביע־קוראץ', ניצחה אור לאתמול בליגה הצרפתית את אנטיב — 75:85.

טוריס בל קלע 23 נקודות לוילרבאן.

גבת התעוררה – ניצחה את המוליכה ממוצקין 77:91

● ארצית

ג'קי דויד (28 נקודות) ואילן הוקה (28) העירו אמש את קבוצתם, הפועל איתן גבת, לנצחון חשוב במאבק הצמרת של המחוז הצפוני בליגה הארצית, על מכבי קרית־מוצקין — 77:91. מתאו אמישה קלע 22 נקודות למוצקין.

יתר התוצאות במחוז הצפון: הפועל נהריה — הפועל עין־דור/תבור 85:92; הפועל בקעת בית־שאן — מכבי כרמיאל 74:84; הפועל גן־שמואל — מכבי טבריה 51:73; הפועל קרית־שמונה — מכבי בת־גלים 62:78; הפועל כנרת / עמק־הירדן — אליצור קרית־אתא 64:81.

במחוז הדרום גברה הפועל גבעתיים על מכבי דרום ת"א 100:116, לאחר הארכה. בתום הזמן החוקי היתה התוצאה 88:88.

יתר התוצאות בדרום: מכבי ראשל"צ — הפועל באר־שבע 62:86; אליצור קרית־אונו — א.ס. רמת־השרון 65:86; מכבי פ"ת — אליצור פ"ת 66:87; מ.מ. גבעת־שמואל — הפועל קרית־גת 59:66; הפועל גען — הפועל ר"ג 73:81.

הערב: מכבי ת"א – מכבי נתניה

המשחק השישי במחזור ה־3 בליגה הלאומית בכדורסל ייערך הערב ב־8 בהיכל־הספורט ביד־אליהו כשמכבי תל־אביב תארח את מכבי נתניה.

אין להניח שמכבי נתניה, שטרם ניצחה העונה בלאומית, תוכל לאיים על האלופה, לה יהיה זה מבחן טוב לפני יציאתה לפורטוגל לגומלין בגביע־אירופה לאלופות נגד בנפיקה ליסבון.

היועץ המשפטי יחליט במשחק המופסק בערד

עו"ד צבי יפה, היועץ המשפטי של איגוד הכדורסל, יחליט היום על הצעדים שינקטו, ואם בכלל, נגד קבוצת בית"ר ת"א, שמשחקה נגד הפועל ת"א הופסק במוצאי־שבת בדקה ה־23 בגלל תקלה בנורות החשמל, באולם אלון בערד.

חזן כמעט שניצח בגליל

הגליל־העליון – הפועל ירושלים 95:99 (46:56)

אריז חזן, עד לפני עונה כדורסלן הפועל הגליל־העליון, קיבל אתמול ברכות וגביעים מראשי קבוצתו בעבר. חזן היה ממצטייני הפועל ירושלים, וכמעט שגרם להפסדה של קבוצת הגליל באולמה. שחקני הגליל ידעו לנצל בסיום איבודי כדור של שחקני הבירה ולמחוץ נצחון — 95:99 (46:56).

אוהדי הגליל־העליון היו זקוקים אמש בכפר־גלעדי ל„לב חזק". במחצית הראשונה שיחקו חניכיו של המאמן מוליק צורין כהלכה. ברד

אריז חזן
בנים גידלתי ורוממתי...

ליף, במיפגן קליעה נדירה, צלף 28 נקודות (מ־37 נקודותיו) לסל הפועל ירושלים. קבוצתו הוליכה בביטחה — 27:40 ו־32:51. בדקה ה־17 הוחלף ויין פרימן ביאיר בן־עטר. שחקני הפועל ירושלים כאילו ציפו לרגע זה. חזן, בנט, בראון, האריסון וקנו הסתערו וצימקו את הפער בהדרגה. במחצית היה ההפרש בן 10 נקודות — 46:56.

בהמשך ירד הפער עד לשתי נקודות — 75:77, 86:88, ו־93:95 כשנותרו 48 שניות לסיום. ריח־של־הפתעה ריחף באולם הדחוס אולם הירושלמי גל קנו איבד שני כדורים, שהפכו לסלים מהירים ובסיום — 95:99.

שחקני הפועל ירושלים ראויים לשבחים על כושר ההתאוששות שלהם במחצית השנייה. גיבורי המפנה, בנוסף לארז חזן, היו ריקי בראון (9 כדורים חוזרים) והאריסון (10). בנט צלף ברייקנות — 21 נקודות, וקנו, למעט דקות הסיום, ידע להתגבר על מציעתו ולנווט היטב את משחק חבריו.

בשורות הגליל ראוי לציון, בנוסף לברד ליף, הצעיר אבי מורחי, שקלע 13 נקודות וקלט 5 כדורים חוזרים.

שפטו דוד דגן ודן בורנשטייה, לעיני 1400 צופים, בכפר־גלעדי.

● קלעו להגליל־העליון: ליף 37; פרימן 19; הנפלר 17; מורחי 13 ומרטין 13.

● קלעו להפועל ירושלים: חזן 26; בנט 21; בראון 18; האריסון 17; קנו 8 ומילר 5.

אביטו שפירא

מחזור שלישי בליגה לנשים

משחקי המחזור ה־3 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל ייערכו הערב ב־8: מכבי ת"א — מכבי קרית־מוצקין; אליצור ת"א — הפועל ירושלים; הפועל גלבוע — אליצור פ"ת; אליצור קרית־אונו — בני־יהודה ת"א; אליצור ראשל"צ — הפועל ת"א.

ברייאלובסקי לא הוזמן למשחק הסגל נגד בית"ר ת"א

● כדורגל

מאת יוסף חכם

מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, מיליינקו מיחיץ', החזיר אתמול לסגל הנבחרת הלאומית למשחק האימון השבועי את כדורגלן הפועל כפר־סבא, אלי יאני, במקומו של החיפני דניאל ברייאלובסקי הפצוע.

לקראת משחק הסגל מחר מול בית"ר תל־אביב באיצטדיון רמת־גן שיחרר מיחיץ' גם את אלי דריקס הפצוע ואת שוער מכבי פ"ת, עופר פביאן.

16 השחקנים שזומנו למחר הם: ● שוערים: בוני גינצבורג ואריה אלטר. ● שחקני־הגנה: ניר קלינגר, ליאור רוזנטל, יהודה עמר, אבי כהן (בית"ר ירושלים), אפרים דוידי ומנשה שמעונוב. ● שחקני־קישור: אלי כהן, אורי מלמיליאן, אלון נתן ואבינועם עובדיה. ● שחקני־התקפה: משה איזנברג, שלום תקוה, יגאל מנחם ואלי יאני.

כפר־סבאי שבר־שיא הטוטו וזכה במיליון ו־170 אלף

תושב כפר־סבא, שניחש את כל 14 תוצאות משחקי הטוטו בשבת, יקבל מיליון ו־170 אלף שקל – הפרס הגבוה ביותר בתולדות הטוטו לזוכה יחיד.

המיליונר החדש הוא אלקטרונאי־מחשבים בן 30 ששלח טופס רב־טורי בן 160 טורים בהשקעה של 72 ש"ח. הוא משתתף קבוע והודה שנעזר לעתים במחשב למילוי הטפסים.

„השיא הקודם" היה של עבד ג'אנם מנצרת שבחודש אפריל השנה זכה יחידי במיליון שקל אחרי ששלח טופס רגיל ב־4 שקל.

40 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 6,757 שקל; 711 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 380 שקל; 6,646 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 40.50 שקל ו־40.534 מנחשי 10 תוצאות נכונות יקבלו 6.50 שקל.

הפועל ת"א מקווה לנצח הערב את ברטיסלבה בקוראץ'

מאת יצחק ויסהוף

הקבוצה הצ'כית, סלובנט ברטיסלבה, שהגיעה אמש לישראל קיימה אתמול בשעות הבוקר ושלשום בערב שני משחקי־ליגה, בהם ניצחה. הקבוצה הצ'כית תתמודד הערב ב־8.30 נגד הפועל ת"א, במשחק הראשון בסיבוב השני בגביע־קוראץ'.

בשורות הקבוצה הצ'כית שני שחקני נבחרת — יורי זופה (1.92), שהוא גם הקפטן ואוטו מטיצקי (2.05). כדורסלן נוסף השייך לסגל הרחב של צ'כוסלובקיה הוא ריצ'ארד פטרושקה (2.07).

מאמן הקבוצה האורחת, יאן מסארוש, סיפר אמש כי קבוצתו נמצאת כיום במקום השלישי בטבלת הליגה לאחר 7 מחזורים.

המאמן הצ'כי סיפר כי ביקר בישראל לפני 22 שנה עם סלובן ברטיסלבה. „אז הייתי שחקן, ואני זוכר כי שיחקנו נגד הפועל ת"א והפסדנו ב־20 הפרש. אני מקווה כי הערב יהיה סיפור אחר. איני מכיר את הפועל ת"א. ראיתי רק את מרסר ולאסוף בנבחרת הישראלית. זה מספיק לי לקבוע שהפועל היא קבוצה חזקה".

הקבוצה הצ'כית תערוך הבוקר אימון באולם הפועל ת"א.

מאמן הפועל ת"א, משה וינקרנץ, אמר כי אינו מכיר את הקבוצה הצ'כית. „זהו משחק חשוב וצריך לנצל את הביתיות שלנו. אנו חייבים לגלות רמה סבירה ואז הכל יהיה כסדר" — סבור וינקרנץ. הקפטן עמוס פרישמן הוסיף: „צריך לשמור חזק, וזהו".

ישפטו: מיחיי אלדו (רומניה) ודניאל כס (צרפת). המשקיף: אפרים אטלס.

נופ"ים מתחה את האלופה, מכבי ראשל"צ 17:16

● כדוריד

מאת יוסף חכם

במשחקי המחזור השני בליגה הלאומית בכדוריד, שנערכו אמש, לא היו הפתעות. האלופה, קבוצת מכבי ראשל"צ, גברה בקושי רב באולמה על הפועל נופ"ים — 16:17.

כוכב המחזור היה כדורידן הפועל רמת־גן, אמיר גרא, שהבקיע 10 שערים במשחק הנצחון של קבוצתו על מכבי הארזים ר"ג — 21:26.

טבלת הכדוריד
(אחרי המחזור השני)

1. הפועל רמת־גן	37־53	4
2. מכבי ראשל"צ	30־38	4
3. הפ. ראשל"צ *	15־25	2
4. הפועל פ"ת	31־37	2
5. מכבי נתניה	14־17	2
6. הפועל נופ"ים	33־35	2
7. מכבי רחובות	38־34	2
8. הפועל רחובות	43־34	2
9. מכבי קרית־שרת	44־36	1
10. מכבי פ"ת	49־38	1
11. אליצור הרצליה	38־34	0
12. הארזים ר"ג	49־35	0

* משחק חסר.

● מכבי פתח־תקוה — מכבי קרית־שרת/חולון 22:23 (11:11). אולם המתנ"ס ביהוד. 300 צופים. שפטו: חכים ורוזנברג. שערים למכבי פ"ת: מגדל 8; קבילו 6; מלקין 5 ובכר 3. לקרית־שרת: דיין 6; פישר 5; מסלטון 4; וזהבה 3; יונג 2; שמאי 1 וקושוילי 1.

שחקני מכבי פ"ת הוליכו שתי דקות לסיום 19:22. את שער השוויון הבקיע החולוני אביב וזהבה. (שמעון קרוזו)

● הפועל ראשל"צ — הפועל רחובות 15:25 (8:10). היכל־הספורט ברחובות. 100 צופים. שפטו: גורודין ויעקובוביץ. שערים להפועל ראשל"צ: [illegible] נחמוני 4; אקרמן 4; קושניר 3; אלון לוי 2; דיין 2; רפאלי 1; שלום כהן 1 ודגן 1. להפועל רחובות: [illegible] משיח 3; זבולון 2; גמליאל 2; יוסף כהן 1 וטיקוצ'ינסקי 1. (תמיר חפר)

● מכבי רחובות — אליצור הרצליה 18:19 (8:8). אולם היא"א במכון־וינגייט. 100 צופים. שפטו: צרוק ושרה. שערים למכבי רחובות: בלדר 4; [illegible] רוזנשטיין 4; שמחי 3; [illegible] גולדשר 1; וניקור 1. לאליצור הרצליה: הרטמן 4 [illegible] כץ־גיל 2; תג'ג' 2; פלס 2 ופינגזילבר 1. (אבירם אשתר)

● מכבי ראשל"צ — הפועל נופ"ים 16:17 (8:9). אולם מכבי ראשל"צ. 150 צופים. שפטו: גרוסמן ורפי לוי. שערים למכבי ראשל"צ: אוסלנדר 4; עמר 3; דרוקר 3; צרפתי 2; כנען 2 ואילדרים 2. להפועל נופ"ים: דיפרס 6; פריקמן 5; אלמוסנינו 4 והלגמן 1.

● מכבי נתניה — הפועל פתח־תקוה 14:17 (7:10). אולם ביה"ס בן־גוריון בנתניה. 100 צופים. שפטו: [illegible] פטרוביץ 5 והרבה 5. [illegible]

● הפועל רמת־גן — מכבי הארזים ר"ג 21:26 (11:18). אולם האוניברסיטה בתל־אביב. 150 צופים. שפטו: [illegible] שערים להפועל ר"ג: גרא 10; [illegible] (יוסף חכם)

19.10.8

משחקים מכריעים השבוע בגביע־אירופה

רוצים כמה שיותר קבוצות!

מאת ישראל פז

ארבע קבוצות ישראליות — מכבי ת"א, הפועל הגליל־העליון, אליצור נתניה ומכבי חיפה — נמצאות בעמדת־זינוק השבוע לבתי רבע־הגמר בגביעי־אירופה בכדורסל לאחר שניצחו במשחקים הראשונים. הפועל ת"א תקיים את שני משחקיה בקוראץ' הערב וביום רביעי בארץ. מי שכבר יכולות להיפרד מהמפעל האירופי הן קבוצת הגברים של הפועל חיפה בקוראץ', וקבוצת הנשים של הפועל גבעת־חיים ברונקטי, שהפסידו במשחקים הראשונים בישראל.

ראיתי את מכבי ת"א מנצחת בקלות, בהילוך ראשון, את בנפיקה ליסבון בגביע־האלופות (86:111). אילו היה המיפגש בין שני השערונים בכדורגל היה מצב הפורטוגלים טוב בהרבה... קבוצת הכדורסל של בנפיקה יכולה בקושי לשחק בליגה הלאומית שלנו. מכבי ת"א דהרה ללא בעיות — למרות שנחלשה לאחר ההפסקה — והבטיחה את מקומה בבית־הגמר. גם בליסבון תנצח מכבי ת"א ביום חמישי.

הפועל הגליל־העליון ניצבת בעמדה טובה נגד אולוויק שטוקהולם בגביע־אירופה למחזיקות־גביע, כאשר מנצחים בחוץ, כפי שעשתה קבוצת הגליל בשטוקהולם (93:95), אין כל סיבה שלא לעלות לשלב הבא. יש להניח שבכפר־גלעדי יחתמו כדורסלני הגליל אם על ה„היסטוריה הפרטית" שלהם — עליה ראשונה לבית רבע־הגמר. אם אכן זה יקרה יתקע הגליל יתד במפת הכדורסל האירופי.

האם יספיקו 14 נקודות־היתרון למכבי חיפה במשחקה מחרתיים בצרפת עם וילרבאן (89:103) בקוראץ' יתרון בהחלט לא משכנע. בליון, אולמה של וילרבאן, תצטרך מכבי חיפה להיות במיטבה, ובעיקר ללחום, כדי לשמור על הפער. קשה מאוד. תלוי גם בטקטיקה של הקבוצה החיפנית ואם שחקניה יצליחו למנוע מהצרפתים הכתבת הקצב.

אליצור נתניה תצא לאוסטנד למיפגש עם סאנאיר הבלגית בקוראץ' כשבאמתחתה 11 נקודות־יתרון בלבד (66:77). במשחקה הביתי לא שיכנעה אליצור נתניה אבל לקבוצה יש פוטנציאל טוב לא רק לשמור על היתרון אלא בכוחה גם לנצח ביום חמישי בגומלין בחוץ. נראה לי שהמפסד־הליגה להפועל ת"א החדיר בקבוצה הנתנייתית אי־שקט מסוים. עכשיו, יש לקוות, שאחרי נצחונה על אוסטנד, תחזור למיטבה.

הקבוצה הישראלית החמישית המבקשת לנוס לבית רבע־הגמר בקוראץ' היא הפועל ת"א, שתארח בשני משחקים באולמה, הערב וביום רביעי, את הקבוצה הצ'כית, אינטר ברטיסלבה. אין כל סיבה שהפועל ת"א לא תנצל את ההזדמנות שניתנה לה — שני משחקי־בית — ותעפיל מעלה בקוראץ'.

איש לא ציפה שהפועל חיפה, הקבוצה הישראלית הרביעית בקוראץ', תוכל לחלוף על פני מכשול גבוה כמו סניידרו קאזרטה האיטלקית. לדעתי, הקבוצה הטובה ביותר בין יריבות הקבוצות הישראליות כשבוע שעבר. והחיפנים גילו עמידה עיקשת לפני שנוצחו 103:91 ברוממה. בקאזרטה אין להם כל סיכוי מחרתיים. הם חייבים רק לחזור מתבוסה.

לקבוצת הנשים של הפועל גבעת־חיים מחכה אולי טיול ביוגוסלביה, אבל על כדורסל וסיכויים אין לדבר אחרי תבוסת ה־54 נקודות במשחק הראשון נגד שיבנקה בארץ (97:43) בגביע־רונקטי. לא ציפינו לנצחון של כדורסלניות גבעת־חיים אבל גם לא לתבוסה כזו.

פכים קטנים מתחרות גדולה

קונורס שכר מסוק וטייל ברחבי ישראל

מאת אריה גיטליס

ג'ימי קונורס, בן ה־35, הצעיר הנצחי של הטניס, היה ללא ספק מסמר תחרות הפרט־הגדול ברמת־השרון. חוש ההומור שהפגין ג'ימבו במשחקיו ידוע ומחנה כל פעם מחדש.

אילו בחר קונורס בקריירה של שחקן פנטומימה היה מצליח לא פחות מאשר בטניס. לעומת זאת ידוע קונורס לכעוס וברצינות. במשחק מול מיכאל וסטפאהל ממערב־גרמניה איים קונורס להפסיק את המשחק כאשר הבחין בחבריו של הגרמני המייעצים לו תוך כדי המשחק.

קונורס לא נכח במשחק־הגמר. הוא העדיף לסייר בארץ במסוק, אותו שכר יחד עם ידידו שהביאו לארץ, ג'ק גולדברג.

★★★ המשקיף הראשי של התחרות, היה אוראודו מנגה מבראזיל, שזו לו הטורניר השישי בו הוא משמש כמשקיף. מנגה הצעיר בעסק החל בתפקידו בחודש מאי השנה, וכבר הספיק לשמש כמשקיף באליפות הפתוחה של ארה"ב. הוא ציין את הסדר, הארגון, האווירה והיחס בטורניר ברמת־השרון. „יותר טורנירים ישפרו את רמתם ויעניקו לכם עוד נסיון" — הוסיף הברזילאי.

★★★ טורניר רמת־השרון אינו טורניר המספק פרסים אסטרונומיים. בדרך־כלל רוב המדורגים בו הם בין המקומות 100־250 בעולם. בדרך־כלל המדורגים הבכירים המגיעים לטורניר זוכים בו, אך כמי שנכח בכל התחרויות נוכחתי לדעת שהרמה בין הטניסאים שקולה. רק פציעות או חוסר נסיון בטורנירים מורידה אותם בדירוג. ★★★ משחק־הגמר ליחידים הוא חגיגה לכל חובבי הטניס. ד"ר איאן פרומן, מנהל המרכז, מנהל את החגיגה בחן ובטוב־טעם ולא שוכח אף אחד. כך זכה הקהל בישראל לראות את פרד פרי, אלוף וימבלדון בשנים 1934־36 ואלוף צרפת ב־1935; את דיק סאביט, אלוף וימבלדון בשנות ה־50, וכמובן את כל העוסקים במלאכה. בסיום הגמר פרסו גילברט ומנסדורף עוגה ענקית שהוענקה להם. ★★★ היהודי־אמריקני ברד גילברט, שהוגדר ע"י ד"ר איאן פרומן כאישיות מיוחדת וכאוהד מרכז הטניס, הבטיח לבוא גם בשנה הבאה. כשסופר לו על כך שעמוס סיפר על השיחות הרבות שהיו ביניהם ושעזרו לו להתאושש, אמר גילברט בחיוך: „אולי שותצו יותר מדי".

סמפסון חתם ביוסטון

מאת שלמה מלחי,
מיוחד ל„על המשמר"

לוס־אנג'לס. — קבוצת יוסטון רוקטס הגיעה אור לאתמול להסכם עם אחד מכוכביה, רלף סמפסון.

במשך הקייץ לא הסתדרו שני הצדדים ולפני שבועיים הגישה פורטלנד לסמפסון הצעה לחוזה לשש שנים בסכום של למעלה מ־2 מיליון דולאר לשנה. לפי חוקת הליגה יכולה יוסטון להשוות אותה הצעה ולהשאיר את סמפסון. בסוף השבוע הגיעו שני הצדדים להסדר וסמפסון נשאר.

אין זה הסכום הגבוה ביותר שיוסטון משלמת. כוכבה השני של יוסטון, אולאג'ואן, חתם אשתקד על חוזה ל־12 שנה תמורת 25 מיליון דולאר.

קבוצת בוסטון־סלטיקס תפתח את העונה ללא שלושה מכוכביה: ביל וולטון, שעבר הקייץ ניתוח, ייעדר כל העונה; קווין מקהייל עבר גם הוא ניתוח וייעדר כמה שבועות וסקוט וודמן הפצוע שיחק אשתקד רק בשישה משחקים ובוסטון החליטה למכרו לסיאטל, בגלל גילו הגבוה (34).

היוגוסלבים ישחקו פעמיים בארץ

מאת יוסף חכם

קבוצת הכדוריד היוגוסלבית מרוזסקו־קאינטו מזאגרב שתתמודד בשמינית־הגמר בגביע־אירופה למחזיקות־גביע הסכימה לקיים את שני משחקיה נגד הפועל ראשון־לציון בארץ — על־כך נודע אמש.

היוגוסלבים הודיעו אתמול על הסכמתם לשחק בישראל ב־5 ו־7 בנובמבר.

פנייה של יו"ר מחלקת הכדוריד בהפועל ראשל"צ, יצחק פרנקל, לערוך משחק נוסף נגד נבחרת ישראל, נדחתה ע"י היוגוסלבים בטענה של עומס משחקים בליגה והשתתפות נבחרתם בטורניר בגביע־הגביעים במערב־גרמניה, שייערך מייד עם שובם מישראל. בקבוצה היוגוסלבית שישה כדורידנים מנבחרת יוגוסלביה, אלופת העולם, ביניהם השוער אשיץ, הנחשב לטוב בשוערי תבל.

● ליגה אזורית

החלה ליגת העמקים בכדורגל

משחקי ליגת העמקים בכדורגל החלו בשבת.

תוצאות המחזור הראשון: גזית — הזורע 4:4; רמות־מנשה — חפציבה/בית־אלפא 2:3; בית־יוסף/ירדנה — אלונים 0:4; גבע — תל־יוסף 1:3; בני־נעורה — בני־ג'ין 2:2; גבעת־עוז — תענך (נדחה).

● אליאור ברנס, קשר הפועל ת"א, יסיר את הגבס מרגלו שנשברה רק בעוד חמישה שבועות. ברנס נפגע במשחקה של הפועל ת"א נגד מכבי פ"ת (0:2).

קוק לרמלה

מאת יצחק ויסהוף

גרג קוק, בעבר כדורסלנה הזר של מכבי חיפה, עומד להגיע ארצה כדי להצטרף לשורות העולה החדשה, אליצור נוה־דוד רמלה. קוק יחליף ברמלה את חרמן ובסטר. קוק שיחק בעונה שעברה בפינלנד.

צ'ילי – אוסטרליה 0:2

65 אלף צופים חזו בסנטיאגו בנצחון צ'ילי על אוסטרליה — 0:2, באליפות העולם השלישית לנוער בכדורגל. את שני השערים הבקיעו מיני בדקות 23 ו־69.

תוצאות נוספות: ברזיל — קנדה 0:1; מזרח־גרמניה — באחריין 0:2; מערב־גרמניה — ארה"ב 1:2.

הליגה לנשים נפתחה במאבק מרתוני

עין־החורש – איחוד עירון 2:3

● כדורעף

מאת אבנר מילמן

משחקי הליגה הלאומית לנשים בכדורעף נפתחו במוצאי־שבת בקרב מרתוני בעין־החורש. בו גברה הפועל עין־החורש על העולה החדשה, הפועל איחוד עירון — 2:3 (10:15, 15:13, 16:13, 15:12, 7:15).

במשחק שנמשך שעתיים וחצי הצטיינו בעין־החורש רוני בר ונאווה כנר, באיחוד עירון התעלתה מורן במגרש, שהיתה השחקנית הטובה במגרש. כן בלטה שרון טיפנר. שפטו [illegible] אלכס בוקור.

● האלופה, הפועל בת־ים, הכניעה באולמה את העולה החדשה השנייה, הפועל שער־הנגב — 0:3 (10:15, 4:15, 2:15). לפני המשחק כיבדו הכדורעפניות והצופים בדקת־דומיה את זכרה של איה לוי, כדורעפנית הפועל בת־ים, שנספתה בתאונת־דרכים בתורכיה.

● בקרב שקול גברה הפועל כפר־סבא על אליצור יבנה — 2:3, לאחר שהמארחות מיבנה כבר הוליכו 0:2.

● במשחק נוסף, בבאר־שבע, ניצחה אס"א באר־שבע את קרית־חיים — 1:3.

לנדל גמל לקאש

● טניס

הטניסאי הצ'כי איוואן לנדל גמל לאוסטרלי פאט קאש על הפסדו בגמר אליפות וימבלדון, כשניצח אותו בגמר אליפות אוסטרליה באולמות בסידני, בשלוש מערכות חלקות — 2:6, 2:6, 4:6.

היתה זו זכייתו ה־68 של לנדל בקריירה העשירה שלו. הוא נטל פרס כספי בסך של 55 אלף דולר.

קאש נראה עייף, לאחר שיום קודם־לכן השקיע מאמץ רב כדי לנצח בחצי־הגמר את בוריס בקר.

האוסטרלים הצעירים, דארן קאהיל ומארק קרצמן, זכו בתואר הזוגות, בהכניעם את בקר מגרמניה ורוברט סגוסו מארה"ב — 3:6, 2:6.

● קליעה

נצחונות לקלעי הפועל ת"א

קלעי הפועל ת"א זכו אתמול באליפות הפועל ברובה אויר, לאחר שצברו 1660 נקודות. הם הקדימו בנקודה אחת את רחובות.

באליפות האישית ניצח יצחק יונסי מאשקלון — 577 נקודות, לפני אמיר זוהר מרחובות — 573 נקודות.

באליפות הנשים זכתה איריס פישלר מרחובות — 367 נקודות. גילה זארה סיימה שנייה, באותה תוצאה.

באליפות הנער זכה עמי בן־צבי מקיבוץ נירים — 378 נקודות.

קלעי הפועל ת"א זכו גם בירי באקדח אויר, לאחר שצברו 1657 נקודות והקדימו את קיבוץ מעברות — 1644 נקודות.

באליפות היחידים ניצח יעקב טוסתיאל מת"א — 564 נקודות, לפני רוני מגרלמן מפ"ת — 555 נקודות.

באליפות הנשים זכתה בטי טכנאי מקיבוץ מעברות — 360 נקודות, לפני היה קירשנר מקרית־אונו — 359 נקודות.

באליפות הנער זכה אלן טילד מקיבוץ נירים — 359, לפני דוד כהן מפרדס־כץ — 350 נקודות ואבנר לוזון מנירים — 349 נקודות.

התחרויות היו בהרצליה.

● יעקב סלוק מהפועל חולון זכה אתמול באליפות הפועל באקדח צלליות, לאחר שצבר 573 נקודות מ־600 אפשריות. הוא הקדים את רוני מגרלמן מפ"ת — 563 נקודות.

גמר הכדורמים היום

משחק־הגמר בגביע־המדינה בכדורמים יחל היום ב־4.30 אחה"צ בבריכת מכון־וינגייט. במשחק יתמודדו קבוצות הפועל גבעת־חיים והפועל קרית־שבעון.

השתיים נפגשו במשחק ההכרעה של הליגה ובו ניצחה הפועל גבעת־חיים. משחק־הגמר בגביע נדחה בשבת בגלל הפסקת חשמל.

הקיצוני האיטלקי ג'יאנלוקה ואלי (11) „נתפס" ע"י השוויצי סטפן מריני במשחק במוקדמות אליפות אירופה בכדורגל שלשום בברן (0:0) (תצלום: איי.פי)

ארסנל – טוטנהאם 1:2 במשחק־השלמה באנגליה

ארסנל ניצחה שוב בוייט־הארט־ליין את בעלת המגרש, טוטנהאם — 1:2, במשחק־השלמה בליגה האנגלית בכדורגל.

בכך קטעה ארסנל 14 נצחונות רצופים של טוטנהאם במגרשה. מעניין לציין שארסנל היתה זו שניצחה אותה לפני־כן.

כל השערים הובקעו ב־15 הדקות הראשונות. הבלגי ניקו קלאסן מטוטנהאם פתח את מסכת השערים כבר בשנייה ה־41. ארסנל הגיבה בשני שערים על־ידי דייוויד רוקאסל בדקה ה־8 ומייקל תומאס כבש את שער־הנצחון. קלייב אלן החמיץ הזדמנות־פז להשוות בדקה ה־85.

הצמרת

1. ליברפול	9	6־28	25
2. קווינס־פארק	11	9־16	25
3. ארסנל	11	6־20	23
4. נוטינגהאם	11	9־19	23
5. מנצ. יונייטד	12	12־21	23
6. צ'לסי	12	17־22	22
7. טוטנהאם	12	10־16	20

● אוסטריה: לבעלת התואר הכפול באוסטריה, ראפיד וינה, יתרון של 8 נקודות בתום המחזור ה־16 בליגה, לאחר נצחון־חוץ 0:2 על שטורם גראץ. ג.א.ק. גראץ, במקום השני (21), סיימה בוינה בתיקו 1:1 עם ספורטקלוב.

● ליגות באירופה

נצחון עשירי רצוף לאיינדהובן בהולנד

האלופה ההולנדית, פיליפס איינדהובן, זקפה לזכותה נצחון עשירי רצוף בליגה כשהביסה את צוולה — 1:6, ולה 20 הנקודות המלאות.

אייאקס אמסטרדם, במקום השני, עם 15 נקודות מ־11 משחקים, גברה על וולנדאם — 1:2. השלישית בטבלה (15), פיינורד רוטרדאם, השיגה נצחון־חוץ על אוטרכט — 0:1.

קבוצת רודה הכניעה את אלקמאר — 0:3, ומדורגת שישית עם 12 נקודות, אחרי פורטונה סיטארד וצוולה.

רק אוחנה שיחק

אלי אוחנה שיחק בכל 90 הדקות בליגה הבלגית בכדורגל במשחק בו ניצחה קבוצתו, מכלן, במחזור ה־11, את בירסחוט — 0:2.

רוני רוזנטל ומשה סיני שוב לא שיחקו במשחקי קבוצותיהם במחזור השבוע. פ.צ. בריז' נוצחה בחוץ ע"י העולה החדשה, סנט־טרוידן — 2:1, וכורן נפרדה בתיקו אפס במשחק־חוץ עם סטנדרד ליאז'.

אנדרלכט בריסל, האלופה, עלתה לפיסגה עם 17 נקודות, למרות שסיימה בתיקו 0:0 עם סרקל בריז'. אנטוורפן, עם אותו מספר נקודות, שנייה לאחר תיקו 0:0 עם גנט. פ.צ. בריז', שלישית, עם 16 נקודות, ומכלן רביעית עם אותו מספר נקודות.

ריאל – אספניול 0:2

ריאל מדריד מוסיפה לקטול את יריבותיה כשהפעם היתה זו אספניול, עליה גברה בברצלונה — 0:2, וזקפה לזכותה נצחון שביעי רצוף עם מאזן של 28 שערים לזכות מול 5 לחובה.

את השערים לריאל כבשו היוגוסלבי מילאן יאנקוביץ', שהכניע מ־30 מטר את תומאס נקונו מקמרון, והמכסיקני סאנצ'ז (שערו השמיני העונה).

אתלטיקו בילבאו, במקום השני, ספגה את ההפסד הראשון העונה, כשהובסה בביתה 4:1 על־ידי שכנתה, ריאל סוסייאדאד.

הפסד למונקו ותיקו לבורדו

המוליכה בראש טבלת הליגה הצרפתית בכדורגל, קבוצת מונאקו, נחלה את ההפסד השלישי העונה על־ידי מאטרה־ראסינג פאריס — 1:0.

למרות ההפסד מוסיפה מונאקו להוליך עם 3 נקודות יתרון, כשלה 22 נקודות מ־15 משחקים, ומקדימה את נאנט, שניצחה את ניור 1:2.

האלופה בורדו סיימה בתיקו 1:1 בברסט.

מצרי – שופט ראשי בטורניר הכדורמים במכון־וינגייט

מאת יצחק ויסהוף

ד"ר עומר נאסר, שופט כדורמים בין־לאומי ממצרים, יהיה השופט הראשי באליפות הבין־לאומית לקבוצות שתחל ביום שישי במכון־וינגייט, בהשתתפות שבע קבוצות מצמרת הכדורמים באירופה.

כל הקבוצות שישתתפו באליפות משמשות כסגניות בארצותיהן, לבד מקבוצת בוסק היוגוסלבית, שתגיע לישראל כדי להגן על תוארה מהשנה שעברה בו זכתה ביוון.

מארגני התחרות חילקו את הקבוצות לשני בתים: בבית א' — קבוצות בוסק, הפועל גבעת־חיים וניס מצרפת. בבית ב' — סולרס שיבניק (יוגוסלביה), אתינאיקוס (יוון), ראלנטרו (איטליה) ומאנרסה (ספרד).

הטורניר יחל ביום שישי בשעה 3.30 במשחק בין סולרס ואתינאיקוס. טקס הפתיחה יהיה ב־4.30 ומיד לאחר־מכן תשחק גבעת־חיים נגד ניס. המשחקים יימשכו בשבת ומשחקי־הגמר ביום ראשון.

האחים טורטן – אלופים לאחר מלחמת־ערעורים עם עזרא

● שיט

אלופי ישראל בשיט, בדגם 470, נקבעו לאחר סידרה של ערעורים שנמשכה שעות מספר.

כאלופים בדגם זה נקבעו האחים דן ו[illegible] טורטן. בתום ארבעה מבין חמישה שיוטים נרשם תיקו בניקוד בין האחים טורטן לבין האחים אריר ואלדד עזרא. ההכרעה נפלה בשיוט החמישי כשהאחים טורטן סיימו במקום השני והקדימו את תאומי עזרא.

האחים עזרא הגישו ערעור על הקביעה, אולם הוא נדחה ע"י הוועדה המארגנת.

גם במהלך השיוטים האחרים הגישו שני צמדי־האחים ערעורים אלו כנגד אלו.

שמשון ברוקמן ואיתן פרי־לנדר לא השתתפו באליפות בטענה שהם צריכים לשמש כמאמנים לשייטים צעירים באגודותיהם, הפועל בת־ים והפועל שבי־ציון. אי השתתפותם עוררה רוגז רב באיגוד השיט.

שאר המנצחים: [illegible] — יואל סלע ואלדד אמירן; לייזר — גל קלרפלר; גלשנים — אמיר ערד; 350 — [illegible] שמש ואורון בן־שגחום; 420 — רן ובירר שנטל.

בעריכת עלינא תורי

מחול

הנשים המקוללות של ירון מרגולין

מאת גיורא מנור

דרך ארוכה עבר ירון מרגולין, הכוריאוגראף הירושלמי, מאז הופיע לראשונה לפני הציבור, לפני כשבע שנים. מגננו התנועתי היה אז מושפע לחלוטין — „תיאטרון" היתה בעיניו כמעט מילה מלוכלכת — והצורניות, השימוש בחלל ובמקצבים ארוכי־נשימה, המושפעים לעיתים מתחושת זמן מזרחית, כביכול אמורפית, היו נר לרגליו הזעירות. „זמן נשכחי", „דודי" היו מחולות־סולו אישיים מאוד, שציינו את ראשית דרכו כיוצר.

בשנה שעברה הופיע עם להקתו הקאמרית, המורכבת מבוגרי הסטודיו שלו, במסגרת פסטיבאל ישראל, בתוכנית ושמה „שירת מחול", שכולה מתבססת על מוסיקה מושרת, מאת מוסורגסקי, ברליוז, ואגנר, על פי רוב מהסוג שנחשב בעיני רבים כבלתי ניתנת לעיבוד מחולי. הוא הוכיח, שבעזרת גישה ריתמית נכונה, אליה הגיע בזכות מומחיותה של אודה גורלי, העובדת עם להקתו, ניתן לרקוד את הבלתי נרקד, כביכול.

אבל מה שציין מופע זה — מלבד הרגישות לפיוט וזימרה — היתה הבימתיות החריפה. בייחוד ב„שירי וסנדונק" מאת ואגנר, מחזור מחולות לשני גברים (הכוריאוגראף ורוד בניסחי) ודמות אשה (יונת דלסקי) נעשה שימוש מרשים ביותר בחפצים יוצרי אוירה סמלית. כגון עלים נושרים, פיסות פלסטיק שנראו כפרחים, בתנועות האיגרוף הצרפתי (המצטיין בבעיטות גבוהות) ובגוף הרקדן העירום כאמצעי ליצירת יחסים בימתיים מגובשים היטב.

בימים אלה עומדת הלהקה של מרגולין לצאת בתוכנית חדשה, „נשים מקוללות", שמה, המהווה צעד נוסף בדרכו של ירון אל תיאטרון־המחול.

כבסיס והשראה שימשו אותו הפעם חייו והמוסיקה של מלחין איטלקי יוצא־דופן, קארלו ג'סואלדו, שחי במאה ה־16, והתפרסם לא רק בזכות המוסיקה שלו, הנשמעת מודרנית גם כיום, בהיותה כתובה מחוץ למסגרות הסולמות המקובלים, אלא גם בכך, שחנק במו ידיו את אשתו, מתוך קנאה. שתי הדמויות הגבריות הן בעיניו של מרגולין פנים שונות באישיותה של דמות אחת. בתפקיד האשה מופיעה הרקדנית הצעירה אסתי לוס. אבל אין זו ביוגראפיה של המלחין־הרוצח, אלא התמודדות עם נושא ומוסיקה, באמצעים של מחול ודראמה.

המשורר הצרפתי שארל בודלייר וספרו „פרחי הרוע", ששימש, כשיצא לאור, נושא לתביעה משפטית על היות שיריו כביכול „בלתי מוסריים", הם מקור ההשראה לכוריאוגראפיה של מחזור ריקודים וכותרתו „נשים מקוללות". בעצם יש במחולות עזי־רגש ועשירי תאוות אלה ניתוח של מאבקים בין שני גברים ושתי נשים, במחולות ארוטיים, יוצריים, חסרי פשרות.

מופעי הבכורה של תוכניתה החדשה של להקת ירון מרגולין יתקיימו ביום ו', 23.10.1987, בשעה 3:00 אחה"צ באולם „צוותא" בתל אביב וביום ד, ה־11 בנובמבר בשעה 21:00 בערב, באולם רבקה קראון בתיאטרון ירושלים.

ירון מרגולין ואסתי לוס ב„נשים מקוללות"

מבט ראשון

מופשט מעולה

יאשה צ'רינסקי בגלריה ג'ולימי

מאת דורית קידר

באגודת הציירים והפסלים בתל־אביב מוצגת תערוכה יפה מאוד של ניסים חזן. האגודה היתה זקוקה מזמן לתערוכה כמו זו שתרומתם אותה במקצת.

עבודות גדולות על בד מצוייר בצבעי שמן. הסגנון ניתן להגדרה כ„קלאסי" מופשט מעולה עם הבנת שפת הצבעים, גונים ותת־גונים, · תפיסה מונוכרומית עם נימים צבעוניים. מקסימה בעיקר עבודה שנייה בקיר הימני לכניסה — בסגולים.

בקומה הראשונה — תערוכה של מרים גידון עם הבדלי איכויות ניכרים. (איפה האור במקום הזהה האם הוא קיים?) גידון טובה כאשר היא אינה מחפשת יתר על המידה אלא מוצאת חוויה ומעבירה אותה. מלאכה מרובה עדיין לפניה. (נעילה ב־22.10)

„סנים חרשות" היא תערוכה המוצגת בגלריה חדשה בתל־אביב: „טאצ'ור הקומה השנייה" (דיזנגוף 246). המציירים הם מתלמידיו של המורה איציק ערי. תערוכת תלמידים משל מורה זה הוצגה לפני כשנה באגודת הציירים והפסלים וניכרה בה ההוראה הטובה לשפת הציור. גם הפעם יש תוצאות מלבבות. טיפול נכון במריות שונות, הבנת סודות המקצוע בהקשר לקומפוזיציה, צביעה, הדפסים, קולאג' וכו', אבל עדיין אין תו אישי שיכול להפוך את הציורים הטובים לאמנות של ממש. יש לעמול כעת על החדרת תכנים. (נעילה — 29.10)

יהודית לוין עם אמנות שונה לחלוטין מציגה בגלריה בוגרשוב. אין יותר רישומים מונוכרומיים על דיקט מנטרל, אין דמויות שגופם בותר והסף לחלק מהחומר שנושאן או לחלק מהמופשט, תהליך הרציונלי והקונצפטואלי השלך הצירה על מנת להיזרק על המצע ללא מעצורים, ללא איפוק, שפכי צבע צועק, חזק וצורם, שנועש ומתיז כאלו היה מפל מים אדירים. לוין מעבירה ריגושים מעלי קצף, וזה טוב ומרגש. (נעילה ב־27.10)

תערוכה טובה נוספת היא זו המוצגת בגלריית ג'ולי מ: והמשתתפת את הגוית ברסט, ציבי גבע, מיכל נאמן ויאשה צ'רינסקי. קובץ זה טוב במיוחד, כי הוא לא מוותר על מסרים, מחד גיסא, ומאידך גיסא לא שוכח את היעוד הציורי ואת המרפיס המעביר רעיונות. יתר על כן, גבע יוצא מנקודת הקיפאון שגרמה שקשע בה זמן מה. אין לו צורך בדקורטיביות ובמלה הבוטה. הציור מאופק יותר, אין פחד מהעוד אילוסטרציה, והרקע עצמו נשבר מאותו „חסר" מבורך. הרקע נסדק מקבלת, מתפסק נוערט ומספר ספורים עצובים ללא התבכשות מיותרת.

אותה סגפנות נראית גם בעבודותיה של ברסט, שחוזרת על אותו מוטיב, „בהקשר לחקירת לוך נס והרהורים על סכר אסואן", בווריאציות בעבודות על נייר. רגמים סדירים וסדירים פחות, אורגנים וגיאומטריים, מרובכים, רחוסים או מאוררים, רוצים להסיג את הפירמידה העשויה מאבן שצפה לה באמצע. למראית עין דגמי המים אינם יכולים לה. אבל בעור היא קטואה הם בתנועה מתמרת, ועל כן פניה מתחילים להתבכות.

מיכל נאמן שוטבת את צרור צוורה האישיות והלאומיות דרך צומן ציורי שיש לפענח. גם היא, כמו קודמיה, מוצגת על־ידי עבודות המבוססות על ציוריות מעולה שאינה שוכחת את המדיום.

צ'רינסקי — כגבע — מתחיל אף הוא לצעוד הלאה. אמנם המוטיב הוא והה אבל הטיפול שונה. האמן מחדיר יותר צבע, ניגודים שבין הפתחים במצע העץ לבין לובן הקיר שנראה דרכם, ניגודים שבין שקערוריות לבליטות, בין דגם הזר לבין שיחור צבעוני, מועברים כאן איזכורים לבתי־קברות, אולי לקברים פתוחים, לצבעי המוואה, למשחק ילדים. עבודה חזקה.

תערוכה הראויה לבקור. (נעילה בסוף החודש).

קולנוע

מאמין באנגליה

„הלחישה הרועמת" בקולנוע „פאר" בת"א

מאת יעל ישראל

„אני רוצה להאמין שוב באנגליה" — אומר השחקן מייקל קיין, בסרטו החדש „לחישה רועמת", אחד מסידרה אינטנסיבית כימעט של מותחני־ריגול אשר הבריטים — שרק הזכרת השם קים פילבי מעוררת אצלם שגעון רדיפה ותחושות אשם — אוהבים לעשות.

הכמאים האמריקניים, מעדיפים לעשות סרטים „פיזיים" שבהם הגיבור נלחם בשריריו נגד אוייבי־האומה האמריקנית, בעוד שהכמאים הבריטים מעדיפים סיפורי ריגול מתוחכמים. בדרך־כלל הם מעדיפים סיפורים על מרגלים שהעבירו סודות לרוסים ובכך איימו להחריב את ה„עולם החופשי". הגיבורים הטובים והרעים בסרטי הפעולה האמריקניים הם לעולם אנשי שרירים עם מעט שכל, בעוד שהגיבורים הטובים או המרגלים הרעים בסרטי הריגול הבריטיים יהיו תמיד טיפוסים אלגנטיים ואינטליגנטיים, מין ג'יימס בונדים ימים הלובשים חליפת־משי מוכתרת. מייקל קיין גילם בהרבה סרטי־ריגול את דמותו של הסוכן־החשאי כגבר עדין ובעל סגולות רוחניות. עכשיו כשקיין מעלה־שיבה ובלתי־אפשרי להשתמש בו לתפקיד סוכן ביון חשאי וזוהר, נמצא לו תפקיד של סוכן ותיק ושבע־קרבות כמו ב„פרוטוקול הרביעי" או כ„לחישה רועמת" — דמות של אב מבוגר ועייף שאינו מעורב בשום פעילות פוליטית אך משנה לחלוטין את יחסו הפסיבי כלפי הממשל כשבנו היחיד נרצח.

עלילת הריגול המפותלת של „לחישה רועמת" שביים סיימון לנגטון, מזכירה עשרות סרטי ריגול אחרים. צוות השחקנים המפואר של הסרט — סר ג'ון גילגוד, גורדון ג'קסון, נייג'ל הווארס, הופיע בתפקידים דומים בהרבה סרטים מסוג זה. קו נוסף המאחד את סרטי הריגול תוצרת בריטניה (וכמובן את סרטי הפעולה הרייגניסטים של אמריקה) היא הגישה האנטי־סובייטית שממשיכה לפעול במרץ למרות עידן ה„גלסנוסט". לעיתים, ולמען ההגינות, מרחיבים את העויינות לכיוון של שחיתות כלל־עולמית שבה מעורבים כמובן גם פוליטיקאים בריטים מושחתים ויאנקים נחותים. כדי לא לאוכר את הגורמים הרגישים מציגים הסרטים את השחיתות כמעין קנוניה ערטילאית במקום לקרוא לילד בשמו. תמיד תהיה זו שחיתות שכוונתה לפגוע באיש הקטן מהרחוב. על כן, הגיבור שיתן לצופה האנגלי האומלל את התקווה „להאמין שוב באנגליה", יהיה תמיד האיש הקטן שפועל לבד כדי לחסל את נגע השחיתות בחלונות הגבוהים. מין דון־קישוט הנלחם בטחנות־הרוח הפוליטיות.

להבדיל מהסרטים ההוליוודיים שמסתיימים בנימה אופטימית בה הטובים גוכרים על מרגלים וחסרי בושה — בסרטי הריגול הבריטיים אין עולבים בהבנתו של הצופה, וגם אם הרשעים נכלאים, הסרטים טבועים בחותם של פסימיות כבדה. אחרי הכל תמיד ישארו בעולם נבלים שינצלו אותנו — זו השורה האחרונה, המרומזת, בכל מותחני־הריגול תוצרת בריטניה.

נייג'ל האברס ב„הלחישה הרועמת" — שחיתות בחלונות הגבוהים

יפו, מוסיקה דה קאמרה

אינטימי ומצומצם

מאת אביבה שלח

„רק בטהובן" במעוזן התואם.

אולם מלא עד אפס מקום. קהל מבין ואוהד המאזין בדריכות וריכוז. אין שיעולים, אין חריקות וגם לא רשרוש של ניירות צלופן. בכלל, יש משהו מלבב בנהירה ההמונית הזו לאתר רומנטי כמו יפו־העתיקה כדי להשתתף באירוע שהוא מעצם טיבו אינטימי ומצומצם.

קהל מגוון, שאת חלקו הגדול אינך פוגש בקונצרטים אחרים, מבכר בכנות חוויה אישית של הוולת. קשה שלא לשאול — למה רק בפסטיבלים?

קונצרט־מינחה עם השלישייה הישראלית בשלוש שלישיות. אנסמבל רציני, בו האחד קשוב לרחשי־הלב של עמיתו. תחילה, וריאציות „קקדו" — יצירה נחמדה הגם שלא כל־כך רצינית. אוריה השלישיה בסול מזור זו כבר סיפור אחר — בטהובן הצעיר במיטבו וכאלה גם שלושת הנגנים: ברגמן בצ'לו הם ושופע, כרדיאר בכינור (וולקה, שנכיר על אילוצי הפסנתר). רוח אחרת נשבה משלישיית הארכידוכס. גבינת „מלכת השלישיות" נוקפת לשאר רוח ועוצמה פנימית ואלה נעדרו בביצוע שלקה בפיזור־דעת. הכוונה היתה טובה, אך מימושה לא צלח.

בקונצרט הערב: פנינה זלצמן ועוזי ויזל, בשלוש סונאטות, לצ'לו ופסנתר. שלושה היבטים מעולמו של גאון. הראשונה (אופוס 5) — פרי־נעורים, רוויה חידושים. השניה אחריה, האחרונה מכולן (מס' 5) — ריכוז, המפשטת וזוהר. לסיום היצירה המוכרת מכולן (מס' 3) — הרים מעולם שלם של יצירה. זלצמן ויזל, אמנים גדולים שתרומתם לאמירתם היא חוויה מרגשת תמיד.

הוכפל תקציב הקרן לעידוד סרטי איכות

מאת יעל ישראל

בשורה טובה מאוד לקולנוע הישראלי. אחרי שנות קפאון ארוכות בהן עמד תקציב הקרן לסרטי־איכות על 400,000 שקל, שתורגמו בפועל לשניים עד שלושה סרטים לשנה שקיבלו כ־70,000 דולר כל אחד, החליט שר החינוך והתרבות יצחק נבון, להכפיל את התקציב העומד לרשות הקרן.

התקציב יעמוד בשנה זו על 800,000 אלף שקל לשנה. הווה אומר: הכפלת מספר הסרטים שיקבלו תקציב, כאשר כל סרט יקבל מעתה והלאה 100,000 דולר. השר אף הודיע שבכוונתו להגדיל את התקציב בשנים הבאות ולהעמידו על מיליון שקל, שבאופן מעשי יהוו עידוד מהותי לקולנוע־הישראלי האיכותי.

הקולנוענים הישראליים מתלוננים כבר שנים רבות על התעלמות מימסדית מהצורך לעודד יצירה־קולנועית, ובייחוד מצד משרד־החינוך־והתרבות שהוא הגוף שעליו לתמוך בקולנוע, כפי שנהוג במדינות מתוקנות במערב. השר נבון, קיבל החלטות אלה בעקבות דיון שקיים עם ראש מנהל־התרבות אבנר שלו, ועם קבוצת במאים ויוצרים בתחום הקולנוע.

שלו, הביא בפני השר המלצה להגדיל ברחיפות את התמיכה של משרדו לצורך עידוד היצירה הקולנועית. המימון התאפשר על־ידי שינוי סדרי העדיפויות בהקצאת משאבים עליה החליט השר בעקבות הפנייה.

בחודש הבא יערוך נבון, קבלת־פנים כלישכתו להנהלת הקרן לעידוד סרטי־איכות וליוצרי הסרט „בלוז לחופש הגדול", שקיבל את עזרת הקרן וזכה להצלחה מסחרית בארץ והתקבל להקרנה בפסטיבל־קולנוע חשובים בחו"ל. סביר להניח שהצלחתו המסחרית של הסרט היא זו שעוררה לגיבוש החלטה חשובה זו.

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רח' ביאליק 3 חיפה, טל' מס' 04-640775
הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי גב' מלכה חסון — לאשר הגדלת קיוסק מתחת לגגון מאושר על־ידי הוספת חדר־שירותים ברחוב נורדאו מס' 18, חלקה 123, בגוש 10862, הדר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבניין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יובין, מהנדס העיר

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: חברת בולוס־גר בע"מ — לאשר הקמת בנין ברח' התורן 44־42, חלקה 67 בגוש 10801, עירהים.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. תוספת קומה מעל למותר.
3. התקנת מעלית אחת במקום שתיים.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבניין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
כ/איתמר יובין, מהנדס העיר

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 476 בגוש 6428, רחוב צבעוני הקלה כדלהלן: תוספת 6% לאחוזי הבנייה המותרים.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל והתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב וייצמן 135, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפ"ס

מדינת ישראל
חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז הצפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובנייה הגליל המרכזי שבשוק עירוני עכו, מופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' RP/50/42 — שינוי יעוד השטח למגורים בכפר מעיליא, ביחד עם תשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18619, חלקה 52.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד השטח מחקלאי למגורים ובהלקו לחניית רכב.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בניין או כל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הוועדה המקומית שבמרחב התכנון שלה כלול תחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו בעיתונות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.
ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט העובדות וכליווי תצהיר חתום על־ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
עמרם קלעגי — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה — צפון
תאריך: כ"ו באלול התשמ"ז — 20.9.87

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הגליל המזרחי — טבריה
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בניה לתוספת מגורים בגוש 15411 חלקה 47 בעילבון.
מהות ההקלה — אי שמירת מרווח מינימלי מהגבול הצפוני.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
סעיד ע. דוק — יו"ר הועדה

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת ה־משנה לתכנון ובנייה ראשל"צ, בקשה לי־מתן הקלות — חלקה 350, בגוש 4241, רחוב אולגה ויהושע. לפי תכנית מתאר / תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים א' ומותר לבנות עליה: בית מגורים 2 קומות דירה־אחת. בקשת בעלי החלקה: הקלה 6% לתוספת בנייה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו. אם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.
מ. ניצן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה ראשל"צ

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רח' ביאליק 3 חיפה, טל' מס' 04-640775
הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר רפאל חיון — לאשר שינוי יעוד המהווה שימוש חורג ממגורים לעסק בשד' בן־גוריון מס' 25, חלקה 87, בגוש 10829, מושבה גרמנית.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבנייה, בבניין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יובין, מהנדס העיר

הועדה המקומית לבנין ותכנון
עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
קבוצת אברכים ע"י ברנשטיין הגישו בקשה לועדה זאת בתכנית מס' 20118 לבנות בנין בן 4 ק' מעל ק"ע מפולשת ברחוב ההגמן ר"נ 7 ק' מעל ק"ע מפולשת כרח' האדמו"ר מרד זימין גוש 6190 חלקה 206 באזור מיוחד בהקלות הבאות:
16 אחוזים בנין בנית מעלית/ שפור תנאי דיור/ קומה מפולשת נוספת מעל 105% ובקוי בנין צדדיים של 3.6 מ'. וזה שלא בהתאם לתכנית בניין עצים א/223 החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעירית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רח' ביאליק 3 חיפה, טל' מס' 04-640775
הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר גרינשפן יהושע — לאשר תוספת בנייה בשטח א' ברחוב הצל־בנים מס' 17 א', חלקה 351, בגוש 10813, כרמל. הבקשה כרוכה בבליטה למרווח הקדמי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבנייה, בבניין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יובין, מהנדס העיר

טלוויזיה

08.00 טלטקסט • עד כאן — חדשות. 08.05 שעת כושר. 08.15 אורחות ד"ס — יום שהור בשרה אברהם (כ). 08.40 ראשית הקריאה — כלי סורות — י"פ. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ד' — גיאוגרפיה — נא להכיר (כ). 10.10 אנגלית ו'. 10.30 הגיל הרך — רגע עם דודלי — שכרו את הכלים (כ). 11.00 ערבית מרובדת — ר"ה — כיף האלכז 11.15 אנגלית ו'. 11.30 ארץ מולדת — סדרה ב' — בין הזמנים (כ). 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד — שניים אחוזין — מצא הני מילי (כ). 13.00 גיאוגרפיה כללית — ד"ס' —מסעו של איל הצפון. 13.30 אנגלית י"א־י"ב — Hello — It's part of life 13.45 Israel. צרפתית — העשרה. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.05 מגע — חומר — נוצות וגומי. 14.35 קסים קסם — ז'יג'וג. 15.00 קשר משפחתי — טלי וקנין בת ה־8, היא ילדה חולה במחלת לב. על היחסים בינה לבין אחותה אורליה בת ה־6, הילדות וההורים משוחחים עם זיוית אברמסון. 15.45 שעת כושר. 15.55 מאתיים שניות למשרד הבריאות. 16.00 הדחון ממונטנה כריסטו — פרק 4 ואחרון. 17.00 ערב חדש — מנחה רפי רשף. 17.30 „דובי־כפת לי" — סדרה בהנפשה שם הפרק: „אבודים ביס". 17.55 „הופה היי" — סדרה לילדים. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות השבוע (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „הצפון הדרום". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 „בשירוד חוקר" — תכנית בשירור ישיר בהבנית משוחזרים משפים המורים, שהמשטרה לא פענחה, והציבור נקרא לענות על שאלות ולעזור בפתרון הפשעים. 22.35 „שגאל" — סרט תעודה על חייו של הצייר מארק שגאל. 23.25 „בשידור תוקר" — דיווחים ועדכונים מסכמים. 23.35 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 עד סוס. 20.00 תעודה 1: דיוקן — אהרון מגר. 20.40 מחול 2: סם שרי, רקדן טפסם. 21.00 סוף 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 פינת השיר — משירי יעקב פיכמן. 12.00 מן הסרטיה. — בטהובן: ואריאציות על נושא מתוך דון ג'ובאני; ברקוש רביעיה מס. 6 לכלי־קשת; חיים אלכסנדר: 6 מחולות ישראליים ל־2 פסנתרים. 13.05 בהאזנה נינוחה. 15.00 הסברה מוסיקלית — הנחיות הרגש. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם — מוסיקה קודש מיצירות מוצארט — קיריה ברה־מינור; ערביות: סונטה כנסייתית ברה־מז'ור; מיסה סולמניס ברו־מז'ור; הימנון המישיה בדו־מז'ור לכלי־קשת. 18.00 רגש על הביצוע על אחת כמה וכמה. 19.00 בין חברים — מעולם מטעמי המוסיקה — אמיל גיללס ביצירות שופן, ברהמס וצ'ייקובסקי. 20.05 אינטרלודר — רצף מוסיקלי. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — אנרי פוסרן; סטור מאייר קטן מאוהלו: שירי ריקרט; פרוקופייב: סימפוניה מס. 3. 22.30 מעם ועוד — דן יוחנן ישעיה. 23.00 מחזורי יצירות — שירים של מאהלר ומוסיקה קמרית של שנברג.

רשת א'

07.30 רדירקל. 08.05 חוגה — עם בני הנרל. 08.05 טלרדיו — שירות מידע למאזינים. 10.05 שיריקוד — מחולות ושירים משלנו. 10.30 שירים ישראליים ולימוד שיר. 11.05 פניני בוקר — מגישו גדעון הוד. 12.05 מעורב ירושלמי — עם העמרנים. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת — יהדות ארצות־הברית מסהגרים לאמריקאים: דפוסי קהילה של יהודי ארצות־הברית וגיבושם — פרופ' אריה גורן. 16.05 גיל הביניים. 17.10 צבעי הקשת — שירים לאורי־הצהרים: שירי עמים. 18.06 מינחת ערב. 18.30 שידורים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן פקר מגישה: גאוה סבין.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עשים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 כוכבי הבוקר האבנים המתגלגלות. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 12.10 אלף־אלף בבית — עם אהוד מנור. 13.05 כותרי היום — חדשות ופומנונים. 14.06 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק — הוי הומור. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 17.05 רגעי קסם. 18.06 שעה חופשית — מגוון שבועי לעניני תגזיר. 18.45 היום בספורט — היום הזה. 19.35 דין ודברים — מגזין לעניני חוק ומשפט. 20.05 סולם הסידרות — מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 מפריק ורי — עם רליה ארמיאן (ש"ח). 23.30 שירים עבריים. 23.05 שאלה של טעם — עם חיים קינן (ש"ח). 00.05 יומן חצות. 00.15 לאו ועוד — עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — תורתו של הרב קוק — אישיותו של הרב קוק. מרצה: פרופ' יוסף בן־שלמה. 06.30 עוקצים ערה. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי.

08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר — עם אלי יערי. 10.05 מוסיקה — עם אורלי יניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 אחר אחר — להיטים עבריים. 14.05 דו רה יומי — עם דני קרפל ודובי לנץ. 15.05 שירים לתג — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.45 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 בטן מלאה — עם מסקרי טנקים בשיטמן. לציון חודש השריון. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 שירים מכאן. 20.05 קלאסי כאן — מגאוון גלי צה"ל על הנעשה במוסיקה קלאסית בארץ. (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — תורתו של הרב קוק — אישיותו של הרב קוק. מרצה: פרופ' יוסף בן־שלמה. 22.05 על הדבש ועל הכימאק. 23.05 עשרים וארבע — חיים שחית — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם ד"ר רחל גיורא — כלשנית ומעורכת עיתון „נגה". 00.05 ציפורי לילה — עם יותם ראובני. תוכנית מוסיקלית בבימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 צער ותני — תכנית הספורט של גלי צה"ל הכוללת דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל ופרשנים באולפן. 22.05 המסקת עשר — עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז חוזה • עורך ומגיש: דני קרפל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאשר — להיטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים עבריים. 09.05 מה, כבר תשע? עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים • עם שמירה אימבר. 11.05 שבעים מי יודע? — שירי שנות השבעים. 12.05 אהבה יומיומית — עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול — עם מנוס פרי. 14.06 לי ולך — שיר וברכה. 15.05 חרש, חריש ומחורש — עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית — עם יקיר אביב. 18.06 היה היו... — מצעד פזמוני העבר — עם קובי ברקאי. 20.05 קו התחלה — תקליטי־שרדים ראשונים. 21.05 קצת אחרת — פופ מתקדם — עם אורלי מורג. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: הטורף 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: אשה מכורה 9.30 ,7.15 ,3
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30,7.00 4.30
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: טוויסט ועקמה 9.30 ,7.00
דקל: האלמנה השחורה 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: משפחת פלורד 7.45
הוד: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,5
העקודה הישראלית:
הקוסם מארץ עוץ 16.00 ,10.30
האחים מארקס במירוצים 24.00 ,21.50
לימור חדש: מעקב חושני 9.30 ,7.15,4.30

מוזיאון ת"א: בית האמצעים 9.30 ,7.30
9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1: סור ההצלחה 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: ילדים תורנים לאלוהים
9.30 ,7.15 ,5
פאר: לחישה רועמת 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: לא יכולה בלי זה 9.30 ,7.15 ,2 ,12
רבינו:
חן 1: סטאלג'אקט 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: ליבו של אנג'ל 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: פגישה עיוורת 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: הגוכל האוהבת והמאוהבת 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: אני והחברה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: רובוקופ 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החנות מעבר לפינה
9.35 ,7.00 ,4.30
לב 1: המשפחה 9.30 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 2: גברים גברים 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 3: משפחת המלוכלכים 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: נרדמי הפעל 10.00 ,7.50 ,5 ,2

רמת־גן

ארמון: מטאל ג'אקט 9.30 ,6.40 ,4
לילי: מרבך להט 9.30 ,7.15
ארמון: הטורף 9.45 ,7.30 ,5
רביבו:
גן 1: המכשפות מאיסטוויק
9.40 ,7.20 ,5
גן 2: הגוכל, האוהבת והמאוהבת
9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מעקב חושני 9.15 ,6.15
גן 4: שם הורד 9.40 ,7.30 ,5

ירושלים

אדיסון: השוטר מבברלי הילס
9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: לוחם עם כבוד 9.15 ,4.30
בית אגרון:
מעבר לשיא 16.15
שיער 18.00
קוקה קולה קיד 20.00
ז'ו שבועות של שבגון חשים 21.45
כפיר: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: מטאל ג'אקט 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: המשפחה 9.00 ,7.00
מקדה: אני והחברה 9.30 ,7.00
חבורה: סגור לרגל שיפוצים
אורויון
אור 1: מעקב חושני 9.15 ,7.15 ,4.30
אור 2: לא שם זין 9.30 ,7.15 ,4.30
אור 3: לא יכולה בלי זה
9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: סור ההצלחה 9.00 ,6.30
אור 5: קוקה קולה קיד
9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: הטורף 9.00 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
מותו של סוכן 21.45 ,18.45

חיפה

אורה: השוטר מבברלי הילס
9.15 ,7.00 ,4.30
חן: פגישה עיוורת 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 1: היחידה לפשעים
9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: הקשר הגוזולי 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: ילדים תורנים לאלוהים
9.15 ,7.00 ,4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.00 ,6.30 ,4
אמפיר: והב רטוב 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: החנות מעבר לפינה 9.15 ,6.45
קרן אור הפגודרשו:
חימו מלך ירושלים 9.15 ,7.00
פאר: הטורף 9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה

שרון: המכשפות מאיסטוויק 9.15 ,7 ,5
סטודיו: רימון חי 9.15 ,7 ,5

חולון

מגדל: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: מטאל ג'אקט 9.00 ,6.00
רינגה: חתיך אמריקאי 9.30 ,7.30 ,5
ארמון: קריקוריל רגרי 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: השוטר מבברלי הילס 2
9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: השוטר מבברלי הילס
9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל — האודיטוריום
א', ב', ג' — שירותים אישיים 9.30 ,7.45

באר־שבע

קרן: סור ההצלחה 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: השוטר מבברלי הילס
9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: משפחת פלורד 9.30 ,7.15

כפר־סבא

בית ברל: פרוט בבתי הקולנוע
13.00 ,10.00

עפולה

מועדון: משהו פראי 9.00

גבעתיים

הדר: רובוקופ 9.30 ,7.15

ראשון־לציון

רון 1: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.15
רון 2: השוטר מבברלי הילס 2 9.30 ,7.15

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 19.10
מירלה אפרת: 20.30
מחכים לגודו: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 19.10 בשעה 20.30
„קידוש"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים - הנביאים 3

חולון
אהרון - הזמיין 52

ירושלים
קופ"ח - מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28

נתניה
נתניה - הרצל 11

פתח־תקוה
קופ"ח כללית - חיים עוזר

רמת־גן
רעה - זבוטינסקי 65

תל־אביב
הבימה - דיזנגוף 17
השל"ה - קופ"ח מכבי - השל"ה 7

חיפה
קופת חולים מכבי - יל"ג 6

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
בקור חולים - ילדים, א.א.ג.
הדסה ע"כ - פנימית, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים.
משגב לדך - נשים.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' כ־08.00-20.00. בימי ו' 08.00-15.00 טלפונים: 03-433300, 03-433500
יד ביד - ארגן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222732
„קו פתוח" - ארגן קשבת לילדים ובני־נוער. 03-221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00—24.00. בשבתות והחגים בין השעות: 13.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות כתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 03-285822

מרכז סיוע לקרבנות אונס
לרעננה והאיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35516

סילוק מטרידים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד, רמלה — 101, טל' 221022; עפולה 106 — טלפון 93334 065. טבעון — 101, טלפון 931401-04. נהריה — טל' 04-823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03-330646.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 11.05, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

בעלי בתי הקולנוע בי"ם במשפטם: בג"ץ פסל שימוש בחוק למטרות דת

משפטם של בעלי „בית אגרון" ו„אורנע" המואשמים בהקרנות סרטים בלילות שבת נפתח אתמול

שופטת בית־המשפט לענייני נים מקומיים בירושלים, ד"ר אילה פרוקציה, תחליט בימים הקרובים אם לקבל את הטענות המקדמיות במשפטם של בעלי בתי הקולנוע „בית אגרון" ו„אורנע" בירושלים, אמציה קפלן ויצחק מזרחי, המואשמים בהקרנות סרטים בלתי חוקיות בלילות שבת, בניגוד לחוק העזר העירוני.

בפתיחת המשפט אתמול העלו הסניגורים, עורכי־הדין רוני צבנר ואבירם מורה, שורה של טענות מקדמיות שאם יתקבלו ימחק כתב־האישום והנאשמים לא יצטרכו להשיב עליו.

העירייה חרגה מסמכותה

הסניגורים טענו שהעירייה חרגה מסמכותה, משום שחוק העזר אינו מגדיר את יום השבת. הם הביאו הגדרות ממילונים לפיהן יום השבת הוא מחצות יום שישי עד חצות הלילה ביום שבת ולכן, לפי פקודת הפרשנות, בתי הקולנוע לא הקרינו סרטים בשבת, אלא ביום שישי. לדבריהם, חוק העזר סותר בכך חקיקה ראשית ולכן תקנות חוק העזר אינן תקפות.

לדברי בעלי בתי הקולנוע, אם תמצא השופטת שהגדרת חוק העזר חופפת את השבת במובנה הדתי, כך שייקבע שהשבת נכנסת חצי שעה לפני שקיעת החמה ויוצאת חצי שעה לאחר שקיעת החמה, יש לפסול את חוק העזר העירוני, משום שנכנסו בו שיקולים זרים של חקיקה דתית. לדברי הסניגורים, שימוש בחוק למטרות דתיות נפסל כבר בידי שופטי בית־המשפט הגבוה לצדק.

שמירת הצביון הלאומי

נציג העירייה, עו"ד יעקב קמינצקי, ביקש מהשופטת לדחות את כל הטענות המקדמיות. לדבריו, אין שום פסול בכך שעיריית ירושלים תשתמש גם בנימוקים דתיים בתוך חוק העזר ולענייני שבת יש חשיבות מיוחדת, משום שמדובר בשמירת הצביון הלאומי והיהודי של המדינה. לדבריו, בתי־המשפט לא פסלו אף פעם את חוקי העזר בעניין הקרנות סרטים בשבתות, משום שחוק העזר משתלב גם בהוראות „חוק שעות עבודה ומנוחה", האוסר פתיחת עסקים בשבתות.

קמינצקי טען, שאין להשוות את ירושלים, העיר החשובה ביותר בדת היהודית, לערים שונות בגוש דן, בהן התיר בית־המשפט הקרנת סרטים בשבתות. (עתי"ם)

השופט התרעם על הצפיפות והוציא הנאשמים בקנס סמלי

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

120 עבריינו תנועה שזומנו אתמול לבית־המשפט לתעבורה בעכו יצאו בקנס סמלי של 25 ש"ח, משום שהשופט שמואל ברלינר התרעם על הצפיפות השוררת בבניין בית־המשפט.

בשל הצפיפות הרבה של האנשים הממתינים למשפטם שהתגודדו סביב לשכת השופט לא הצליח השופט ברלינר להגיע ללשכתו.

השופט אסף את כל 120 הנאשמים וקנס אותם ב־25 ש"ח כל אחד, „במחאה על איכות השירות שבית־המשפט נותן לנזקקים לשי־רותיו".

בית־משפט השלום בעכו, המשמש גם כבית־משפט לתעבורה שוכן בבניין שחוקם בתקופת התורכים ואינו מתאים ליעדו. הצפיפות במקום רבה ואינה מאפשרת לעמוד בלחץ המשפטים המתנהלים בו מדי יום. תלונותיהם של שופטים, עורכי־דין ושוטרים בעניין זה לא הועילו עד כה ואתמול, כאמור, נקט השופט ברלינר בצעד מחאה הפגנתי.

רוכל שאיים לקפוץ מגג בניין גרם לפקקי תנועה בתל־אביב

כוחות משטרה גדולים, שחסמו את צומת הרחובות אלנבי ויהודה הלוי בת"א עקב איומי גבר בהתאבדות, גרמו אתמול בצהריים לפקקי תנועה גדולים.

האיש, תושב בת־ים בן 38, טיפס על גג אחד הבניינים במקום ואיים לקפוץ. כוחות משטרה, מכבי אש ומגן־דוד־אדום הוזעקו למקום ולאחר כשעה הצליחו לשכנע את האיש לרדת מהגג.

האיש הוא רוכל שפרש את דוכנו לממכר צעצועים ומחזיקי מפתחות ליד קונדיטוריה בצומת הרחובות אלנבי ויהודה הלוי. „למרות שהוא מפריע לנו בצעקות שלו, אנחנו תמיד עוזרים לו", סיפרה לכתב עתי"ם בעלת הקונדיטוריה. היא ציינה שהאיש בסך הכל רצה להתפרנס בכבוד אולם העירייה מגישה נגדו כל יום דו"חות ומקפחת את פרנסתו. היא אמרה שהאיש הוא נשוי ואב ל־4 בנות, ולפעמים נשאר כל הלילה במקום כדי להרוויח עוד כמה שקלים.

חברו של הרוכל סיפר שהלה הגיש בקשה לעיריית בת־ים לקבלת רשיון רוכלות. אתמול בבוקר קיבל תשובה שלילית מהעירייה ו„נכנס לדכאון. הוא אמר לי בבוקר שהוא הולך לקפוץ וביקש ממני שאזעיק את המשטרה כשיעלה על הגג". לדבריו, הוא ניסה להניע את הרוכל מביצוע המעשה, אולם הלה סירב לשמוע לו. „ב־1.30 הוא עלה לגג, ונעמד עם גבו לרחוב ורצה לקפוץ. מיד הזעקתי את המשטרה", הוסיף החבר. (עתי"ם)

אירועים המוניים לציון שנת ה־40 למדינה בנגב

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

אירועים המוניים לציון שנת ה־40 למדינה יתקיימו בנגב. על כך מסרו אתמול מנכ"ל מטה חגיגות ה־40, יעקב אגמון, ויו"ר מטה „אל הנגב", בנימין (בנגילה) יסעור, במסיבת עתונאים בבאר־שבע.

יעקב אגמון אמר, כי במשך תשעה ימים יתקיימו ארועים שונים, בהם שלושה אירועים מן הגדולים שהתקיימו אי־פעם במדינת ישראל. אחד מהם יהיה החיזיון „לך לך למדבר" שיעלה את סיפורו של הנגב, בהשתתפות מאות זמרים ושחקנים תושבי העיירות והקיבוצים בנגב. את החיזיון כתב יהושע סובול והוא יתקיים באמפיתאטרון טבעי בשיפולי אנדרטת חטיבת הנגב בבאר־שבע.

ב„פסטיבל העולם השלישי" יופיעו אמנים, להקות, מקהלות ותיאטראות מהאיים הקאריביים, דרום־אמריקה, אפריקה ואסיה. בתל ערד יתקיימו תחרות בינלאומית להטסת כדורים פורחים מאויישים. כן יהיו פסטיבל רוק במדבר, חגיגות זמר עברי בערד, מסע של אנשי שער הנגב מניר־עם עד רביבים לאורך קו המים, הפנינג אמנויות במצפה רמון, ועוד.

רשות שמורות הטבע תיכננה 300 מסלולי טיולים בנופי הנגב.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 16.10.87

	היחידה	בנקנוטים: קנייה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קנייה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	-	-	1.6702	1.6910	1.6819
דולר אמריקני	1	1.55	1.62	1.5861	1.6059	1.5963
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8783	0.8893	0.8857
לירה שטרלינג	1	2.59	2.71	2.6337	2.6666	2.6546
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2633	0.2665	0.2654
ין יפאני	100	1.09	1.15	1.1146	1.1285	1.1198
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7808	0.7905	0.7873
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0631	1.0763	1.0700
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2504	0.2535	0.2517
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2406	0.2436	0.2418
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2296	0.2324	0.2309
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3650	0.3695	0.3669
דולר קנדי	1	1.20	1.26	1.2208	1.2360	1.2286
דולר אוסטרלי	1	1.11	1.19	1.1460	1.1603	1.1528
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.79	0.7762	0.7858	0.7788
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4223	0.4276	0.4249
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.28	1.2479	1.2635	1.2587
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.27	1.2198	1.2350	1.2264

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רח' ביאליק 3 חיפה, טל' מס' 04-640776
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי משפ' בס: פופוביץ: אלטברג — לאשר תוספת שטח בנייה ל־8 דירות באגף המזרחי בבניין בן 4 קומות, ברחוב שטרן 3, חלקה 1202, בגוש 10444, קרית־שמואל.
הבקשה כרוכה בעדף שטח בנייה מעל למותר לכל דירה.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבנייה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינוביץ, מהנדס העיר

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה קריות הוגשה בקשה להקמת בניין בן 4 קומות מעל קומת עמודים ברח' מנשה 18 ק. ביאליק, גוש 11529, חלקה 141.
מהות הסטיה:
1. חריגה של 2 קומות ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת העמודים למגורים.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית שד' וייצמן 5, קרית־מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, קריות

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן 2 קומות מעל קומת עמודים ויציאות לגג ברח' אפרים 48, קרית ביאליק, גוש 11535, חלקה 122.
מהות הסטיה:
1. חריגה של 71.00 מ"ר מהמותר דרך מכסת החלקה.
2. חריגה של 1.00 מ' מקו בניין אחורי.
3. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מהקומה למגורים.
4. הקלה בגובה מכני היציאה לגג.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית שד' וייצמן 5, קרית־מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, קריות

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רח' ביאליק 3 חיפה, טל' מס' 04-640776
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי ה"ה אילן, דותן — לאשר בדיעבד שינוי יעוד המהווה שימוש חורג ממגורים למשרדים ברחוב הנטקה 5 חלקה 80, בגוש 10782, אחוזה.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינוביץ, מהנדס העיר

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
יבנה
על פי חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 סעיף 149 הועדה המקומית לתכנון ובניה יבנה נתבקשה לאשר בית מגורים ברח' הברוש 6 שכונת נוה אילן גוש 4986 מגרש 1014. חריגה באחוזי תכנית 2.87% מעל ה־30% המותרים.
אם לא תתקבלנה התנגדויות תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו תאשר הועדה את התכנית.
יהודה ברוס
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה יבנה
טל. 08-433371, ת.ד. 3, יבנה

בפלילים

נעצר חשוד נוסף ברצח הרופאה בת"א

חשוד נוסף באונס וברצח הרופאה הקשישה, ד"ר מרים וילמונסקי בחג הסוכות ברחוב ארלוזורוב בת"א, נעצר אתמול ל־4 ימים בפקודת בית־משפט השלום בת"א.

ב"כ המשטרה, רס"ר אלון גרוסמן, אמר, כי החשוד, אשר שמו נאסר לפרסום, נמצא משוטט בחצר ביתה של הנרצחת ביום ו' בשעה 11.00 בלילה. הוא מסר גירסאות סותרות לפשר מעשיו שם. בנוסף, מסר אליבי החופף רק שעתיים לפני שאירע הרצח.

ב"כ המשטרה הגיש לביהמ"ש מסמכים חסויים. הוא ציין, שלחשוד עבר פלילי גם בעבירות מין. עוד הרגיש, שלמרות שבידי המשטרה מצוי כבר חשוד אחר, יתכן שהיו מעורבים במעשה יותר מאשר אדם אחד, וסביר לצפות למעצרים נוספים. (עתי"ם)

מואשמים ברצח בעל דירתם בקריית־מוצקין

מאת קובי מגדל, כתב „על המשמר"

שני דיירים מקרית־מוצקין הואשמו אתמול בפרשת מותו של בעל דירה, שהשכיר להם את דירתם. איליה פוקס (37) הואשם ברצח בכוונה תחילה ויוג'ין אסטתרוב (36) הואשם בהריגתו של יוליק גיסמן.

בכתב־האישום שהוגש לבית־המשפט המחוזי בחיפה טוענת התובעת, עו"ד דינה דוטגרונד, כי שני הנאשמים גרו בדירה בקריית־מוצקין אותה שכרו מהמנוח, אשר נהג לבוא אליה מדי חודש לגבות את דמי השכירות. בתחילת החודש הגיע המנוח לדירה כדי לגבות את שכר הדירה והצטרף אל שני דייריו, שלגמו משקאות חריפים. בין הצדדים פרץ ויכוח במהלכו היכה איליה פוקס את המנוח באגרופים ובעט בו בכל חלקי גופו וכן היכה אותו בשבר בקבוק בראשו בכוונה לגרום למותו. השניים נאבקו בסלון ובמטבח הדירה במשך כרבע שעה. משנוכחו השניים כי בעל הדירה נפטר גררו את גופתו והניחו אותה בחצר סמוכה. לאחר מכן חזרו לדירה ושטפו את הרצפה מכתמי הדם כדי להעלים ראיות.

התביעה מאשימה את איליה פוקס ברצח בכוונה תחילה ואת יוג'ין אסטתרוב בהריגה, משום שלא נקט באמצעים סבירים כדי למנוע את הרצח.

הוארך מעצר החשוד בדריסת חבר שפיים

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

שופט בית־משפט השלום בכפר־סבא האריך אתמול ב־8 ימים את מעצרו של שמעון כהן בן 23 מחולון, החשוד בתאונת „פגע וברח" בה נהרג מרדכי טרון בן 82 משפיים.

המשטרה ביקשה את הארכת מעצרו של החשוד לצורך הגשת כתב־אישום נגדו.

נציג המשטרה טען, כי החשוד נהג ברכב „טלבוט" של מפעל „אמפא" וניסה לטשטש את מעורבותו בתאונה, אך לאחר מצוד נרחב איתרה המשטרה את הרכב הפוגע, בזכות זיהוי של הרישוי שנשמט ממכוניתו.

ללואיס גוטליב ולמשפחתו
אתכם באבלכם במות האם
הלנה
בניכר
בית מצר

עם צביקה אלוני והמשפחה
משתתפים בצער על מות
האב
קיבוץ בית־זרע

לחברנו חשק פרנקל ומשפחתו
תנחומים במות האח
יוסף פרנקל
קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)

לחברתנו מרילה מגדל ומשפחתה
אתך באבלך במות אחותך
רגינה רובינשטיין (מגדל)
קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)
הלוויה היום — יום ב' 19.10.87 בשעה 14.30
מתאספים על־יד השער הראשי בבית העלמין בחולון

תואר מוסמך לבוגרי המכללה לביטחון לאומי

מאת קובי מגדל, כתבנו בחיפה

לראשונה בתולדות המכללה לביטחון לאומי של צה"ל יוענק תואר מוסמך לתלמידי המכללה הלומדים במסלול לימודים מיוחד ובחסות אוניברסיטת חיפה.

אתמול התקיים במגדל אשכול של האוניברסיטה טקס לציון מסלול הלימודים המיוחד בהשתתפות מפקד המכללה לביטחון לאומי, האלוף יעקב לפידות, נשיא אוניברסיטת חיפה, אפרים עברון, רקטור האוניברסיטה והסגל הבכיר, תלמידי מסלול הלימודים וסגל המכללה.

מסלול הלימודים המיוחד אשר נמשך כשנה יכלול לימודים אקדמאים לתואר שני כחוג למדע המדינה. הלימודים יתקיימו באוניברסיטת חיפה ויוכרו כיום לימודים שבועי אחד. נושאי הלימוד הנוספים, שיכללו בעיקר נושאים בתחום הבטחון הלאומי, ילמדו במכללה בהנחיית מרצי אוניברסיטת חיפה.

במסלול החדש לומדים 34 קצינים בכירים מדרגת סגן אלוף ועד אלוף משנה וכן קבוצת אזרחים בעלי תפקידים בכירים בשירות הממשלתי.

מפקד המכללה לביטחון לאומי, האלוף יעקב לפידות, אמר אתמול, כי ההתקשרות עם אוניברסיטת חיפה נוצרה לאחר שלא עלה בידי ראשי המכללה להשיג הכרה אקדמית למסלולי הלימודים הנלמדים במכללה. האלוף לפידות הביע את תקוותו, כי מסלול הלימודים המיוחד יהווה בסיס להקמת חוג לימודים אשר ייוחד לבטחון לאומי ואשר יקנה תואר אקדמי.

צור: רוב הנושרים לא יודעים על ישראל והיהדות

מאת דליה שחורי, כתבת „על המשמר"

שר הקליטה יעקב צור מסר אתמול בישיבת הממשלה רשמים מביקוריו בשבוע שעבר בנקודת המעבר מברה"מ בוינה ובנקודת הריכוז של הנושרים בעיירה ליד רומא. צור אמר, כי מרבית הנושרים אינם יודעים כמעט דבר על ישראל והיהדות. מבין 140 איש שהגיעו לווינה מברה"מ ביום ביקורו שם, רק 22 עלו לישראל.

צור סיפר, כי במטוס שהגיע מלנינגרד היו 20 יהודים וכולם נסעו לארה"ב. במטוס שהגיע מקייב היו 25 יהודים, שלושה מהם עלו לישראל. מסורב עלייה במשך 10 שנים אמר לצור: „אני יודע שאני צריך לנסוע לישראל, אבל אני נוסע לאמריקה". במטוס שהגיע ממוסקווה היו יותר עולים לישראל, אך העולים לישראל היו קשישים ואילו הצעירים בחרו לנסוע לארה"ב.

למחרת היום שוחח צור עם 12 ראשי משפחות נושרים. התברר, כי לא־היה להם שום ידע על ישראל ועל היהדות. רבים לא ידעו מי זו אידה נודל. לשאלתו מה היה קורה אילו במוסקווה היו אומרים להם שטיסתם היא לתל־אביב. כולם השיבו, כי היו טסים לתל־אביב.

בביקורו בעיירה ליד רומא, בה מרוכזים כ־1500 יהודים־רוסים הממתינים לטיסה לארה"ב, מצא צור, כי לאנשים אלה אין כמעט כל זיקה לישראל, אך הם נלהבים להזדמנות להגשים את „החלום האמריקני". צור ציטט את אנשי הג'וינט הפועלים שם, שאמרו לו, כי רוב הנמצאים שם לא יודעים מה הוא יום כיפור.

כינוסים לציון 25 שנה לבית־החולים „מאיר"

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

15 חברות רפואיות ארציות יקיימו בחודש הבא כינוסים לציון 25 שנה לבית־החולים „מאיר" בכפר־סבא.

בכינוסים אלה יציגו האגודות הרפואיות את מחקריהן, ביניהם מחקרים שיוצגו לראשונה בעולם, ורופאי בית־החולים „מאיר" ישאו הרצאות בנושאים רפואיים שונים.

בכנסים ישתתפו גם שני מדענים בעלי שם עולמי, האחד פרופ' מתקלף מאוסטרליה ופרופ' דיוויד גולדי מארצות הברית, שירצו בנושא שימוש וחומר הורמון המפקח על גדילה והתרבות של תאים במוח העצם, חומר שנוסה עד שנה במעבדות. כן יציגו השניים שורת עבודות מחקר בנושא זה.

גולת הכותרת של חגיגות הצי־היובל תהיה באמצע נובמבר ביום עיון מדעי שמטרתו תהיה להציג את האספקט המדעי של בית־החולים „מאיר", המוכר גם כמוסד מחקרי־מדעי ומאז 1972 הוא מסונף לבית הספר לרפואה בתל־אביב ולמעבדות במחלקות לביאולוגיה באוניברסיטת „בר־אילן".

בית־החולים „מאיר" יוכרז במהלך החודש הבא כבית־חולים פתוח ולשירות הקהל ייפתחו פינות הדרכה בנושאים שונים, כמו תזונה נכונה, טיפול בילדים, לחץ דם, בדיקה עצמית של שד, יציבה נכונה ברצף החיים, תיכנון משפחה והזיקנה.

„איזה להקה נהדרת, אולי ניפגש במרומים וניצור תיאטרון מחודש"

אמר שמעון פינקל בחנוכת קיר ההנצחה למייסדי „הבימה" שפתחה את אירועי שנת ה־70 לתיאטרון

שמעון פינקל ושלמת בר־שביט ליד קיר ההנצחה (צילום: עוזי קרן)

מאת רונית מורגנשטרן, כתבת „על המשמר"

האירועים לציון 70 שנה לתיאטרון הלאומי „הבימה" נפתחו אמש בחנוכת קיר ההנצחה למייסדי התיאטרון וראשוניו. על הקיר שבאכסדרה העליונה של אולם רובינא מוצגות תמונות שיקופיות של 50 מאנשי „הבימה" — שחקנים ובמאים שהלכו לעולמם. בין היתר ניתן למצוא שם את תמונותיהם של חנה רובינא, אהרון מסקין, יהושע ברטונוב, נחום צמח, מנחם גנסין, שרגא פרידמן, אברהם נינוי ורפאל קלצ'קין, שהלך לעולמו השנה.

לפני שעלו לאכסדרה ישבו אמני „הבימה" באולם רובינא, הפעם מול הבמה, והאזינו לדברים על ההיסטוריה של התיאטרון הלאומי שהחלה ב־1917 במוסקבה, זמן קצר לאחר המהפיכה הבולשביקית קם התיאטרון העברי הראשון.

את הערב הינחו השחקנים שמואל עצמון ומרים זוהר. ראש העיר נשא דברים ושמעון פינקל, מוותיקי הבימה, אמר: „ראיתי את הקיר של ראשוני ‚הבימה'. להקה נהדרת. אולי ניפגש במרומים וניצור תיאטרון מחודש..."

האירוע המרכזי בחגיגות ה־70 יהיה ערב הצדעה של אמנויות ישראל. הוא יתקיים ב־22 באוקטובר באולם רובינא וישתתפו בו התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצו־חו של זובין מחטה, התזמורת הקאמרית הישראלית, תזמורת צה"ל, המקהלה הפיל־הרמונית מסקוטלנד, הגבעתרון ולהקת המחול הקיבוצית. דן אלמגור ערך את „אלבום הבימה" לקראת הערב וחיים חפר כתב מקאמה.

שרת הבריאות הקימה מטה חירום בשל המשבר הפוקד את המערכת

נמשכים עיצומי רופאי בתיה"ח של קופ"ח, הביוכימאים והרופאים המרדימים ● הרוקחים מרחיבים שביתתם ● האחיות ועובדי המינהל והמשק של בתיה"ח הממשלתיים נערכים לחידוש המאבק

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו, הקימה מטה חירום בראשותו של המשנה למנכ"ל המשרד, שרגא חבר, בעקבות המשבר הפוקד את מערכת הבריאות. המטה מקיים מגעים עם ועדי העובדים, וההסתדרות והאוצר.

דובר משרד־הבריאות מסר, כי היום ידונו בצירוף עובדי מעבדה למשא־ומתן עם כל העובדים הפרה־רפואיים. כן ידונו בצירוף הרופאים למשא־ומתן המתנהל עם כל הסקטור של שירותי הבריאות. מחר תתקיים פגישה עם ועד עובדי המינהל והמשק לקראת כינוס מחדש של ועדת פרה. פגישה דומה תתקיים עם האחיות ביום ד'.

שרי הבריאות והאוצר אמורים להיפגש ביום חמישי, אם לא תחול התקדמות בשיחות בדרג נמוך יותר.

עיצומי רופאי קופ"ח

רופאי בתי־החולים של קופת חולים ממשיכים בעיצומים. היום יעברו במתכונת שבת בתי־החולים „השרון" בפתח־תקווה ובתי־החולים הגריאטריים בית רבקה ובית הרצל. מחר ישבתו בתי־החולים „סורוקה" בבאר־שבע ו„בילינסון" בפתח־תקווה. כן ישבתו בתי־החולים הפסיכיאטריים של קופת־חולים. היום מתכנסים הרופאים כדי לקבוע לוח זמנים לעיצומים בימים הבאים.

אתמול התנהלו שיחות בין נציגי הרופאים ובין הנהלת מרכז קופת חולים, אולם עד שעת מסירת הידיעה לא הושגו כל סיכומים.

הרוקחים, שהשביתו אתמול את בתי־המרקחת במרפאות ובבתי־החולים של קופ"ח, החליטו להרחיב את שביתתם גם לבתי־החולים הממשלתיים. בעיצומים נוקטים גם הביוכימאים והרופאים המרדימים.

עובדי מינהל ומשק של בתי־החולים הממשלתיים והאחיות נערכים לחידוש המאבק בדרישה לבצע הסכמים שנחתמו ופתיחת משא־ומתן להסכם ענפי.

פינוי ערימות הזבל בתל־אביב יושלם כנראה עד סוף השבוע

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

נהגי אגף התברואה בעיריית ת"א שבו אתמול אחר־הצהריים לעבודה סדירה והחלו לפנות את ערימות האשפה שהצטברו ברחבי העיר בשבועיים האחרונים.

בתום משא־ומתן מרתוני בסוף השבוע, בו נטלו חלק ראש העיר שלמה להט, יו"ר ארגון עובדי העירייה אריה ניצן ויו"ר ועד הנהגים שלום דרחי, הגיעו הצדדים להסכם שאושר על־ידי נהגי התברואה באסיפה כללית שקיימו אתמול בשעות הצהריים.

ראש העיר שלמה להט נפגש אתמול עם נהגי אגף התברואה ופירט את סעיפי ההסכם ואת תוכנית האירגון מחדש שהיתה שנויה במחלוקת במהלך המשא־ומתן.

כתבנו מציין, כי להסכם שנחתם צורפו שני מכתבים גילויים בזה מכוהר, כי עיריית ת"א לא תעשה שימוש בשירותיהם של קבלנים פרטיים ושהנהלת אגף התברואה תתייעץ עם הוועד, כמקובל בעירייה. לאחר שהובהרו נקודות אלו חתמו אתמול אחר־הצהריים מנכ"ל העי־ריה, אלי עשת, ויו"ר אירגון עובדי העירייה, אריה ניצן, על ההסכם, ובעקבות זאת החלו הנהגים לפנות את ערימות האשפה שהצטברו ברחבי העיר.

נמסר כי פינוי האשפה שהצטברה במהלך השביתה יימשך מספר ימים ויושלם ככל הנראה לקראת סוף השבוע.

„העבודה" אישרה תקנון הבחירות לקונגרס הציוני

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

מרכז מפלגת העבודה אישר אתמול ברוב קולות את התקנון לקביעת שיטות הבחירה של צירי המפלגה לקונגרס הציוני הל"א ולוועידה העולמית השמי־נית של תנועת העבודה הציו־נית.

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, אמר בראשית הדיון, כי הוא מרגיש לאחרונה הסתייגות אצל חלק ממנהיגי המפלגה מדרך הדמוקרטיזציה המפלגתית שעליה הוחלט בוועידת המפלגה האחרונה. לדבריו, אין חזרה מהדרך שעליה החליטה הוועידה.

למרות דברים אלה הגן המזכ"ל עוזי ברעם על הצעת הלשכה, לפיה ייבחרו שליש מהצירים לקונגרס הציוני על־ידי ועדה מסדרת. נושא זה עמד בחלקו הראשון של הדיון במרכז המפלגה.

נציגי המשמרת הצעירה טענו, כי לא ייתכן להחזיר את הוועדה המסדרת למפלגה, והו צורך פנימי וגם חיצוני לבטל את המוסד הזה. יחד עם זאת הציע אחד הדוברים של המשמרת הצעירה לאשר לוועדה המסדרת בחירת 15 אחוז מהצירים לקונגרס.

חוק התכנון והבנית תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"
רחוב וולפסון 10, פתח־תקוה — טל. 902051
הודעה לפי סעיף 149 לחוק
ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לדיון הועדה בקשות ל„שימוש חורג", „הקלה" ו„תשריט חלוקת קרקע בסטיה מתכנית" כמפורט להלן. —

ישוב	חלקה	גוש	רחוב	מס'	שם המבקש	תיק מס'	מהות הבקשה
גני תקוה	302	6720	ים המלח	72	לוי איתן	807/18	הקלה בשטח כיסוי הקרקע + שטח הבניה עד 6% + קוי בנין צדדיים עד 10%
כפר יעקב	36ו'	4351			גרבי חיה ואברה	1007/22	הקלה בשטח כיסוי הקרקע
גבעת שמואל	58	6189	נחום		ה. ז. שחר בע"מ	1132/94	הקלה במספר יחידות דיור לקומה במספר הקומות בשטח הבניה עד 6% 2.5% לתוספת קומה, בקוי בנין צדדיים עד 10%
כפר יעקב	33	3835	ז'בוטינסקי	33	כהן נעום	189/22	ניצול שטח של 2 יח' ליחידה אחת והקלה במספר הקומות
גאולת יהודה	31	6082			שמואל לוי	605/109	שימוש חורג כחניון לרכב על הקרקע החקלאית לחמש שנים
גאולת יהודה	78/כ'	3628	היער	13	עטואר מרדכי	579/109	שימוש חורג בבית מגורים על קרקע חקלאית
סביון	1250	6725	השלוה	18	אודליה ואפרים טכיטלני	700/148	הקלה בשטח כיסוי הקרקע + שטח הבניה עד 6% וכקוי בנין צדדיים עד 10%
סביון	1602	6722	הקשת	6	וינברג ראובן	754/148	הקלה בשטח הבניה עד 6%
גני תקוה	273/1	6720	השקיה		סלם משורה	302/18	הקלה בשטח הבניה עד 6%
גבעת שמואל	938	6189	טרומפלדור	1	ביתן עבריה	720/94	הקלה בקו בנין צדדיים עד 10% במספר הקומות
גבעת שמואל	196	6189	פרץ		יצחק יודעים	א/304/94	הקלה בשטח הבניה עד 6% שטח כיסוי הקרקע מספר הקומות, מספר יחידות דיור לקומה
גבעת שמואל	227	6189	הזיתים	31	יעקב בן אברהם	1107/94	הקלה בשטח הבניה עד 6% שטח כיסוי הקרקע מס' הקומות; קוי בנין צדדיים ואחוריים עד 10%
גבעת שמואל	221	6189	הזיתים	23	גרוי אפרים	א'/745/94	הקלה במספר הקומות ניצול שטח של 3 יחידות דיור ליחידה אחת
גבעת שמואל	112	6189	העבודה	7	ליבוביץ	82/94	הקלה בשטח הבניה עד 6% ושטח כיסוי הקרקע
גבעת שמואל	915	6189	לוחמי הגיטאות	8	ביטן דליה	195/94	הקלה בשטח הבניה עד 6% ושטח כיסוי הקרקע
גני תקוה	319	6720	ואב	25	עובד יונה	96/18	הקלה במס' הקומות בשטח כיסוי הקרקע ושטח הבניה עד 6%

כל המעוניין אם כבעל ראם מבחינה אחרת בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם יוכלו לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

י. ויסמונסקי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"